

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W LUBLINIE**

***NADLEŚNICTWO BIAŁA PODLASKA
OBRĘBY: BIAŁA, KIJOWIEC***

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

***w Nadleśnictwie Biała Podlaska
na okres 1.01.2014 – 31.12.2023 r.***

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. (81) 744 58 20, faks (81) 744 24 58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl NIP: 525-000-78-85

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULiGL spełnia standardy normy ISO 9001 oraz ISO 14001

Program Ochrony Przyrody opracował:

Sprawdził:

.....

Adam Maciocha

.....

Lesław Radzikowski

Zaakceptował: Szef Produkcji BULiGL Oddział w Lublinie

.....

Konstanty Kasperuk

Dyrektor BULiGL Oddział w Lublinie

.....

Jacek Koba

Spis treści

1	Wstęp	9
1.1	Cel, zakres, podstawy prawne i metodyka programu	9
1.2	Materiały źródłowe	10
2	Ogólna charakterystyka nadleśnictwa	11
2.1	Położenia nadleśnictwa	11
2.1.1	Położenie na tle podziału administracyjnego	11
2.1.2	Podział na obręby	14
2.1.3	Podział na leśnictwa	14
2.1.4	Położenie na tle regionalizacji przyrodniczo – leśnej (Trampler red. 1990).....	15
2.1.5	Położenie na tle regionalizacji fizyczno – geograficznej (Kondracki 2002).....	17
2.1.6	Położenie na tle podziałów geobotanicznych	18
2.1.7	Położenie na tle regionalizacji klimatycznej Polski (Woś 1999)	20
2.2	Struktura użytkowania ziemi wg gmin w głównych grupach i kategoriach użytkowania .	21
2.3	Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo – leśnej regionu i kraju z uwzględnieniem krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska	22
2.4	Ogólna charakterystyka drzewostanów	23
2.5	Ogólna charakterystyka kompleksów leśnych	24
3	Formy ochrony przyrody	25
3.1	Rezerваты przyrody	27
3.1.1	Rezerwat „Chmielinne”	27
3.1.2	Rezerwat „Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego”	30
3.1.3	Rezerwat „Stary Las”	32
3.2	Park krajobrazowy	38
3.3	Obszary Natura 2000	42
3.3.1	Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB140001	42
3.3.2	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011	48
3.4	Pomniki przyrody	54
3.5	Użytki ekologiczne	68
3.6	Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów	70
4	Walory przyrodniczo – leśne	97
4.1	Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego	97
4.1.1	Rzeźba terenu	97
4.1.2	Warunki klimatyczne	97
4.1.3	Ogólna charakterystyka gleb	97
4.1.4	Warunki hydrologiczne	97
4.2	Zestawienie ekosystemów wodno-błotnych	99
4.3	Charakterystyka drzewostanów	100
4.3.1	Zestawienie siedliskowych typów lasu	100
4.3.2	Bogactwo gatunkowe	102
4.3.3	Struktura piętrowa	103
4.3.4	Pochodzenie drzewostanów	104
4.3.5	Charakterystyka zespołów leśnych	105
4.3.6	Drzewostany ponad 100 - letnie	108
4.3.7	Lasy ochronne	109

4.3.8	Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF)	110
4.3.9	Ekosystemy referencyjne	111
4.4	Zestawienie występujących na terenie nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków	111
4.5	Zabytkowe parki wiejskie	115
4.6	Zestawienie zadrzewień na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo	120
4.7	Ciekawe obiekty kultury materialnej	123
4.8	Ciekawe obiekty przyrody nieożywionej	123
4.9	Ekologiczna ocena stanu lasu	126
4.9.1	Borowacenie	129
4.9.2	Monotypizacja	130
4.9.3	Neofityzacja	131
4.9.4	Drewno martwe	133
5	Zagrożenia środowiska leśnego	135
6	Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonywania prac leśnych	139
7	Edukacyjna rola Programu Ochrony Przyrody	142
8	Rekreacja i turystyka	144
9	Plan działań	146
10	Wykaz map stanowiących załącznik do Programu Ochrony Przyrody	147
11	Literatura	148
12	Kronika	151
13	Tabele do uzupełnienia	161
14	Załączniki	165

Spis tabel

Tabela 1.	Położenie nadleśnictwa na tle podziału administracyjnego kraju	11
Tabela 2.	Zestawienie powierzchni gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska z podziałem na obręb.....	14
Tabela 3.	Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Biała Podlaska wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania (skrót z tabeli nr I)	21
Tabela 4.	Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Biała Podlaska wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju (skrót z tabeli nr I).....	21
Tabela 5.	Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (według wzoru nr 1a).....	23
Tabela 6.	Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (wg wzoru nr 1b)	23
Tabela 7.	Liczba i wielkość kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Biała Podlaska (wg wzoru nr 2)	24
Tabela 8.	Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska	25
Tabela 9.	Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska (wg wzoru nr 3)	35
Tabela 10.	Możliwości realizacji celów ochrony w rezerwach częściowych (wg wzoru nr 4)	36
Tabela 11.	Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków	43
Tabela 12.	Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków.....	44
Tabela 13.	Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB180005 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska)	46
Tabela 14.	Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG	49
Tabela 15.	Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków.....	50
Tabela 16.	Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków	50
Tabela 17.	Wykaz typów siedlisk przyrodniczych w obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska)	52
Tabela 18.	Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w obszarze Ostoja Nadbużańska PLH140011 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska).....	52

Tabela 19.	Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach nadleśnictwa (wg wzoru nr 5a).	54
Tabela 20.	Wykaz istniejących użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska (wg wzoru nr 7a)	69
Tabela 21.	Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych (wg wzoru nr 11) stwierdzonych na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska	70
Tabela 22.	Wykaz chronionych gatunków grzybów, porostów i mszaków (wg wzoru nr 10) stwierdzonych na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska	84
Tabela 23.	Wykaz chronionych i rzadkich zwierząt występujących na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska. (wg wzoru nr 12) – o znanych lokalizacjach	90
Tabela 24.	Lista chronionych płazów i gadów występujących na terenie nadleśnictwa bez lokalizacji	92
Tabela 25.	Lista chronionych ssaków występujących na terenie nadleśnictwa bez lokalizacji.	96
Tabela 26.	Zestawienie zbiorcze typów gleb w Nadleśnictwie Biała Podlaska wg opisów taksacyjnych	97
Tabela 27.	Zestawienie obszarów wodno–torfowiskowych w Nadleśnictwie Biała Podlaska	99
Tabela 28.	Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Biała Podlaska	100
Tabela 29.	Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (wg wzoru nr 13)	102
Tabela 30.	Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury. (wg wzoru nr 14)	103
Tabela 31.	Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (wg wzoru nr 15)	104
Tabela 32.	Relacje między typami siedliskowymi lasu a zespołami leśnymi w Nadleśnictwie Biała Podlaska	105
Tabela 33.	Zestawienie drzewostanów ponad 100 – letnich w Nadleśnictwie Biała Podlaska	108
Tabela 34.	Zestawienie powierzchni lasów ochronnych	109
Tabela 35.	Wykaz typów siedlisk przyrodniczych (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska) – wg inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych w LP 2006/2007 – dane zweryfikowane podczas prac terenowych w 2013 przez BULiGL Oddział w Lublinie	113
Tabela 36.	Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska (dane LP)	114
Tabela 37.	Wykaz gatunków ptaków z Załącznika nr 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska (dane LP)	114
Tabela 38.	Wykaz parków wiejskich występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska	116

Tabela 39.	Wykaz parków wiejskich (założeń dworsko-ogrodowych, parkowych, pozostałości parków krajobrazowych) w zasięgu działania nadleśnictwa	117
Tabela 40.	Zestawienie zbiorcze zadrzewień w Nadleśnictwie Biała Podlaska (wg wzoru nr 17)	120
Tabela 41.	Zestawienie ciekawszych obiektów kultury materialnej na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska	124
Tabela 42.	Zestawienie powierzchni [ha] według typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (wg wzoru nr 21)	126
Tabela 43.	Zestawienie powierzchni [ha] według typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (wg wzoru nr 21)c.d.	127
Tabela 44.	Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem. (wg wzoru nr 20).....	128
Tabela 45.	Zestawienie powierzchni [ha] wg borowacenia (wg wzoru 22)	129
Tabela 46.	Zestawienie powierzchni [ha] wg neofityzacji (wg wzoru nr 24)	131
Tabela 47.	Zestawienie powierzchni [ha] wg występowania gatunków obcych pojedynczo i miejscami	132
Tabela 48.	Zestawienie miąższości drewna martwego – Tabela XXI z Instrukcji Urządzania Lasu	133
Tabela 49.	Zestawienie miąższości drewna martwego na siedliskach przyrodniczych.....	133
Tabela 50.	Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska	146
Tabela 51.	Wykaz pomników przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska zatwierdzonych po 1.01.2014r.	161
Tabela 52.	Wykaz stwierdzonych chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska (po 1.01.2014r).	163

Spis rycin

Rycina nr 1	Gminy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska.....	12
Rycina nr 2	Położenie Nadleśnictwa Biała Podlaska w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie	13
Rycina nr 3	Położenie nadleśnictwa na tle rejonizacji przyrodniczo-leśnej	15
Rycina nr 4	Położenie nadleśnictwa na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski 2010	16
Rycina nr 5	Położenie nadleśnictwa na tle regionalizacji fizyczno - geograficznej	17
Rycina nr 6	Położenie nadleśnictwa na tle geobotanicznego podziału Polski	18

Rycina nr 7	Położenie Nadleśnictwa Biała Podlaska na tle regionalizacji geobotanicznej Polski.....	19
Rycina nr 8	Podział Polski na regiony klimatyczne	20
Rycina nr 9	Zasięg form ochrony przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska.....	26
Rycina nr 10	Położenie rezerwatu przyrody „Chmielinne” w Nadleśnictwie Biała Podlaska	29
Rycina nr 11	Położenie rezerwatu przyrody „Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego” w Nadleśnictwie Biała Podlaska	32
Rycina nr 12	Położenie rezerwatu przyrody „Stary Las” w Nadleśnictwie Biała Podlaska	34
Rycina nr 13	Położenie Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” z Otuliną w Nadleśnictwie Biała Podlaska	41
Rycina nr 14	Zasięg obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB140001 w Nadleśnictwie Biała Podlaska	47
Rycina nr 15	Zasięg obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011 w Nadleśnictwie Biała Podlaska	53
Rycina nr 16	Roślinność potencjalna w zasięgu Nadleśnictwa Biała Podlaska wg Matuszkiewicza 2008	107

1 Wstęp

1.1 Cel, zakres, podstawy prawne i metodyka programu

Lasy są złożoną formacją przyrodniczą, od wieków nierozdzielnie związaną z krajobrazem Polski, stanowią niezbędną czynnik równowagi środowiska przyrodniczego, warunkujący rozwój kraju.

Mając na uwadze wzrost gospodarczy i zwiększone oczekiwania społeczne wobec lasów Parlament Polski uchwalił „Ustawę o lasach” (Dz. U. 1991 Nr 101 poz. 444 z dnia 28 września 1991 o lasach), w której określa cele gospodarki leśnej w następującej kolejności:

1. zachowanie lasów, ekosystemów leśnych i ich korzystnego wpływu na środowisko,
2. ochrona lasów, w tym szczególnie stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody,
3. ochrona gleb i terenów szczególnie zagrożonych,
4. ochrona wód powierzchniowych i głębinowych,
5. produkcja drewna i innych produktów użytkowania lasu na zasadzie racjonalnej gospodarki.

Nowelizacja ustawy w 1997 roku, wzmocniła zapisy dotyczące znaczenia lasów jako podstawowego składnika środowiska naturalnego. Proekologiczny kierunek gospodarki leśnej znalazł odbicie w Zasadach hodowli lasu wprowadzonych w życie na mocy art. 33 pkt. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity ze zmianami Dz. U. 1991 Nr 101 poz. 444), zarządzeniem 99 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z dnia 24 grudnia 2002 r. Od 1 stycznia 2012 r. zostały wprowadzone do stosowania nowe Zasady Hodowli Lasu Zarządzeniem nr 53 DGLP z dnia 21.11.2011 r.

Plan urządzenia lasu nadleśnictwa, łącznie z Programem Ochrony Przyrody, to jedyny dokument planistyczny na poziomie lokalnym, w którym ujmuje się kompleksowo zagadnienia gospodarki leśnej na gruntach leśnych zarządzanych przez Lasy Państwowe. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Biała Podlaska na lata 2014-2023 jest aktualizacją Programu z ubiegłego dziesięciolecia. Został zaktualizowany zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu i zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu z 2011 r., § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111. Głównym celem programu jest waloryzacja przyrodnicza oraz wykazanie potrzeb i warunków, jakie powinny być spełnione dla ochrony przyrody w nadleśnictwie.

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Biała Podlaska został sporządzony w celu:

- a) zobrazowania bogactwa przyrodniczego nadleśnictwa,
- b) przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń środowiska przyrodniczego,
- c) doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych,
- d) ulepszania metod sprawowania i rozwijania ochrony przyrody,
- e) umożliwienia w przyszłości analiz i porównań wybranych charakterystyk nadleśnictwa,
- f) uzupełnienia wiedzy o środowisku leśnym,

g) edukacji i promocji zagadnień związanych z ochroną przyrody.

1.2 **Materiały źródłowe**

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Biała Podlaska, został opracowany w ramach Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Biała Podlaska na okres 01.01.2014 - 31.12.2023 r. i jest jego integralną częścią.

Do opracowania „Programu....” wykorzystano materiały zebrane podczas prac terenowych przez taksatorów Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie oraz materiały udostępnione przez pracowników Nadleśnictwa Biała Podlaska, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie i Warszawie, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie, pracowników gmin położonych w zasięgu działania nadleśnictwa. Wykorzystano dane dotyczące obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa zamieszczone w serwisie internetowym Dyrekcji Generalnej Ochrony Środowiska, a także dokumentację z corocznych przeglądów form ochrony przyrody w nadleśnictwie.

Źródła, jakie zostały wykorzystane przy opracowaniu programu zostały umieszczone w spisie literatury na końcu opracowania.

Zakres Programu Ochrony Przyrody został ustalony na posiedzeniu Komisji Założeń Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Biała Podlaska na lata 2014-2023, która odbyła się w siedzibie nadleśnictwa w dniu 16.02.2012 roku.

2 Ogólna charakterystyka nadleśnictwa

2.1 Położenia nadleśnictwa

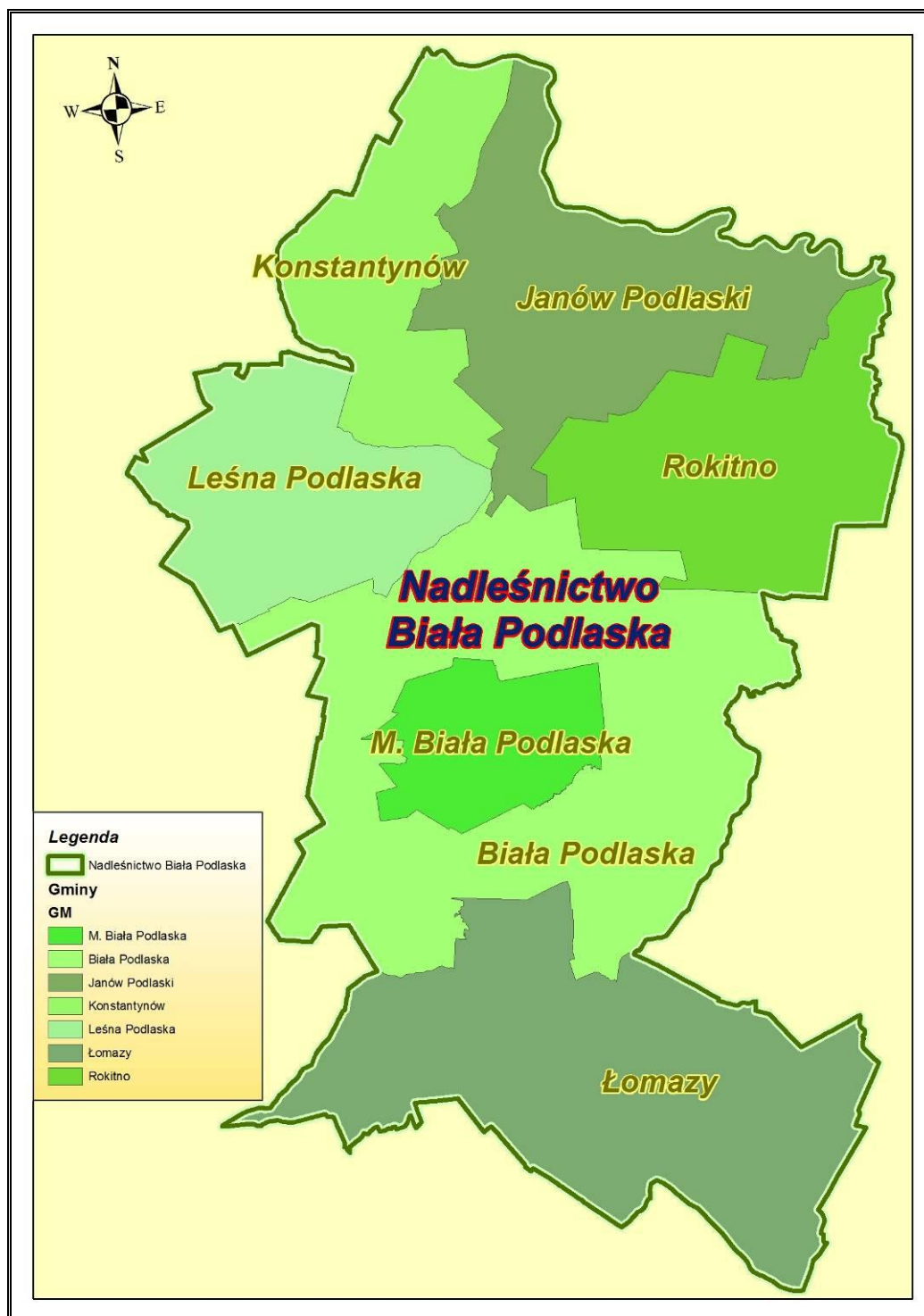
2.1.1 Położenie na tle podziału administracyjnego

Nadleśnictwo Biała Podlaska w obecnym kształcie funkcjonuje od 1994 roku, kiedy to zostało powołane na podstawie Zarządzenia Nr 150 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 3 października 1994 roku i Zarządzenia nr 42 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10.02.1995 roku, w którym określono terytorialny zasięg działania nadleśnictwa. Siedziba nadleśnictwa znajduje się w Białej Podlaskiej przy ul. Warszawskiej 37 (kod pocztowy 21-500 Biała Podlaska, tel: 83-343-23-79, fax: 83-343-22-60)

W odniesieniu do podziału administracyjnego kraju, położenie nadleśnictwa przedstawia się następująco:

Tabela 1. Położenie nadleśnictwa na tle podziału administracyjnego kraju

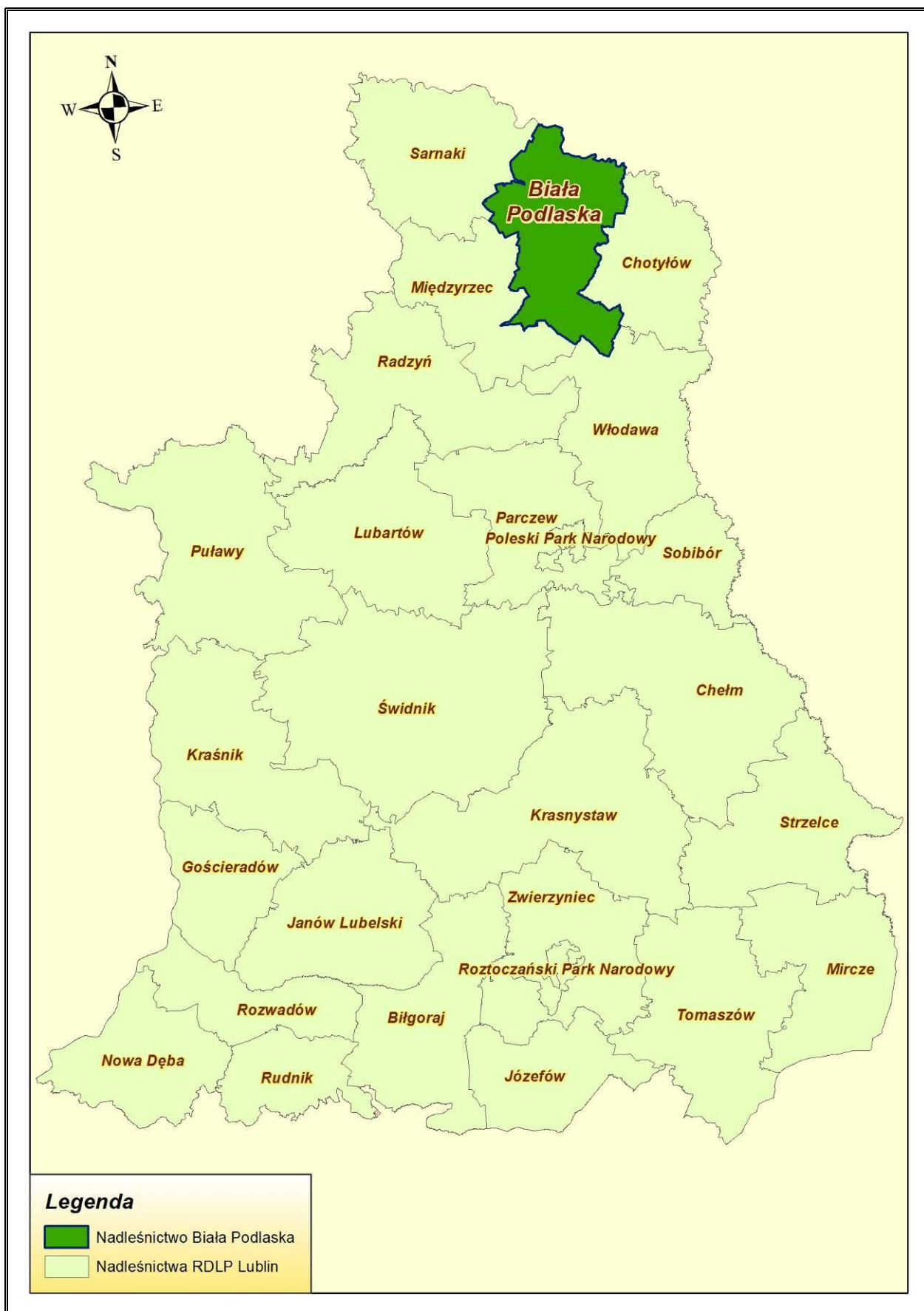
Województwo	Powiat	Gmina	Obręby ewidencyjne
lubelskie	bialski	Miasto Biała Podlaska	wszystkie
		Biała Podlaska	Cicibór Duży, Cicibór Mały, Czosnówka, Dokudów I, Dokudów II, Grabanów, Hoła, Hrud, Husinka, Janówka, Jażwiny, Julków, Kalitów, Kamieniczne, Lisy, Łukowce, Michałówka, Młyniec, Ogrodniki, Ortel Książęcy I, Ortel Książęcy II, Perkowice, Porosiuki, Rakowiska, Roskosz, Sławacinek Stary, Terebła, Wilczyn, Woskrzenice Duże, Woskrzenice Małe, Wólka Plebańska, Zacisze
		Janów Podlaski	wszystkie
		Konstantynów	wszystkie
		Leśna Podlaska	wszystkie
		Łomazy	wszystkie
		Rokitno	Cieleśnica PGR, Cieleśnica, Derło, Hołodnica, Klonowica Duża, Lipnica, Michałki, Michałki-Kolonia, Olszyn, Pokinianka, Rokitno, Rokitno-Kolonia

Rycina nr 1 Gminy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska

Szczegółowe granice zasięgu działania Nadleśnictwa Biała Podlaska, znajdują się na mapach topograficznych w skali 1: 50 000, które stanowią załącznik do Planu Urządzenia Lasu. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Biała Podlaska wynosi ok. **931,97** km².

Szczegółowe zestawienie powierzchni znajduje się w tabeli I zamieszczonej w elaboracie Planu Urządzenia Lasu.

Rycina nr 2 Położenie Nadleśnictwa Biała Podlaska w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

2.1.2 Podział na obręby

Tabela 2. Zestawienie powierzchni gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska z podziałem na obręby

Obręb	Powierzchnia leśna [ha]	Powierzchnia nieleśna – [ha]	Ogółem [ha]
Biała [1]	4082,83	236,98	4319,81
Kijowiec [2]	8697,76	80,80	8778,56
Ogółem	12780,59	317,78	13098,37

2.1.3 Podział na leśnictwa

Nadleśnictwo podzielone jest na 2 obręby i 8 leśnictw:

- Obręb Biała:

- Grabarka [2]
- Rudka [3]

- Obręb Kijowiec:

- Konstantynów [6]
- Cieleśnica [7]
- Serwin [8]
- Kniejówka [9]
- Szadek [10]
- Leśna Podlaska [11]

W ostatnim 10-leciu zostały zlikwidowane leśnictwa Janówka i Zaścianek w obrębie Biała, część oddziałów dołączono do leśnictwa Grabarka, a część do leśnictwa Rudka. Obecny podział na leśnictwa reguluje zarządzenie nr 18/2013 Nadleśniczego Nadleśnictwa Biała Podlaska z dnia 2 września 2013 roku, które zacznie obowiązywać dnia 1 stycznia 2014 roku.

Szczegółowa lokalizacja: numery oddziałów i powierzchnia leśnictw znajduje się w Elaboracie Planu Urządzenia Lasu.

2.1.4 Położenie na tle regionalizacji przyrodniczo – leśnej (Trampler red. 1990)

Lasy Nadleśnictwa Biała Podlaska leżą w:

IV Krainie Mazowiecko-Podlaskiej

5 Dzielnicy – Niziny Podlaskiej i Wysoczyzny Siedleckiej

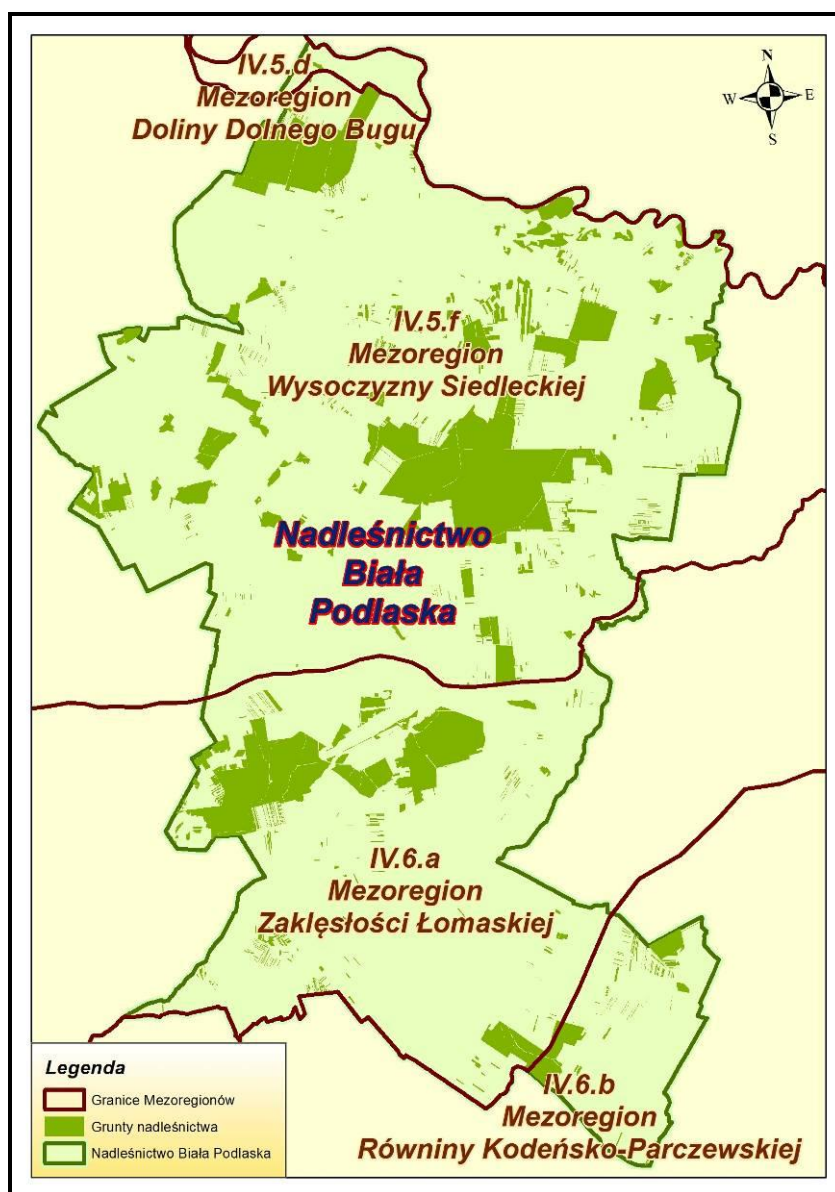
Mezoregion Doliny Dolnego Bugu (IV.5.d)

Mezoregion Wysoczyzny Siedleckiej (IV.5.f)

6 Dzielnicy – Polesia Podlaskiego

Mezoregion Zakłęsłości Łomaskiej (IV.6.a)

Mezoregion Równiny Kodeńsko-Parczewskiej (IV.6.b)

Rycina nr 3 Położenie nadleśnictwa na tle rejonizacji przyrodniczo-leśnej¹

¹ Trampler T. red. 1990 *Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno – fizjograficznych*. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski opublikowanej w 2010 (Zielony, Kliczkowska 2012) podział ten przedstawia się następująco:

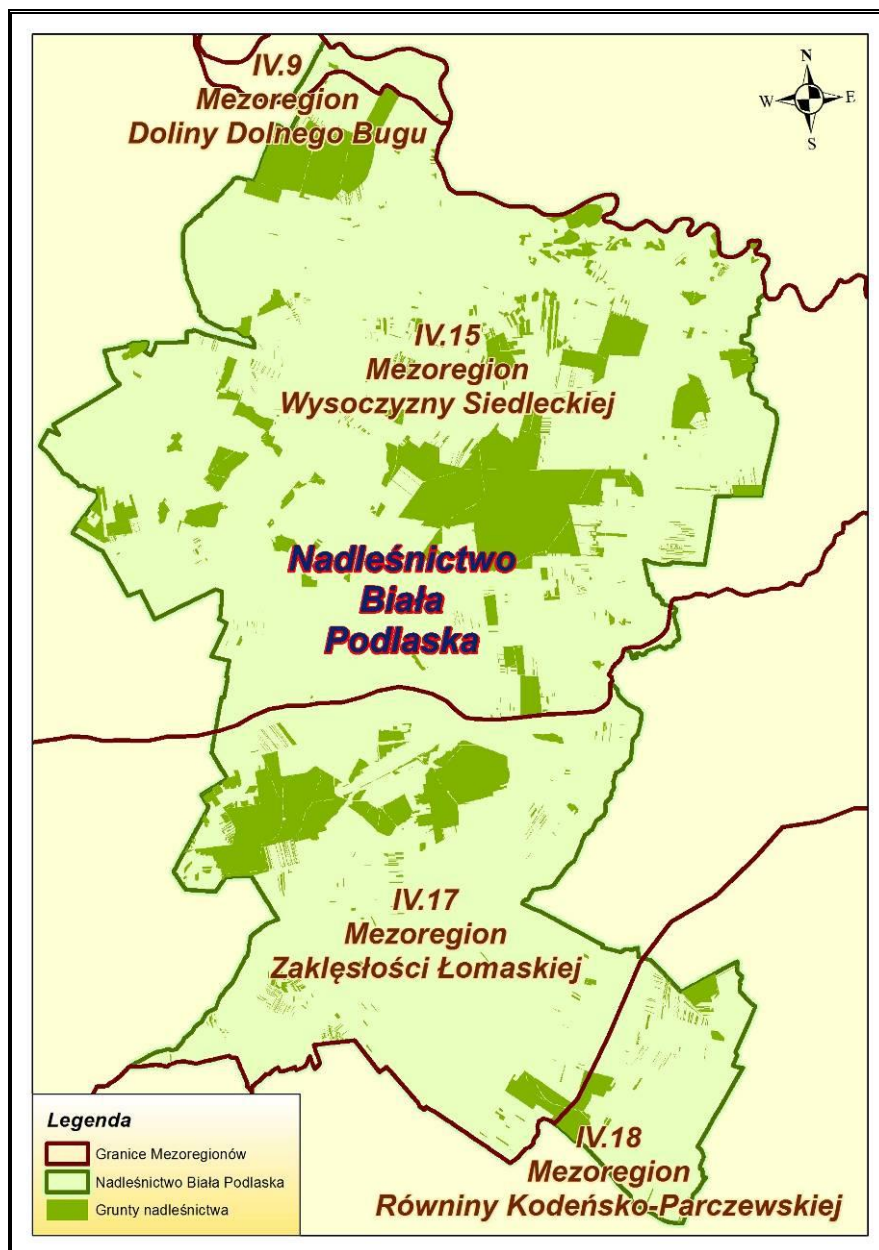
IV Kraina Mazowiecko-Podlaska

Mezoregion Doliny Dolnego Bugu (IV.9)

Mezoregion Wysoczyzny Siedleckiej (IV.15)

Mezoregion Zakłęstości Łomaskiej (IV.17)

Mezoregion Równiny Kodeńsko-Parczewskiej (IV.18)

Rycina nr 4 Położenie nadleśnictwa na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski 2010²

² Zielony R. Kliczkowska A. *Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010*. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa, listopad 2012 r.

2.1.5 **Położenie na tle regionalizacji fizyczno – geograficznej (Kondracki 2002)**

Nadleśnictwo Biała Podlaska na tle podziału regionalnego Europy należy do:

provincji – Niż Środkowoeuropejski (31)

podprovincji – Niziny Środkowopolskie (318)

makroregionu – Nizina Południowopodlaska (318.9)

mezoregionu – Podlaski Przełom Bugu (318.91)

mezoregionu – Równina Łukowska (318.96)

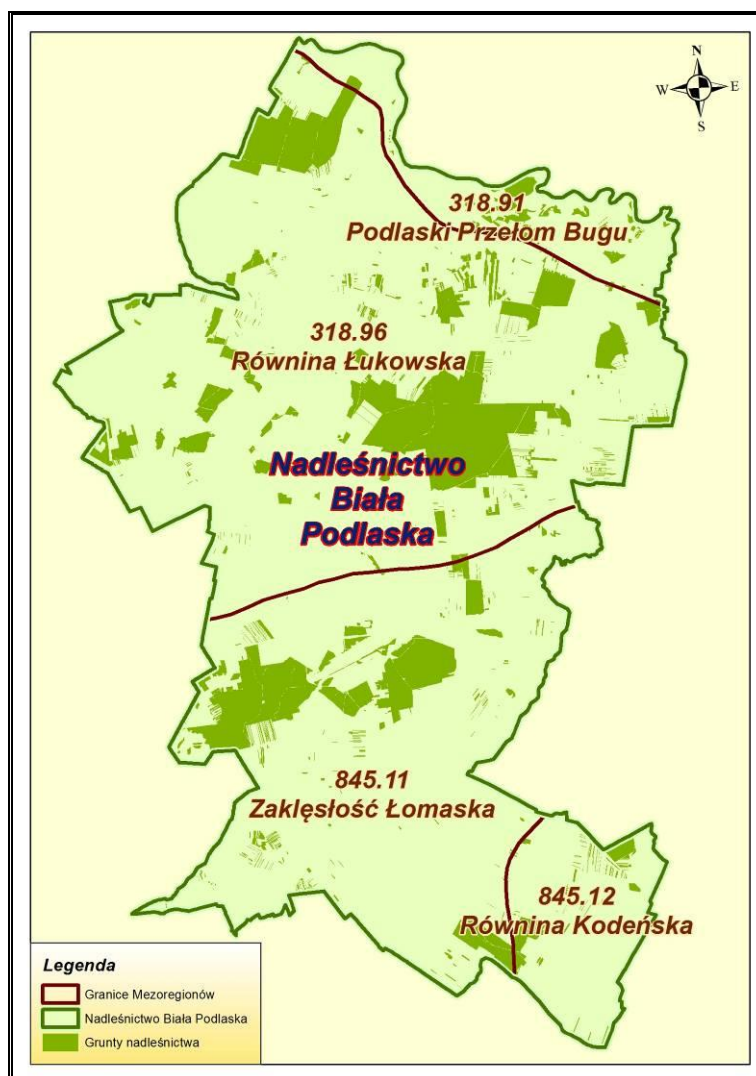
provincji – Niż Zachodniorosyjski (84)

podprovincji – Polesie (845)

makroregionu – Polesie Zachodnie (845.1)

mezoregionu – Zakłęśłość Łomaska (845.11)

mezoregionu – Równina Kodeńska (845.12)

Rycina nr 5 Położenie nadleśnictwa na tle regionalizacji fizyczno - geograficznej³

³ Kondracki J. 2002. *Geografia regionalna Polski*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

2.1.6 Położenie na tle podziałów geobotanicznych

Nadleśnictwo Biała Podlaska na tle geobotanicznego podziału Polski (Szafer 1972) należy do:

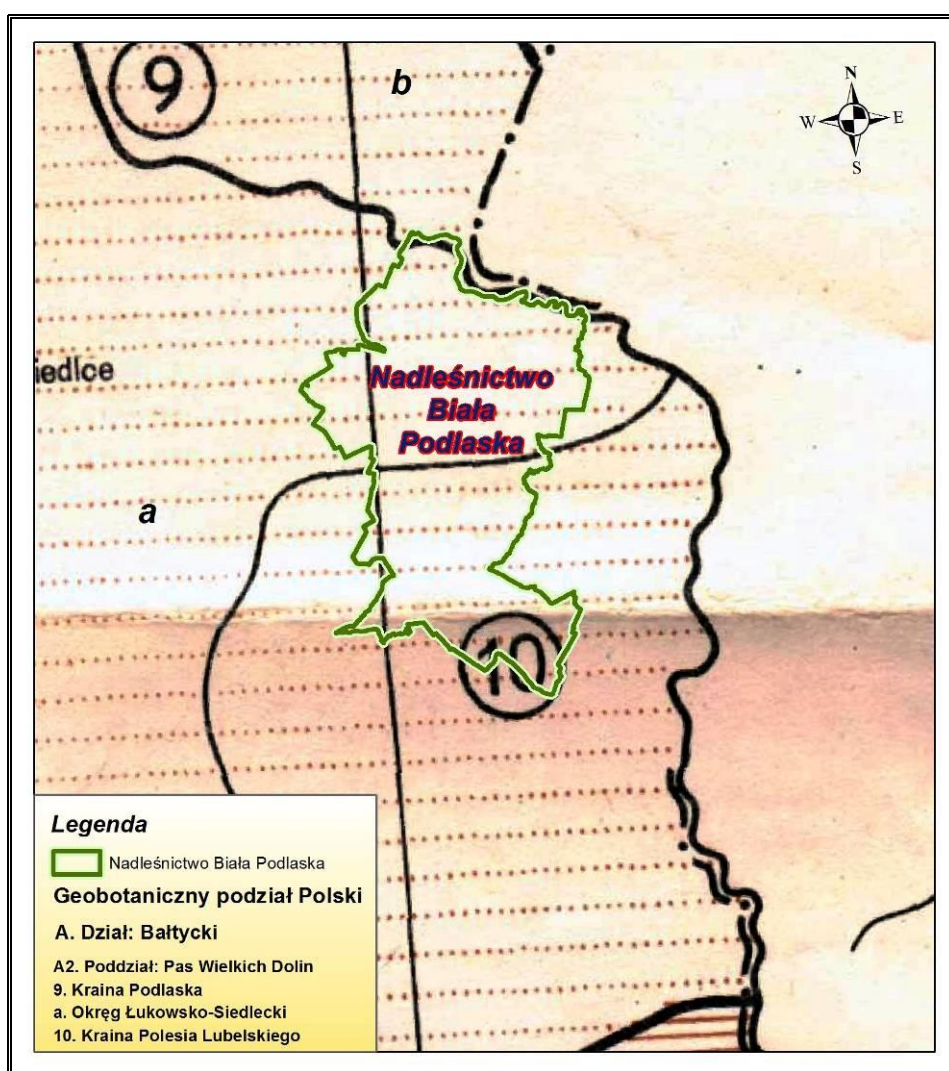
Działu: A – Bałtyckiego;

Poddziału: A₂ – Pasa Wielkich Dolin;

Krainy: 9 – Podlaskiej;

Okręgu: a – Łukowsko-Siedleckiego;

Krainy: 10 – Polesia Lubelskiego.

Rycina nr 6 Położenie nadleśnictwa na tle geobotanicznego podziału Polski⁴

⁴ Szafer W. Zarzycki K. red. 1972. *Szata roślinna Polski. Tom II*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa

Według podziału geobotanicznego Polski (Matuszkiewicz 2008) obszar Nadleśnictwa Biała Podlaska znajduje się na obszarze: **Dział Mazowiecko-Poleski (E)**.

E.3. Kraina Południowomazowiecko-Podlaska

E.3c. Podkraina Południowopodlaska

E.3c.10. Okręg Wysoczyzny Siedleckiej

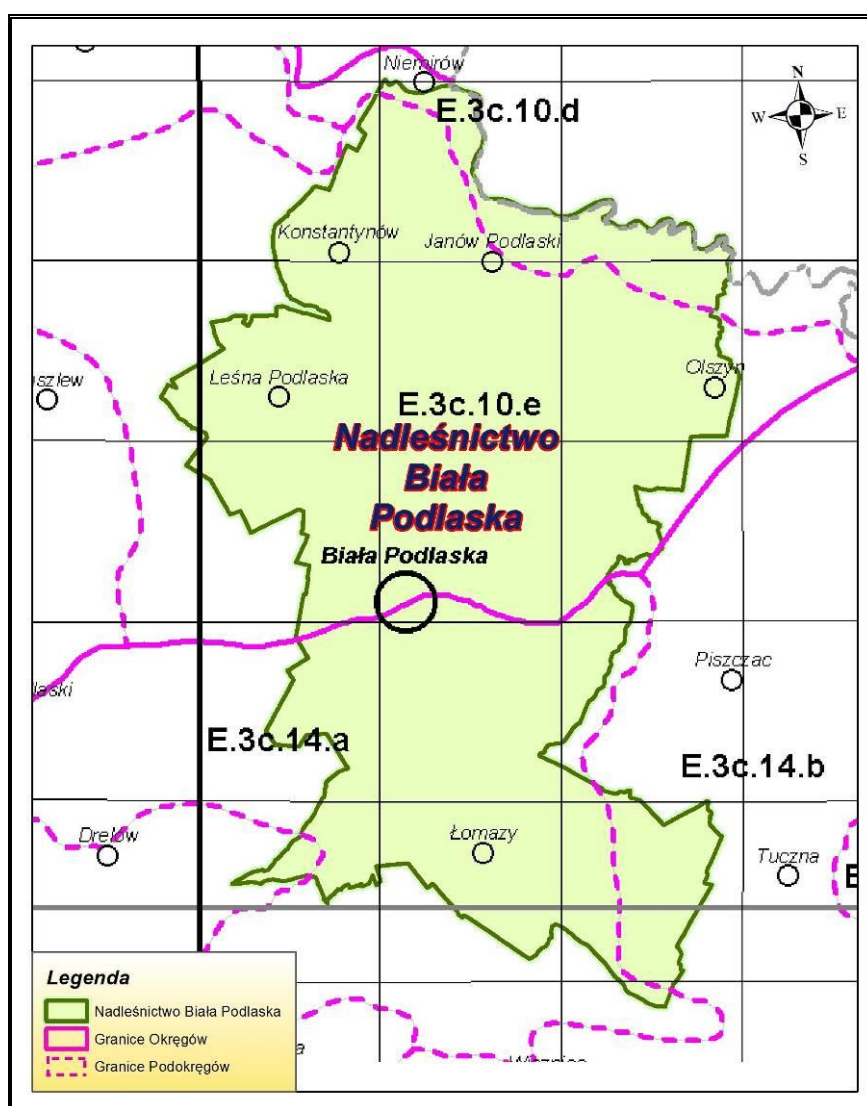
E.3c.10.d Podokręg Doliny Bugu

E.3c.10.e Podokręg Konstantynowski

E.3c.14. Okręg Polesia Podlaskiego

E.3c.14.a Podokręg Łomaski

E.3c.14.b Podokręg Piszczacko-Wisznicki

Rycina nr 7 Położenie Nadleśnictwa Biała Podlaska na tle regionalizacji geobotanicznej Polski⁵

⁵ Matuszkiewicz J. M. 2008. Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa

2.1.7 Położenie na tle regionalizacji klimatycznej Polski (Woś 1999)

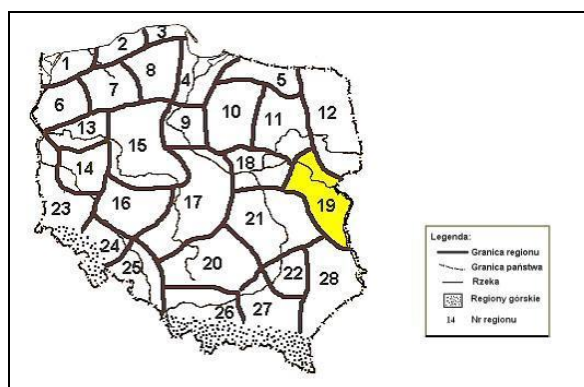
Całe Nadleśnictwo Biała Podlaska położone jest w **Regionie Podlasko-Poleskim (R-XIX)**

Położenie geograficzne tego regionu decyduje o klimacie wykazującym bardzo wyraźne cechy kontynentalizmu, który charakteryzuje się dużą amplitudą temperatury rocznej (ostre zimy i ciepłe lata), dużą zmiennością pogody, przewagą opadów letnich nad zimowymi oraz wiosennych nad jesiennymi. Okres wegetacyjny jest krótszy w porównaniu z centralną i zachodnią częścią kraju i trwa średnio 205-210 dni (temperatura dobowa powyżej 5°C). Okres zimowy jest dłuższy w porównaniu z Polską zachodnią i trwa 101-110 dni. Przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. Średnia roczna suma opadów wynosi 547mm, przy czym w pasie nadbużańskim jest nieco wyższa (550-560mm).⁶

Jest to region, w którym, w porównaniu z pozostałymi, jest notowana najmniejsza liczba dni z pogodą umiarkowanie ciepłą. W ciągu roku jest ich średnio tylko około 119. Dni umiarkowanie ciepłych i jednocześnie pochmurnych jest około 70 w roku. Region ten odznacza się również najmniejszą liczbą dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z opadem. Dni z taką pogodą średnio w roku jest tylko 55. Inną cechą regionu jest stosunkowo największa liczba dni umiarkowanie ciepłych i jednocześnie pochmurnych z opadem, jest ich w ciągu roku około 26.

Częściej niż w innych regionach występują dni z pogodą dość mroźną, słoneczną, bez opadu, notuje się średnio w roku 5 dni. Region wyróżniają ponadto nieco większe liczby dni dość mroźnych bez opadu (19 dni) oraz nieco większa częstość występowania dni przymrozkowych z pogodą umiarkowanie zimną, których notuje się w roku średnio 30, wśród nich 14 z dużym zachmurzeniem.⁷

Wszystkie wyżej wymienione czynniki klimatu wpływają na warunki przyrodnicze omawianego obszaru.

Rycina nr 8 Podział Polski na regiony klimatyczne

⁶ Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Biała Podlaska, 2004 Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie

⁷ Woś A. 1999 *Klimat Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

2.2 Struktura użytkowania ziemi wg gmin w głównych grupach i kategoriach użytkowania

Pod względem podziału gruntów na grupy użytków struktura gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska przedstawia się następująco:

Tabela 3. Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Biała Podlaska wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania (skrót z tabeli nr I)

Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania	Obręb Biała		Obręb Kijowiec		Nadleśnictwo Biała Podlaska	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
I. Lasy – razem	4082,7206	94,51	8697,8226	99,08	12780,5432	97,57
II. Grunty zadrzewione i zakrzewione	2,2924	0,05	0	0,00	2,2924	0,02
III. Użytki rolne – razem	162,1436	3,75	63,0063	0,72	225,1499	1,72
IV. Grunty pod wodami – razem	0,0593	0,00	2,6027	0,03	2,662	0,02
V. Użytki ekologiczne – razem	63,2957	1,47	13,0683	0,15	76,364	0,58
VI. Tereny różne – razem	7,5395	0,17	0	0,00	7,5395	0,06
VII. Grunty zabudowane i zurbanizowane – razem	1,2639	0,03	0,5294	0,01	1,7933	0,01
VIII. Nieużytki – razem	0,3551	0,01	1,6015	0,02	1,9566	0,01
Ogółem	4319,6701	100	8778,6308	100	13098,3009	100

Powierzchnia z rejestru gruntów

Tabela 4. Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Biała Podlaska wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju (skrót z tabeli nr I)

Podział administracyjny kraju	Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania								Ogółem
	Lasy – razem	Grunty zadrz. i zakrz.	Użytki rolne – razem	Grunty pod wodami – razem	Użytki ekologiczne – razem	Tereny różne – razem	Grunty zabud i zurban. – razem	Nieużytki – razem	
Gmina Powiat Województwo	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Biała Podlaska	4732,4279	0,00	122,9058	0,00	41,7595	7,5395	0,52947	0,00	4905,1621
Janów Podlaski	1398,1557	0,00	6,8454	2,6027	13,0683	0,00	0,00	0,7600	1421,4321
Konstantynów	1674,3786	0,00	6,4563	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1680,8349
Leśna Podlaska	1018,8666	0,00	17,8397	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1036,7063
Łomazy	839,5093	0,8976	26,5140	0,0593	21,5362	0,00	0,00	0,00	888,5164
Rokitno	2947,2799	0,00	25,5892	0,00	0,00	0,00	0,00	0,8415	2973,7106
Powiat biański	12610,6180	0,8976	206,1504	2,6620	76,3640	7,5395	0,5294	1,6015	12906,3624
Miasto Biała Podlaska	169,9252	1,3948	18,9995	0,00	0,00	0,00	1,2639	0,3551	191,9385
Województwo lubelskie	12780,5432	2,2924	225,1499	2,6620	76,3640	7,5395	1,7933	1,9566	13098,3009

Powierzchnia z rejestru gruntów

2.3 **Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo – leśnej regionu i kraju z uwzględnieniem krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska**

Nadleśnictwo Biała Podlaska zarządza lasami Skarbu Państwa na obszarze 1 powiatu, 6 gmin i 1 miasta.

Tereny o wysokich walorach przyrodniczych nadleśnictwa zostały objęte ochroną w formie rezerwatów przyrody, parku krajobrazowego, obszarów Natura 2000, użytków ekologicznych i pomników przyrody.

Na terenie nadleśnictwa znajduje się 3 rezerваты przyrody: „Chmielinne”, „Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego” i „Stary Las”.

W północnej części nadleśnictwa utworzono Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu” wraz z otuliną.

W zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Biała Podlaska występują 2 obszary Natura 2000 w tym:

- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – PLB140001 Dolina Dolnego Bugu,
- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 – PLH140011 Ostoja Nadbużańska.

Na gruntach nadleśnictwa wyznaczone zostały 4 użytki ekologiczne na łącznej powierzchni 76,36 ha.

W lasach nadleśnictwa utworzone zostały 3 strefy ochronne wokół gniazd chroniących stanowiska lęgowe ptaków tj. 2 strefy orlika krzykliwego *Aquila pomarina*, 1 strefa bociana czarnego *Ciconia nigra* strefy te znajdują się w leśnictwie Cieleśnica.

Na obszarze lasów nadleśnictwa wyznaczono wyłączne drzewostany nasienne, drzewostany gospodarcze nasienne, które odgrywają dużą rolę w nasiennictwie, selekcji i hodowli lasu. Zabezpieczają one wyselekcjonowany, najwyższej jakości i miejscowego pochodzenia materiał genetyczny wykorzystywany przy tworzeniu kolejnych pokoleń lasów.

Według opracowanego w 1995 r. projektu Krajowej Sieci Ekologicznej **ECONET PL** – będącego elementem Europejskiej Sieci Ekologicznej – obszarów przyrodniczych powiązanych przestrzennie i funkcjonalnie oraz stanowiących o dziedzictwie przyrodniczym Europy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska, znajduje się obszar węzłowy rangi europejskiej 24M – Doliny Dolnego Bugu oraz korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym: 47k – Krzny.⁸

⁸ Liro A. red. 1998. *Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska*. Fundacja IUCN Poland. Warszawa

2.4 Ogólna charakterystyka drzewostanów

Ogólną charakterystykę drzewostanów Nadleśnictwa Biała Podlaska na tle RDLP Lublin i jednostek przyrodniczo leśnych przedstawiają tabele poniżej:

Tabela 5. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (według wzoru nr 1a)

Jednostka	Przeciętny wiek [lat]	Przeciętny zapas [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Udział % siedlisk borowych	Udział % gatunków iglastych
Obręb Biała	58	256	6,4	48,9	74,5
Obręb Kijowiec	62	260	5,7	15,9	60,9
Nadleśnictwo Biała Podlaska	61	259	5,9	26,6	65,3
RDLP Lublin*	65	257	4,0	46,9	70,6
Lasy Państwowe (LP)*	62	257	4,2	53,3	70,8

*źródło – „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni i zasobów drzewnych w LP na dzień 1.01.2012 r”. (Warszawa, grudzień 2012)

Lasy Nadleśnictwa Biała Podlaska charakteryzują się zbliżonym średnim wiekiem i wyższym przeciętnym przyrostem w porównaniu z LP, natomiast odznaczają się niższym przeciętnym wiekiem o 4 lata w stosunku do drzewostanów w RDLP Lublin. Przeciętny zapas w nadleśnictwie wynosi **259,0** m³/ha i jest zbliżony od przeciętnego zapasu w RDLP i LP. Udział siedlisk borowych i gatunków iglastych jest niższy niż w RDLP i LP.

Tabela 6. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (wg wzoru nr 1b)

Obręb Nadleśnictwo	Grupa funkcji	Przeciętny wiek [lat]	Przeciętny zapas [m ³ /ha]	Średni przyrost [m ³ /ha]	Udział gatunków liściastych [%]	Udział gatunków iglastych [%]
1	2	3	4	5	6	7
Rezerwaty w Nadleśnictwie	„Stary Las”	155	574	4,0	60,0	40,0
	„Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego”	128	263	3,0	99,1	0,9
	„Chmielinne”	98	462	5,0	97,5	2,5
Biała	Lasy ochronne	62	272	6,3	25,5	74,5
	Lasy wielofunkcyjne	58	116	6,0	25,0	74,9
	Ogółem	59	261	6,1	25,2	74,8
Kijowiec	Lasy ochronne	69	250	5,5	70,4	29,6
	Lasy wielofunkcyjne	63	263	5,9	31,0	69,0
	Ogółem	64	261	5,7	38,0	62,0
Nadleśnictwo Biała Podlaska	Lasy ochronne	63	269	5,8	30,5	69,5
	Lasy wielofunkcyjne	63	258	6,0	35,8	64,2
	Ogółem	63	259	5,9	34,7	65,3

2.5 Ogólna charakterystyka kompleksów leśnych

Lasy w zarządzie nadleśnictwa stanowią kompleksy leśne o zróżnicowanej wielkości. Są to uroczyska od 0,01ha do powyżej 500ha. Część kompleksów leśnych zarządzanych przez nadleśnictwo położona jest wśród gruntów innej własności w większych kompleksach leśnych. Zestawienie liczby i powierzchni kompleksów przedstawiono poniżej. Za kompleks przyjęto:

- powierzchnię gruntów zarządzanych przez nadleśnictwo,
- powierzchnię działek leżących wśród obcych lasów, ale w tym samym kompleksie.

Tabela 7. Liczba i wielkość kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Biała Podlaska (wg wzoru nr 2)

Obręb Nadleśnictwo	Wielkość kompleksu [ha]	Liczba kompleksów	Ogółem [ha]
Obręb Biała	do 1,00	8	4,60
	1,01 – 5,00	8	18,66
	5,01 – 20,00	9	100,32
	20,01 – 100,00	11	495,59
	100,1 – 500,00	2	378,61
	500,01 – 2000,00	3	3322,03
	powyżej 2000,00	-	-
	Ogółem	41	4319,81
Obręb Kijowiec	do 1,00	19	12,10
	1,01 - 5,00	21	48,03
	5,01 – 20,00	16	171,69
	20,01 – 100,00	20	945,17
	100,1 – 500,00	8	1684,54
	500,01 – 2000,00	2	2136,64
	powyżej 2000,00	1	3780,39
	Ogółem	87	8778,56
Nadleśnictwo Biała Podlaska	do 1,00	27	16,70
	1,01 - 5,00	29	66,69
	5,01 – 20,00	24	272,01
	20,01 – 100,00	31	1440,76
	100,1 – 500,00	10	2063,15
	500,01 – 2000,00	5	5458,67
	powyżej 2000,00	1	3780,39
	Ogółem	127	13098,37

Grunty Nadleśnictwa Biała Podlaska położone są w 127 kompleksach leśnych. Większe rozdrobienie kompleksów występuje w Obrębie Kijowiec.

W 6 kompleksach leśnych o powierzchni ponad 500 ha znajduje się około **71%** gruntów nadleśnictwa. Pozostałe kompleksy zajmują łącznie powierzchnię 3859,31 ha co stanowi 28,96% gruntów nadleśnictwa.

Do największych kompleksów należą:

- w Obrębie Biała – Grabarka (1660,29ha), Czosiówka (1226,91ha), Zaścianek-Łomazy (600,15ha),
- w Obrębie Kijowiec – Kniejówka (3798,63ha), Konstantynów (1533,12ha), Awuls (603,52ha).

Lesistość zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wyliczono z LMN, która wynosi **25,53%**. Lesistość wg GUS z 2013 r. województwa lubelskiego to 23,1%, a lesistość Polski 29,3%.

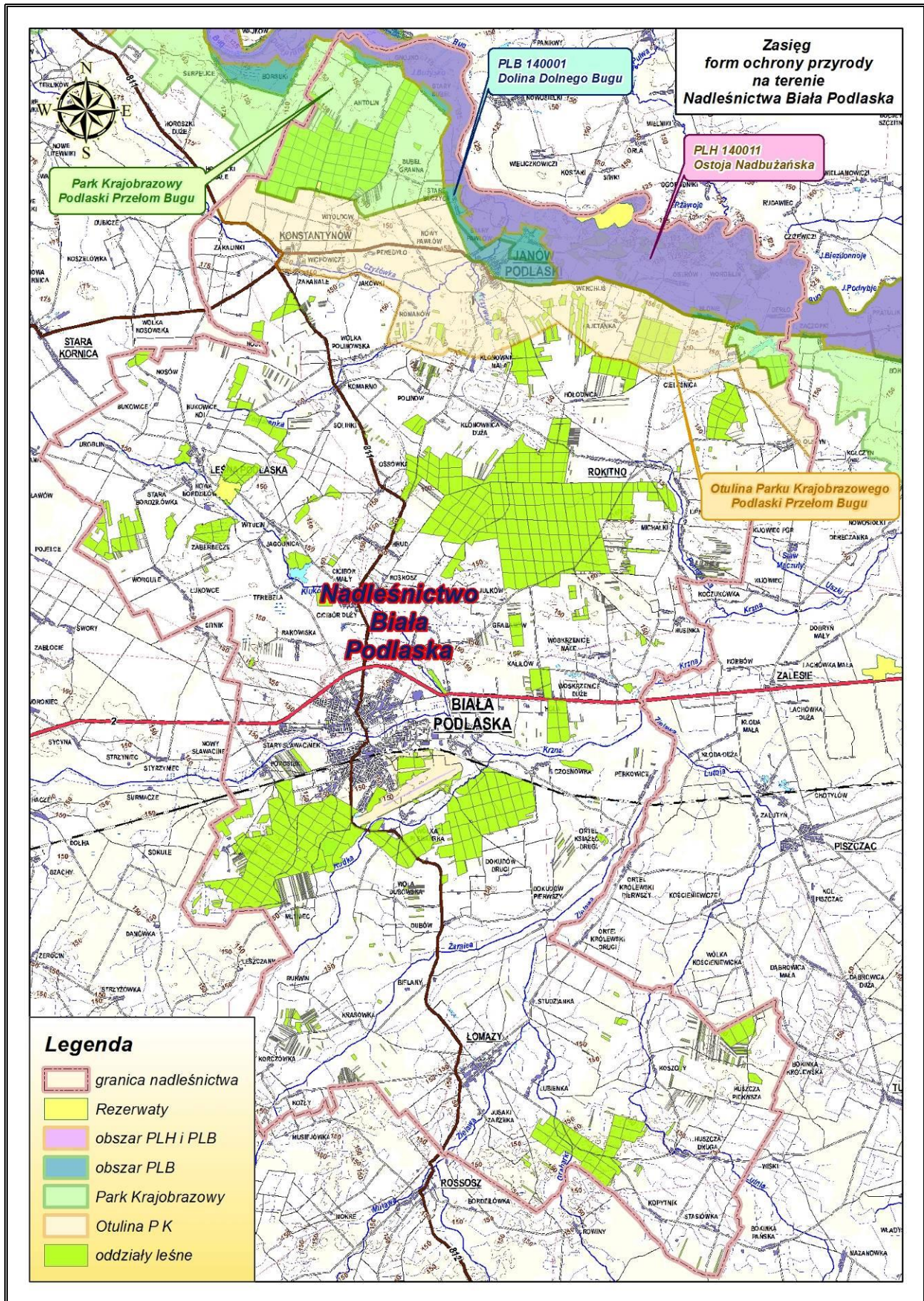
3 Formy ochrony przyrody

Tabela 8. Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska

Rodzaj obiektu	Powierzchnia ogólna ilość [ha/szt]	Powierzchnia, ilość na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Biała Podlaska [ha/szt]				Razem [ha/szt] (w zasięgu dzia- łania n-ctwa)
		Ogółem	w tym:			
			Leśna zalesiona i niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Nieleśna	
1	2	3	4	5	6	7
Rezerwy Przyrody	205,74 / 3	205,37 / 3	202,50 / 3	2,32 / 3	0,55 / 1	205,74 / 3
Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu”	30904,00 / 1	2161,26 / 1	2098,77 / 1	32,02 / 1	30,47 / 1	9262,49 / 1
Otulina Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”	17000 / 1	582,34 / 1	569,58 / 1	8,36 / 1	4,40 / 1	7522,36 / 1
Obszar specjalnej ochrony pta- ków Dolina Dolnego Bugu PLB140001	74309,9* / 1	488,10 / 1	466,28 / 1	4,35 / 1	17,47 / 1	5849,00 / 1
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011	46036,74** / 1	488,10 / 1	466,28 / 1	4,35 / 1	17,47 / 1	4964,75 / 1
Użytki ekologiczne	76,36 / 4	76,36 / 4	-	-	76,36 / 4	76,36 / 4
Strefy ochronne wokół gniazd	99,21 / 3	99,21 / 3	87,85 / 3	-	11,36 / 2	99,21 / 3
Istniejące pomniki przyrody	37	10 grup drzew, 22 pojedyncze drzewa, 4 głązy narzutowe, 1 stanowisko wawrzynka wilczyłko. Razem 102 drzewa (Db 60szt., Md 29szt., So 4szt., Św 3szt., Lp 3szt., Js 2szt., Bk 1szt.)				

* Powierzchnie obszarów Natura 2000 na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dziennik Ustaw Nr 25 Poz. 133)

** Powierzchnie obszarów Natura 2000 na podstawie danych zamieszczonych na stronie internetowej: <http://natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/> - 03.01.2014 r.

Rycina nr 9 Zasięg form ochrony przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska

3.1 Rezerwaty przyrody

3.1.1 Rezerwat „Chmielinne”

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 7.10.1967 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP nr 61 poz.289) na pow. 69,55 ha w gminie Leśna Podlaska we wsi Leśna Podlaska w oddz. 283b,c, 284d,f,g, 286a,b,c,d,f,g,h,i,k,l, 287 (lokalizacja wg Planu ul. 1958-1967).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia – **69,55** ha aktualnie (wg PUL na lata 2014-2023) wynosi **67,44** ha (w tym grunty nadleśnictwa **67,07** ha, 0,37 ha – rzeka Klukówka).

Położenie: obręb Kijowiec, leśnictwo Leśna Podlaska oddz.: 283b,c,~b,~c, 284d,f,g,~a, 285g, 286a,b,c,~a,~b, 287.

Położenie administracyjne: województwo lubelskie, powiat bialski, gmina Leśna Podlaska, obręb ewidencyjny Leśna Podlaska dz. ew. nr 449/2, 450/2, 451/2, 452/1, 454, 455, 456, 457.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych lasu łągowego (w szczególności jesionowo-olchowego i wiązowego).

- Przedmiot ochrony: zespoły leśne położone w szerokiej dolinie rzeki Klukówki: łąg jesionowo-olszowy, łąg jesionowo-wiązowy, grąd, ols.

- Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – rodzaj: leśny **L**, typ: fitocenotyczny (**PFi**), podtyp: zbiorowisk leśnych (**zl**);

typu środowiska – typ: leśny i borowy (**EL**), podtyp: lasów nizinnych (**lni**).

Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu wg rejestru rezerwatów RDOŚ.

Podstawowym gatunkiem lasotwórczym rezerwatu jest olsza czarna *Alnus glutinosa*. Towarzyszy jej jesion *Fraxinus excelsior*, rzadziej dąb szypułkowy *Quercus robur* i grab zwyczajny *Carpinus betulus*. Z cenniejszych gatunków, niezbyt częstych w lasach Lubelszczyzny występuje wierzba biała *Salix alba*.

Są tu dobrze zachowane zespoły leśne z licznie występującym chmielem *Humulus lupulus* (stąd nazwa rezerwatu).

Z roślin chronionych na terenie rezerwatu występują: wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, bluszcz pospolity *Hedera helix*, wroniec widlasty *Huperzia selago*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*.

Do osobliwości należą: zawilec żółty *Anemone ranunculoides*, zdrojówka rutewkowata *Isopyrum thalictroides*, parzydło leśne *Aruncus sylvestris*, kokorycz pusta *Corydalis cava*, bez koralowy *Sambucus racemosa*.

Zagrożenia zewnętrzne:

- silna antropopresja, której rezerwat podlegał na długo przed datą swego powstania,
- droga publiczna dzieląca rezerwat na 2 części

Zagrożenia wewnętrzne:

- ekspansja graba i rozwój gatunków podszytowych, szczególnie czeremchy i leszczyny,
- zamieranie jesionu.

W drzewostanie bezpośrednio przylegającym do drogi powiatowej występują licznie drzewa martwe i obumierające, z poderwanym systemem korzeniowym (pochylone i zawieszony). W celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom drogi wskazane jest wycięcie drzew martwych, pochylonych i zawieszonych. Prace te powinny być wykonywane jak najszybciej od momentu stwierdzenia zagrożenia związanego z użytkowaniem drogi. Na wykonanie wszystkich prac w rezerwacie konieczna jest zgoda Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie.

W celu utrzymania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów rezerwatu w 2012 roku wykonano następujące zadania ochronne: wywiezienie usuniętych martwych, zawieszonych i podciętych drzew z rezerwatu ze względu na zagrożenie drzewostanów ze strony grzybów pasożytniczych oraz szkodników owadzych (oddz. 283c, 284fg, 286ac, 287af); usunięcie i wywiezienie drewna zasiedlonego przez szkodniki wtórne i stanowiącego potencjalną bazę żerową, zalegające w rezerwacie (wywroty, usunięte drzewa niebezpieczne) w celu ograniczenia liczebności owadów - kambiofagów i ksylofagów w celu poprawy stanu sanitarnego drzewostanu (oddz.283c, 284fg,286ac,287ab). Łączna masa 164,12m³. Zadania ochronne wykonano zgodnie z Zarządzeniem Nr 3 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Chmielinne”.

W 2013 roku w rezerwacie wykonano następujące zabiegi:

W dniu 15 marca 2013 roku w rezerwacie przyrody „ Chmielinne ” w wyniku silnych wiatrów zostało przewrócone drzewo (jesion) na jezdnię drogi publicznej na odcinku Cicibór Mały – Leśna Podlaska. Z uwagi na bezpieczeństwo użytkowników drogi powiatowej przewrócone drzewo zostało usunięte a drewno wciągnięte na teren rezerwatu przyrody i pozostawiono do naturalnego rozkładu.

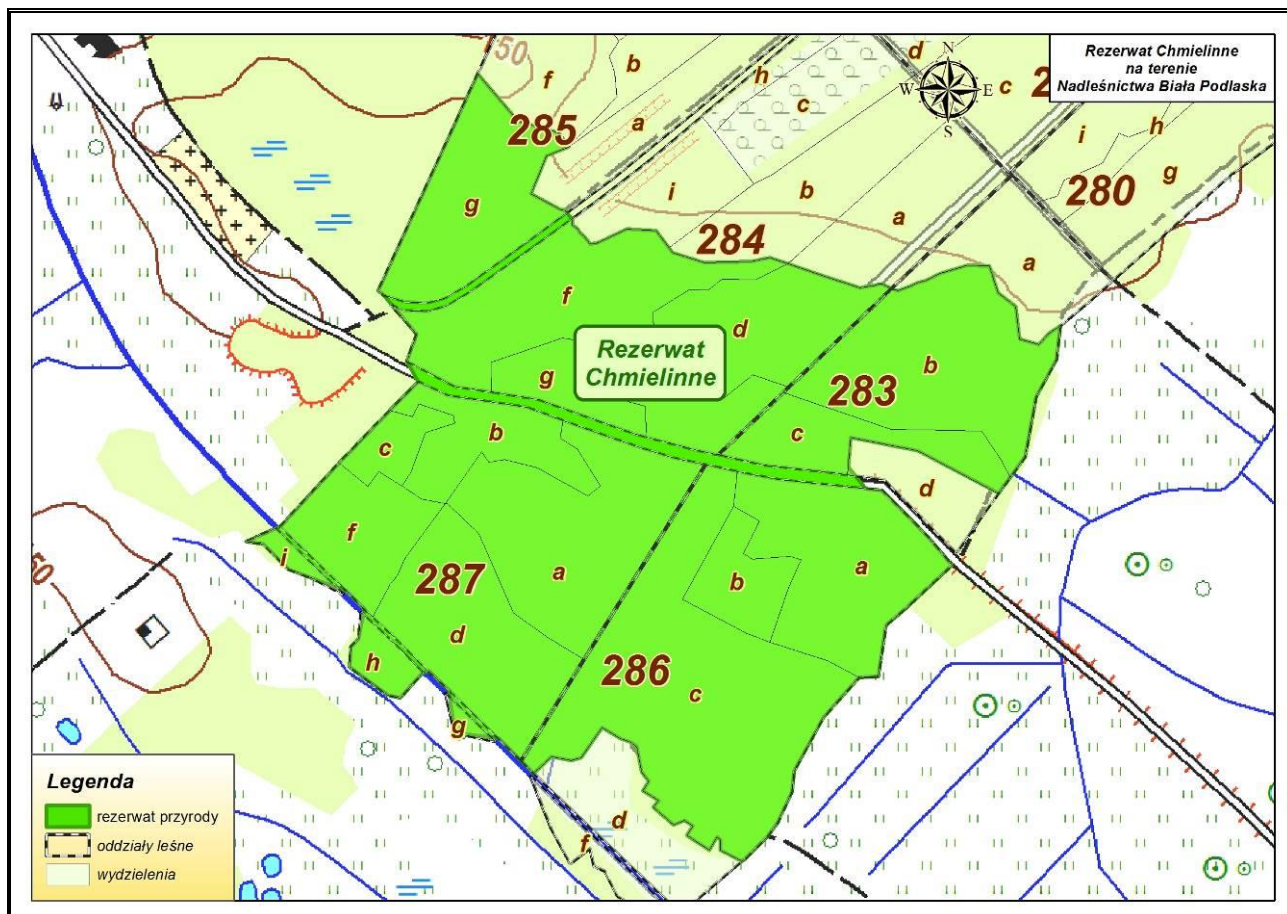
W dniu 24 kwietnia 2013 roku w rezerwacie przyrody „ Chmielinne ” zostało wyrócone drzewo (jesion) na jezdnie drogi publicznej oraz drzewo (jesion) pochyliło się w kierunku drogi publicznej i oparło o jesion. Wyrócony i pochylony jesion stwarzał niebezpieczeństwo dla pojazdów i ludzi. Przewrócone drzewo zostało usunięte, zaś pochylone drzewo ścięte, a drewno zostało wciągnięte na teren rezerwatu przyrody pozostawiając je do naturalnego rozkładu.

W dniu 25 maja 2013 roku rezerwacie przyrody „ Chmielinne ” przewróciły się na jezdnie drogi publicznej Cicibór Mały – Leśna Podlaska, dwa jesiony. Zostały usunięte z jezdni i wciągnięte na teren rezerwatu przyrody.⁹

Wskazane jest uaktualnienie rozporządzenia dotyczącego powołania rezerwatu w zakresie aktualnego podziału powierzchniowego – na wniosek nadleśnictwa przez RDOŚ.

⁹ Notatka Służbowa z rocznej kontroli rezerwatu przyrody „Chmielinne” z dnia 26.09.2013r.

Rezerwat nie posiada aktualnie Planu ochrony. Sporządzony plan ochrony rezerwatu na okres od 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r. nie jest ustanowiony i stracił ważność na mocy "Ustawy o ochronie przyrody" z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2004r. Nr 92 poz.880).

Rycina nr 10 Położenie rezerwatu przyrody „Chmielinne” w Nadleśnictwie Biała Podlaska

3.1.2 Rezerwat „Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego”

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27.10.1972 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 53, poz. 283). na pow. 132,38 ha Położony w gm. Janów Podlaski, w miejscowości Janów Podlaski Wygoda, w leśnictwie Cieleśnica w oddz. 65-69 (lokalizacja wg Planu ul. 1968-1977).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia – **132,38** ha, aktualnie (wg PUL na lata 2014-2023) wynosi **132,38** ha.

Położenie: obręb Kijowiec, leśnictwo Cieleśnica, oddz. 65, 66, 67, 68, 69.

Położenie administracyjne: województwo lubelskie, powiat bialski, gmina Janów Podlaski, obręb ewidencyjny Janów Podlaski Wygoda dz. ew. nr 113, 114, 115, 116, 117.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych łęgu dębowego z licznymi drzewami pomnikowymi i rzadkimi roślinami runa.

- Przedmiot ochrony: las łęgowy (w szczególności jesionowo-olchowy i wiązowy).

- Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – rodzaj: leśny **L**, typ: fitocenotyczny (**PFi**), podtyp: zbiorowisk leśnych (**zl**);

typu środowiska – typ: leśny i borowy (**EL**), podtyp: lasów nizinnych (**Ini**).

Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu wg rejestru rezerwatów RDOŚ.

Teren rezerwatu w całości jest położony w szerokiej dolinie Bugu w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki na obszarze dolnej terasy, corocznie zalewanej w okresie spływu wód wiosennych. Drzewostan rezerwatu rosnący na siedliskach żyznych i bardzo żyznych cechuje duży stopień naturalności. Główną osobliwością przyrodniczą jest rzadki na terenie Polski las łęgowy z zachowanym na dużej powierzchni starodrzewem dębu szypułkowego i olszy czarnej.

W drzewostanie naturalnym typowym dla tego siedliska górne piętro tworzą potężne dęby szypułkowe *Quercus robur*, w wieku 150-160 lat oraz sporadycznie olsza czarna *Alnus glutinosa*. Pod okapem dębu niższą warstwę tworzą: wiąz pospolity *Ulmus campestris*, czeremcha zwyczajna *Padus avium* sporadycznie występują: lipa drobnolistna *Tilia cordata*, grusza pospolita *Pyrus communis*, grab zwyczajny *Carpinus betulus*. Warstwę podszytu tworzą: leszczyna *Corylus avellana*, czeremcha *Padus avium*, trzmielina europejska *Evonymus europaea*, dereń świdwa *Cornus sanguinea*, rzadziej wiciokrzew suchodrzew *Lonicera xylosteum*, kalina koralowa *Viburnum opulus*, wawrzynek wilczyłyko *Daphne mezereum*. Ols wykształcił się na najniższej położonych powierzchniach rezerwatu w zagłębieniach terasy nadrzecznej z bardzo płytkim lub powierzchniowym poziomem wody gruntowej, okresowo występującej na powierzchni. W drzewostanie naturalnym głównym gatunkiem jest olsza czarna *Alnus glutinosa* w wieku ok. 70 lat z domieszką brzozy omszonej *Betula pubescens* i wierzby białej *Salix alba*. Warstwę krzewów stanowią gatunki wierzby spotykane w zaroślach łęgowych oraz kruszyna pospolita *Frangula alnus*.

O bogactwie florystycznym rezerwatu świadczy fakt występowania wielu gatunków roślin naczyniowych, a wśród nich roślin objętych całkowitą ochroną gatunkową, takich jak: wawrzynek wilczelyko *Daphne mezereum*, orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, grążel żółty *Nuphar lutea*, bluszcz pospolity *Hedera helix*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imrbicatus*, goździk pyszny *Dianthus superbus*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, podkolan zielonawy *Platanthera chlorantha*, storczyk szerokolistny *Orchis latifolia*, storczyk krwisty *Orchis incarnata*, kruszczyk rdzawoczerwony *Epipactis atropurpurea*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis latifolia*, listera jajowata *Listera ovata* (Powszechna inwentaryzacja przyrodnicza gminy Janów Podlaski stan na 31.12.1993 r., plan ochrony PK "Podlaski Przełom Bugu" 2000 r.).

Duża baza pokarmowa i znaczna niedostępność drzewostanu sprawiają, iż rezerwat jest ważną ostoją zwierzyny leśnej. Zanotowano tu występowanie jelenia szlachetnego *Cervus elaphus*, sarny *Capreolus capreolus*, dzika *Sus scrofa*, lisa *Vulpes vulpes*, łosia *Alces alces*. Spośród liczniejszej grupy ptaków na uwagę zasługuje obecność gniazd puszczyka *Strix aluco*, brodziec samotnika *Tringa ochropus*, dzięcioła średniego *Dendrocopos medius*, kszczyka *Gallinago gallinago*, zimorodka *Alcedo atthis*, cyranki *Anas querquedula* oraz błotniaka stawowego *Circus aeruginosus*.

W ostatnim czasie obserwuje się grupowe zamieranie najstarszych drzew, w tym okazów dębów o wymiarach pomnikowych (notatka służbowa z rocznego przeglądu rezerwatu z 26.10.2011 r.) w oddz. 65a, b, d, f, 66a, c, d, 67a, 68a, 69b.

Zagrożenia zewnętrzne:

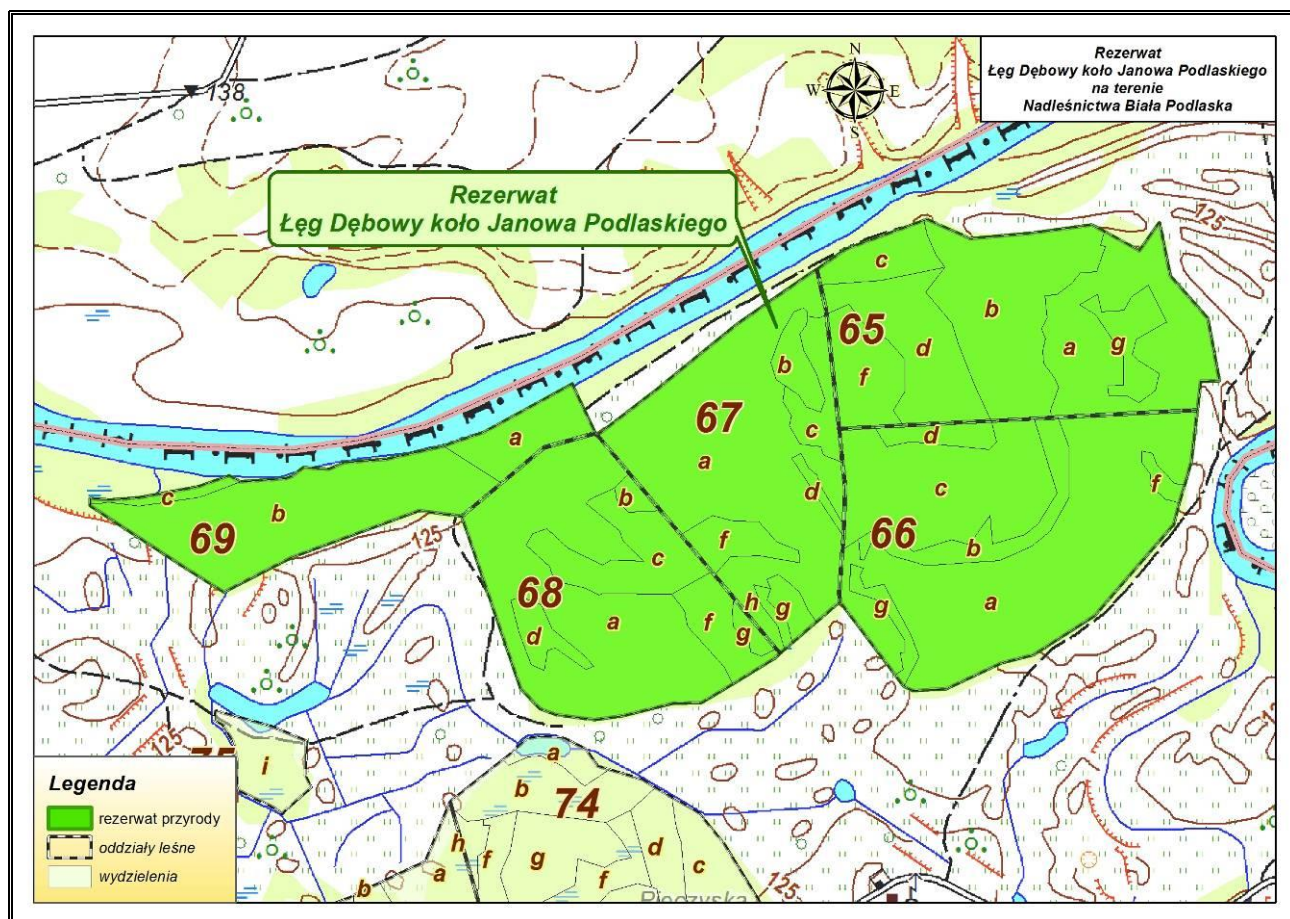
- dla rezerwatu, a szczególnie dla gruntów przylegających bezpośrednio do rzeki (oddz. 69) proces erozji brzegów rzeki Bug.

Zagrożenia wewnętrzne:

- zamieranie najstarszych okazów drzew w tym dębu szypułkowego o wymiarach pomnikowych stanowiącego przedmiot ochrony w rezerwacie.

W 2011 roku nadleśnictwo otrzymało zgodę RDOŚ w Lublinie na usunięcie (bez pozyskania) czterech drzew zalegających na drodze gruntowej w rezerwacie pomiędzy znakami granicznymi 1327-1329. Przejezdność tej drogi zapewnia sprawne wykonywanie obowiązków służbowych przez Straż Graniczną.

Wskazane jest pilne opracowanie *Planu* ochrony rezerwatu. Brak jest *Planu* ochrony rezerwatu. W Parku Krajobrazowym „Podlaski Przełom Bugu” jest sporządzone opracowanie dotyczące tego rezerwatu na okres od 1.01.2000 r. do 31.12.2019 r. Nie ma ono mocy prawnej.

Rycina nr 11 Położenie rezerwatu przyrody „Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego” w Nadleśnictwie Biała Podlaska

3.1.3 Rezerwat „Stary Las”

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25.01.1995 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 6, poz. 95). obszar lasów o pow. 5,88 ha, położony w gminie Konstantynów w obrębie ewidencyjnym Konstantynów, oznaczony w ewidencji gruntów obrębu Konstantynów jako działka nr 56/330.

Powierzchnia: wg aktu utworzenia – **5,88** ha aktualnie (wg PUL na lata 2014-2023) wynosi **5,92** ha.

Położenie: obręb Kijowiec, leśnictwo Konstantynów, oddz. 56d,i,~c.

Położenie administracyjne: województwo lubelskie, powiat bialski, gmina Konstantynów, obręb ewidencyjny Konstantynów Wieś dz. ew. nr 330/2.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze wykształconego fragmentu grądu z licznymi okazami drzew pomnikowych.

- Przedmiot ochrony: dobrze wykształcony grąd z fragmentami boru mieszanego, z gatunkami dominującymi dębem szypułkowym i sosną zwyczajną w wieku około 130-150 lat.

- Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – rodzaj: leśny **L**, typ: fitocenotyczny (**PFi**), podtyp: zbiorowisk leśnych (**zl**);

typu środowiska – typ: leśny i borowy (**EL**), podtyp: lasów mieszanych nizinnych (**Imn**).

Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu wg rejestru rezerwatów RDOŚ.

Jest to fragment starodrzewu sosnowo-dębowego w dużym kompleksie „Las Konstantynowski”. Przedmiotem ochrony jest dobrze wykształcony grąd *Tilio-Carpinetum typicum*, płat fitocenozy nawiązujących do boru mieszanego oraz zbiorowiska zastępcze ze związku *Carpinion betuli* i *Alno-Padion*. W grądzie dominuje dąb szypułkowy *Quercus robur*, a w borze sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* w wieku 130-140 lat. W warstwie drzew znaczny udział mają: modrzew europejski *Larix decidua*, grab pospolity *Carpinus betulus*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, topola osika *Populus tremula*, lipa drobnolistna *Tilia cordata* oraz brzoza *Betula sp.*

W rezerwacie rośnie kilka drzew o charakterze pomnikowym, najczęściej są to dęby szypułkowe *Quercus robur*.

Rezerwat jest ostoją wielu gatunków ptaków, właściwych dla tego typu lasu, jak zięba *Fringilla coelebs*, rudzik *Erithacus rubecula*, śpiewak *Turdus philomelos*, kos *Turdus merula*, zaganiacz *Hippolais icterina*, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*, kowalik *Sitta europaea*, bogatka *Parus major*, modraszka *Parus caeruleus*, dzięcioł duży *Dendrocopos major* i średni *D. medius*. Charakterystyczną cechą jest obecność przedstawiciela gołębiowatych – siniaka *Columba oenas*, gatunku ściśle związanego ze starymi, dziuplastymi drzewami.

Flora rezerwatu jest stosunkowo uboga.

Zagrożenia zewnętrzne:

- nitryfikacja siedlisk,
- wnikanie neofitów,
- rezerwat graniczy z drogą publiczną od której jest odgradzony żerdziami.

Zagrożenia wewnętrzne:

- mała powierzchnia rezerwatu uniemożliwia ochronę przed skutkami zagrożeń - zbiorowiska leśne podlegają procesowi degeneracji, głównie ruderalizacji.

W bezpośrednim sąsiedztwie drogi publicznej graniczącej z rezerwatem występują pojedyncze drzewa pochylone na drogę. W celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom drogi wskazane jest wycięcie tych drzew i pozostawienie ich w rezerwacie do naturalnego rozkładu. Na wykonanie wszystkich prac w rezerwacie konieczna jest zgoda Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie.

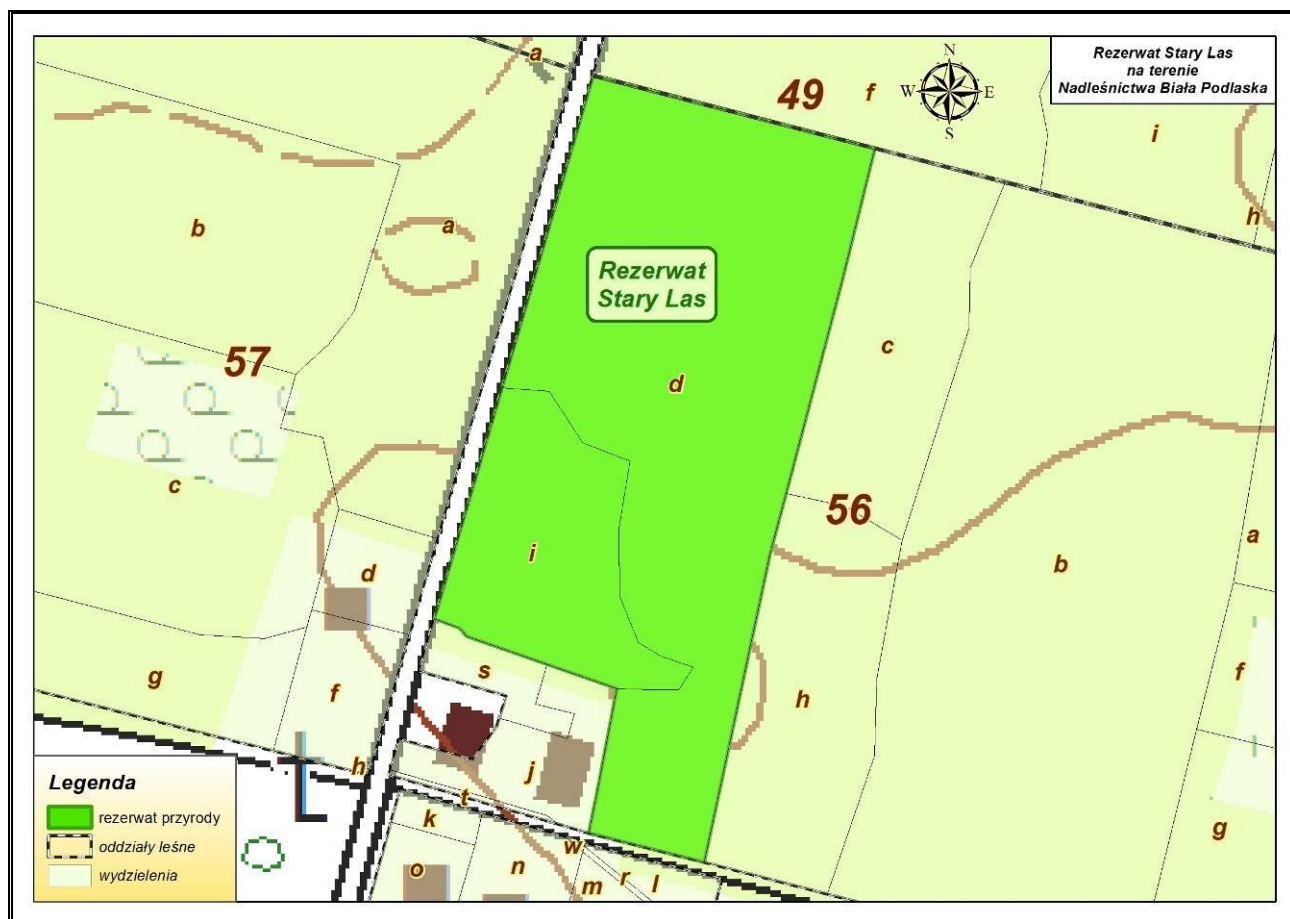
W 2013 roku w rezerwacie wykonano następujące zabiegi:

W dniu 8 sierpnia 2013 roku na polecenie RDOŚ w Lublinie Wydział Spraw Terenowych I w Białej Podlaskiej – pismo znak: WPN.6205.45.2013.MO z dnia 22 lipca 2013 r. zostały usunięte drzewa niebezpieczne przy drodze powiatowej Nr 1026L Konstantynów - Gnojno w ilości 16 szt. - (lipa drobnolistna - 3 szt., brzoza brodawkowata - 1 szt., grab pospolity - 1 szt., klon zwyczajny - 1 szt.,

świerk pospolity - 1 szt., jesion wyniosły - 9 szt.). Drewno z usuniętych drzew zostało wciągnięte na teren rezerwatu przyrody, do naturalnego rozkładu.¹⁰

Wskazane jest uaktualnienie rozporządzenia dotyczącego powołania rezerwatu w zakresie aktualnego podziału powierzchniowego – na wniosek nadleśnictwa przez RDOŚ.

Rezerwat nie posiada aktualnie Planu ochrony. Sporządzony Plan ochrony przyrody rezerwatu na okres od 1.01.1998 r. do 31.12.2017 r. stracił ważność na mocy "Ustawy o ochronie przyrody" z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2004r. Nr 92 poz.880).

Rycina nr 12 Położenie rezerwatu przyrody „Stary Las” w Nadleśnictwie Biała Podlaska

¹⁰ Notatka Służbowa z rocznej kontroli rezerwatu przyrody „Stary Las” z 26.09.2013r.

Tabela 9. Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska (wg wzoru nr 3)

L p.	Nr rej. woj.	Nazwa rezerwatu	MP Nr Poz.	Położenie		Typ i podtyp rezerwatu Wg dominującego		Powierzchnia [ha]		Powierzchnia [ha] objęta ochroną		Ważniejsze		Powierzchnia [ha] wg pul na lata 2014 - 2023		Uwagi
				Obr. Oddz. Poddział	Gmina Leśnictwo	Przedmiotu ochrony	Typu ekosystemu	MP	Planu ochrony	Ścisłą	Częściową wg pul na lata 2014 - 2023	Zbiorowiska, zespoły roślinne	Grupy zwierząt	Leśna	Nieleśna	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	17	18
1	1	Chmielinne	MP nr 61, poz.289 z 11 listopada 1967r	Kijowiec 283b,c,-b,-c 284d,f,g,-a 285g, 286a,b,c,-a~b 287	Gmina: Leśna Podlaska Leśnictwo: Leśna Podlaska	Rodzaj: Leśny L Typ: fitocenotyczny PFi Podtyp: zbiorowisk leśnych zI	Typ: Leśny i borowy EL Podtyp: lasów nizinnych lni	69,55		-	67,44 67,07 0,37 ¹¹	Zbiorowiska leśne tworzone przez zespoły łęgowe <i>Fraxino – Alnetum</i> i <i>Ficario Ulmetum</i>		67,07	-	Rez. nie posiada planu ochrony
2	2	Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego	MP nr 53, poz. 283 z 8 grudnia 1972r	Kijowiec 65 66 67 68 69	Gmina: Janów Podlaski Leśnictwo: Cieleśnica	Rodzaj: Leśny L Typ: fitocenotyczny PFi Podtyp: zbiorowisk leśnych zI	Typ: Leśny i borowy EL Podtyp: lasów nizinnych lni	132,38		-	132,38	Zbiorowiska leśne, zaroślowe i szuwarrowe. Stwierdzono 16 zespołów roślinnych, przeważa zespół <i>Ficario-Ulmetum</i>		131,83	0,55	Rez. nie posiada planu ochrony
3	14	Stary Las	MP nr 6, poz.95. z 1995r	Kijowiec 56d,i,-c	Gmina: Konstantynów Leśnictwo: Konstantynów	Rodzaj: Leśny L Typ: : fitocenotyczny PFi Podtyp: zbiorowisk leśnych zI	Typ: Leśny i borowy EL Podtyp: lasów mieszanych nizinnych lmn	5,88		-	5,92	<i>Tilio-Carpinetum typicum</i> oraz zbiorowiska zastępcze ze związku <i>Carpinion betuli</i> i <i>Alno-Padion</i>		5,92	-	Rez. nie posiada planu ochrony
Razem powierzchnia								207,81			205,74			204,82	0,55	

¹¹ 0,37ha grunty Skarbu Państwa – rzeka Klukówka

Tabela 10. *Możliwości realizacji celów ochrony w rezerwach częściowych (wg wzoru nr 4)*

Lp.	Nazwa rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony		Uwagi
							Dotychczasowe	Proponowane	
1	Chmielinne	Zbiorowisko leśne tworzone przez zespoły łąkowe <i>Fraxino-Alnetum</i> i <i>Ficario-Ulmetum</i>	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych lasu łąkowego	Zespół łąkowo-jesionowego został zubożony o prawie wszystkie stare wiązki, które zostały zniszczone przez chorobę wiązków – grafiozę.	Główny przedmiot ochrony rezerwatu zanika w wyniku antropopresji. Przekształcanie się ekosystemów leśnych w związku z dawnymi melioracjami i tym samym przesuszeniem siedlisk.	Realizacja celu ochrony możliwa w ograniczonym zakresie - odtworzenie pierwotnych stosunków wodnych jest niemożliwe, a możliwe do przeprowadzenia zabiegi mogą przynieść niewielką poprawę sytuacji,	Usunięcie i wywiezienie drewna zasiedlonego i stanowiącego potencjalną bazę żerową, zalegające w rezerwacie (wywroty, usunięte drzewa niebezpieczne) w celu ograniczenia liczebności owadów - kambiofagów i ksylofagów w celu poprawy stanu sanitarnego drzewostanu.	Ochrona czynna renaturalizacyjna, której celem jest przywrócenie pierwotnego stanu roślinności. Obserwacja procesów naturalnych, kształtowanie strefy ekotonowej w sąsiedztwie łąk i drogi.	
2	Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego	Zbiorowiska leśne tworzone przez zespoły łąkowe, Zbiorowiska roślin wodnych, Zbiorowiska szuwarowe, zbiorowiska zaroślowe	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych łągi dębowego z licznymi drzewami pomnikowymi i rzadkimi roślinami runa	Zbiorowiska mają charakter zbiorowisk naturalnych. Pewne zaburzenia związane z wcześniej prowadzoną gospodarką leśną dotyczą tylko małych powierzchni, gdzie wprowadzono olszę, sosnę i jesion.	Zagrożeniem dla rezerwatu może być pojawiający się proces zamierania starych dębów, Proces erozji brzegów rzeki Bug. Zagrożenia hipotetyczne dla występujących ekosystemów na terenie rezerwatu.	Realizacja celu ochrony możliwa w ograniczonym zakresie z uwagi na proces grupowego zamierania dębów, Wskazany jest: - utrzymanie naturalnego charakteru ekosystemów leśnych - utrzymanie różnorodności biologicznej ekosystemów, - obserwacja dynamizmu i kierunków procesów regeneracji ekosystemów zaburzonych	Wykonanie zabiegów trzebieży, cięć sanitarnych w 13% i zabiegów hodowlanych w 8,9% w roku 1993. W latach następnych nie prowadzono żadnych prac. Niewielki procent wykonania planów jest zjawiskiem pozytywnym dla ochrony rezerwatu.	Ochrona konserwatorska zachowawcza polegająca na powstrzymaniu się od wszelkich działań i zabiegów ochronnych w czasie obowiązywania planu	

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nazwa rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony		Uwagi
							Dotychczasowe	Proponowane	
3	Stary Las	Dobrze wykształcony grąd <i>Tilio Carpinetum typicum</i> oraz płat fitocenoz nawiązujących do boru mieszanego, Starodrzew dębowo-sosnowy, Zbiorowiska roślinne, Chronione i rzadkie gatunki roślin i zwierząt	Zachowanie zbiorowiska grądu ze starodrzewem dębowo-sosnowym	Roślinność wykazuje znaczny stopień zniekształcenia, w południowo-zachodniej części zaawansowany jest proces ruderalizacji siedlisk.	Położenie rezerwatu przy szosie i jego graniczenie z zabudowaniami leśniczówki wywołuje zagrożenia wynikające głównie z nityfikacji siedlisk i wnikania neofitów. Mała powierzchnia rezerwatu uniemożliwia jego ochronę przed skutkami zagrożeń. Zbiorowiska leśne podlegają procesowi degeneracji, głównie ruderalizacji. Przejawia się to wysokim udziałem gatunków azotolubnych. Najbardziej ekspansywne są dziki bez czarny i dziki bez koralowy. Stare sosny noszą ślady po żywicowaniu (spały są zabliźnione). Aktualny stan zdrowotny drzew można uznać za zadowalający.	Realizacja celu możliwa w ograniczonym zakresie - usuwanie czynnego posuszu sosnowego i modrzewiowego w celu zmniejszenia nityfikacji (zabiegi wykonywać w okresie zimowym przy trwałej pokrywie śnieżnej, dopuszcza się zrywkę konną), usunięcie dzikich wysypisk śmieci,	Od chwili powołania rezerwatu nie prowadzono planowej ochrony.	Ochrona czynna stabilizująca mająca na celu stworzenie warunków powstania naturalnego odnowienia lasu i ograniczenia procesu nityfikacji. W okresie zimowym usuwanie czynnego posuszu sosnowego i modrzewiowego. Wszystkie zabiegi i obserwacje odnotowywać w kartach ewidencyjnych rezerwatu.	

3.2 **Park krajobrazowy**

Park Krajobrazowy "Podlaski Przełom Bugu" powołano Rozporządzeniem Nr 10 Wojewody Białkopodlaskiego z dn. 25.08.1994 r. (Dz. Urz. Woj. Białkopodlaskiego Nr 10, poz.45). Aktualnie obowiązuje: Rozporządzenie Wojewody lubelskiego nr.69 z dn. 25.11.2005r. (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 238, poz. 3707). Park zajmuje obszar o powierzchni 30904ha (w woj. lubelskim 15511ha). Otaacza go otulina licząca ponad 17 tys. ha.

Od dnia 1 stycznia 2010 r. obowiązuje Uchwała Nr XXXVIII/690/09 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie utworzenia Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych. Zespół został utworzony w celu kierowania parkami na terenie Województwa Lubelskiego, w tym między innymi, do kierowania parkiem krajobrazowym znajdującym się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska. Parkiem kieruje Oddział Terenowy w Janowie Podlaskim.

W granicach parku znajdują się następujące oddziały Nadleśnictwa Biała Podlaska obręb Kijowiec:

Leśnictwo Konstantynów – oddz. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 7B, 7C, 8, 9, 10, 11, 11A, 11B, 11C, 12, 13, 14, 14A, 14B, 15, 16, 17, 18, 18A, 18B, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 28B, 28D, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 37B, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 46B, 47, 47B, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56a-j,s,~a,~b,~c, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64 – pow. **1559,00** ha (leśna 1556,33 ha , nieleśna 2,67 ha);

Leśnictwo Cieleśnica – oddz. 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 77B, 77Da, 77F, 78, 78A, 101, 101B, 102, 103, 104, 105, 106, 322, 322B, 323, 323A, 324, 324B, 324C, 326A – pow. **602,26** ha (leśna 574,46 ha , nieleśna 27,80 ha);

Powierzchnia gruntów nadleśnictwa w Parku Krajobrazowym „Podlaski Przełom Bugu” – **2161,26** ha (leśna: 2130,79 ha, nieleśna 30,47 ha) co stanowi **16,27%** pow. nadleśnictwa.

W granicach otuliny znajdują się oddziały Nadleśnictwa Biała Podlaska obręb Kijowiec:

Leśnictwo Konstantynów: 54B, 56k-r,t,w, 79C, 317B – pow. **14,23** ha (leśna: 10,79 ha, nieleśna 3,44 ha),

Leśnictwo Cieleśnica: 77Db,c,d, 84, 85, 86, 87, 88, 88B, 88C, 88D, 89, 90, 91, 92, 92Ba,b, 93, 94 – pow. **335,57** ha (leśna: 334,68 ha, nieleśna 0,89 ha),

Leśnictwo Serwin: 77C, 123Ba-d,h,i, 313a-i, 316, 317, 318, 318B, 326, 327, 328, 329a-k, 330Aa,b, 331, 332 – pow. **217,15** ha (leśna: 217,08 ha, nieleśna 0,07 ha),

Leśnictwo Leśna Podlaska: 56A, 83, 315Ca-h,j-o,r – pow. **15,39** ha (tylko pow. leśna).

Powierzchnia gruntów nadleśnictwa w Otulinie Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” – **582,34** ha (leśna: 577,94 ha, nieleśna 4,40 ha) co stanowi **4,38%** pow. nadleśnictwa.

Powierzchnia Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”		
	[ha]	[%]
Ogólna	30904,00	100,00
W zasięgu RDLP Lublin	30904,00	100,00
W zasięgu Nadleśnictwa Biała Podlaska	9262,49	29,97
W zasięgu Nadleśnictwa Chotyłów	6248,51	20,22
W zasięgu Nadleśnictwa Sarnaki	15393,00	49,81

Status ochronny

Formy ochrony przyrody położone na terenie Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”:

- Rezerwat „Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego” (pow. 132,38ha);
- Rezerwat „Stary Las” (pow. 5,92 ha);
- Obszar specjalnej ochrony ptaków – Dolina Dolnego Bugu – PLB140001 (pow. 5849,00 ha – w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa);
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – Ostoja Nadbużańska – PLH140011 (pow. 4964,75 ha – w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa).

Park obejmuje gminy **Janów Podlaski**¹², **Konstantynów**, Łosice, Platerów, **Rokitno**, Sarnaki, Terespol, Zalesie. Wydłużony, wygięty półkole kształt parku wyznacza dolina rzeki Bug, która kreśli liczne zakola wśród urwistych skarp. W korycie rzeki spotkać można niewielkie wysepki, niektóre pokryte zaroślami wierzbowymi. Zachowane starorzecza w porze wiosennej tworzą z rzeką szerokie rozlewiska. Obszar parku odznacza się dużą różnorodnością siedlisk. Występują tu nadrzeczne łągi i łozowiska, wilgotne łąki, piaszczyste wydmy, suche pastwiska kserotermiczne z ciepłolubną roślinnością o charakterze stepowym. Pokrywające duże połacie terenu zespoły leśne zachowały walory naturalnych zbiorowisk. Krajobraz parku urozmaicają niewysokie, łagodnie zarysowane wzgórza, będące pozostałością po ostatnim zlodowaceniu. Zasobna gatunkowo, mało przekształcona szata roślinna obfituje w gatunki chronione i rzadkie (wyróżniono tu 54 zespoły roślinne). Występują one miejscowo i w większych skupiskach.

W granicach Parku zlokalizowany jest obszar specjalnej ochrony ptaków – Dolina Dolnego Bugu – PLB140001. Ostoja obejmuje dolinę w granicach parku. Na tym odcinku rzeka ma charakter naturalny, silnie meandruje, w dolinie znajduje się dużo starorzeczy w różnych fazach sukcesji. W korycie rzeki zaczynają pojawiać się wyspy i piaszczyste łachy. Gatunki ptaków, które stanowiły podstawę kwalifikacji obszaru to występujące w lasach: orlik krzykliwy, bocian czarny i puchacz.

Głównym celem utworzenia Parku stało się zachowanie w stanie nienaruszonym najcenniejszych pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i kulturowym fragmentów lewobrzeżnej

¹² pogrubionym drukiem oznaczono gminy, których zasięg obejmuje teren Nadleśnictwa Biała Podlaska

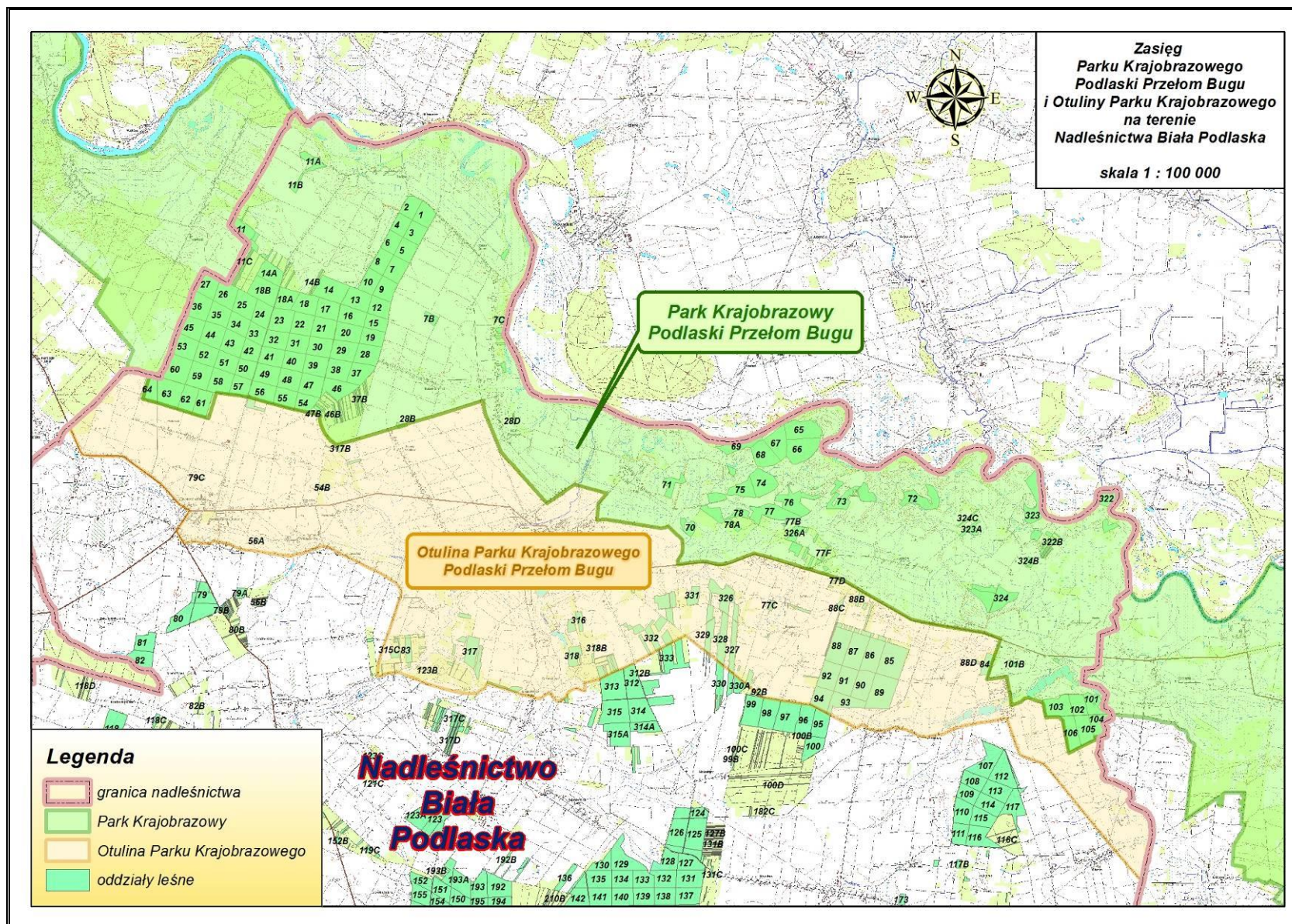
doliny Bugu. Dominującym elementem środowiska przyrodniczego Parku są tereny leśne oraz połączenie łąk i pastwisk pokrytych licznymi zadrzewieniami. Głównym walorem przyrodniczym Parku jest nie poddana regulacji, płynąca meandrującym korytem o dużym stopniu naturalności rzeka Bug. Jest to także ważny korytarz ekologiczny.

Rozporządzeniem Nr 168 Wojewody Lubelskiego z 11.10.2000 r. został zatwierdzony plan ochrony parku i jego otuliny (Dz. Urz. Nr 60 Woj. Lubelskiego poz. 730).

Aktualnie Park Krajobrazowy nie posiada zatwierzonego planu ochrony.

Nadleśnictwo Biała Podlaska współpracuje z Dyrekcją Parku w zakresie działań (na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo) dotyczących zachowania celu, dla którego park powołano.

Granice Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” i jego otuliny naniesione są na mapę walorów przyrodniczych Nadleśnictwa Biała Podlaska.

Rycina nr 13 Położenie Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” z Otuliną w Nadleśnictwie Biała Podlaska

3.3 Obszary Natura 2000

Obszary Natura 2000 występujące na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska:

1. Obszar specjalnej ochrony ptaków – Dolina Dolnego Bugu – PLB140001;
2. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – Ostoja Nadbużańska – PLH140011.

3.3.1 Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB140001

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w październiku 2013 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska.

Status prawny

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków z dnia 5 września 2007 r. Dz. U. Nr 179, poz. 1275, aktualizacja: Rozporządzenie Ministra Środowiska: z dnia 27 października 2008 r. Dz. U. 198, poz. 1226, oraz z dnia 12 stycznia 2011 r. Dz. U. Nr 25, Poz. 133.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – 74309,9 ha (wg rozporządzenia), 74309,92 ha (wg SDF)
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska – 5849,00 ha (7,87% pow. obszaru)
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – 488,10 ha (leśna: 470,63 ha, nieleśna 17,47 ha), (0,66% pow. obszaru)

Powierzchnia obszaru Natura 2000 – Dolina Dolnego Bugu PLB140001		
	[ha]	[%]
Ogólna	74309,90	100,00
W zasięgu RDLP Lublin	14994,17	20,18
W zasięgu Nadleśnictwa Biała Podlaska	5849,00	7,87
W zasięgu Nadleśnictwa Chotyłów	2050,02	2,76
W zasięgu Nadleśnictwa Samaki	7095,15	9,55

Położenie

Ostoja obejmuje ok. 260 km odcinek doliny Bugu od ujścia Krzyny do Jeziora Zegrzyńskiego. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska położony jest fragment obszaru zaczynający w okolicy miejscowości Derło do miejscowości Gnojno.

W zasięgu obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB140001 znajdują się następujące oddziały i wydzielenia Nadleśnictwa Biała Podlaska:

- Obręb Kijowiec:

Leśnictwo Konstantynów – oddz. 7C, 28D – pow: 12,24 ha (tylko powierzchnia leśna);

Leśnictwo Cieleśnica – oddz. 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 77B, 77Da, 77F, 78, 78A, 322, 322B, 323, 323A, 324, 324B, 324C, 326A – pow: 475,86 ha (leśna: 458,39 ha, nieleśna: 17,47 ha).

Opis obszaru. Większość doliny pokrywają suche, ekstensywnie użytkowane pastwiska. Obszary bagienne są usytuowane głównie przy ujściach rzek, dopływów Bugu oraz wokół pozostałych fragmentów dawnych koryt rzecznych. Koryto Bugu jest w większości nie zmienione przez człowieka, pozostały tu liczne, piaszczyste wyspy, nagie lub porośnięte wierzbowymi lub topolowymi łęgami nadrzeczными; wzdłuż rzeki występują dobrze rozwinięte zarośla wierzbowe. Pierwsza terasa rzeki obfituje w starorzecza, zróżnicowane pod względem wielkości, głębokości i stopnia porośnięcia przez roślinność wodną.

Wartości przyrodnicze i znaczenie. Ostoja ptasia o randze europejskiej E 51. Występują co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych. Jedno z nielicznych w Polsce stanowisk lęgowych gadożera; do niedawna jedno z nielicznych w Polsce stanowisk kulona.

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek, bocian czarny, brodziec piskliwy, cyranka, czajka, czapla siwa, krwawodziób, gadożer, kszczyk, kulik wielki, płaskonos, podróżniczek, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sieweczka obroźna, zimorodek; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: bocian biały, kania czarna, derkacz, wodnik i samotnik. Niestety brak jest danych o ptakach w okresie pozalęgowym.

Tabela 11. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Perkozek	D			
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk	D			
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	D			
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	C	B	C	C
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały	C	B	C	B
A037	<i>Cygnus columbianus</i>	Łabędź czarnodzioby	D			
A038	<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy	D			
A041	<i>Anser albifrons</i>	Gęś białoczelna	D			
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	Krzyżówka	D			
A055	<i>Anas querquedula</i>	Cyranka	B	B	C	B
A056	<i>Anas clypeata</i>	Płaskonos	B	B	C	B
A059	<i>Aythya ferina</i>	Głowienka	D			
A061	<i>Aythya fuligula</i>	Czernica	D			
A072	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad	D			
A073	<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna	D			
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	D			
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	Gadożer	C	C	C	C
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	C	B	C	C
A084	<i>Circus pygargus</i>	Błotniak łąkowy	C	C	C	C

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
A089	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy	D			
A094	<i>Pandion haliaetus</i>	Rybołów	D			
A098	<i>Falco columbarius</i>	Drzemlik	D			
A118	<i>Rallus aquaticus</i>	Wodnik	C	B	C	C
A119	<i>Porzana porzana</i>	Kropiatka	C	C	C	C
A120	<i>Porzana parva</i>	Zielonka	C	C	C	C
A122	<i>Crex crex</i>	Derkacz	C	C	C	C
A123	<i>Gallinula chloropus</i>	Kokoszka	D			
A125	<i>Fulica atra</i>	Łyska	D			
A127	<i>Grus grus</i>	Żuraw	D			
A136	<i>Charadrius dubius</i>	Sieweczka rzeczna	B	C	C	B
A137	<i>Charadrius hiaticula</i>	Sieweczka obrożna	A	B	B	A
A140	<i>Pluvialis apricaria</i>	Siewka złota	D			
A149	<i>Calidris alpina</i>	Biegus zmienny	D			
A151	<i>Philomachus pugnax</i>	Batalion	D			
A153	<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk	C	B	C	C
A156	<i>Limosa limosa</i>	Rycyk	B	B	C	B
A160	<i>Numenius arquata</i>	Kulik wielki	B	B	C	C
A162	<i>Tringa totanus</i>	Krwawodziób	B	B	C	B
A164	<i>Tringa nebularia</i>	Kwokacz	D			
A165	<i>Tringa ochropus</i>	Samotnik	D			
A168	<i>Acitis hypoleucos</i>	Brodziec piskliwy	B	B	C	B
A170	<i>Phalaropus lobatus</i>	Płatkonóg sztydłodzioby	D			
A177	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	Mewa mała	D			
A190	<i>Hydroprogne caspia</i>	Rybitwa wielkodzioba	D			
A193	<i>Sterna hirundo</i>	Rybitwa rzeczna	B	B	C	B
A195	<i>Sternula albifrons</i>	Rybitwa białoczelna	B	B	C	B
A197	<i>Chlidonias niger</i>	Rybitwa czarna	B	B	C	B
A215	<i>Bubo bubo</i>	Puchacz	D			
A229	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek	C	C	C	C
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny	D			
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni	D			
A246	<i>Lullula arborea</i>	Lerka	D			
A255	<i>Anthus campestris</i>	Świergotek polny	D			
A272	<i>Luscinia svecica</i>	Podróżniczek	C	B	C	C
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka	D			
A320	<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała	D			
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	Muchołówka białoszyja	D			
A338	<i>Lanius collurio</i>	Gąsior	D			
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	Ortolan	D			

Tabela 12. Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
Rośliny						
1437	<i>Thesium ebracteatum</i>	Leniec bezpodkwiatkowy	D			
1477	<i>Pulsatilla patens</i>	Sasanka otwarta	D			
1617	<i>Angelica palustris</i>	Starodub łukowy	D			
Bezkęgowce						
1032	<i>Unio crassus</i>	Skójką gruboskorupowa	D			
Ryby						
1124	<i>Gobio albipinnatus</i>	Kielb białopłetwy	D			
1130	<i>Aspius aspius</i>	Boleń	D			
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Różanka	D			
1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz	D			
1146	<i>Sabanejewia aurata</i>	Koza złotawa	D			

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
1149	<i>Cobitis taenia</i>	Koza	D			
1163	<i>Cottus gobio</i>	głowacz białopłetwy	D			
Płazy						
1188	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	D			
1220	<i>Emys orbicularis</i>	Żółw błotny	D			
Ssaki						
1337	<i>Castor fiber</i>	Bóbr	D			
1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	D			

Bogata fauna bezkręgowców, m.in. interesujące gatunki pająków (*Agyneta affinis*, *A. saxatilis*, *Chocorna picinus*, *Enoplognatha thoracica*, *Enophrys aequipes*, *Hahnia halveola*, *Iberina candida*, *Leptyphantes flavipes*, *Styloctetor stativus*).

Cenny kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym charakterze naturalnym oraz szereg zbiorowisk roślinnych związanych z siedliskami wilgotnymi. Stanowiska rzadkich gatunków roślin.

Zagrożenia wg SDF

Największe zagrożenie dla tutejszej awifauny stwarzają obwałowania i odcinanie starorzeczy od współczesnego koryta rzeki oraz zabudowa doliny. Zanieczyszczenie wód, melioracje, tamy zaporowe, trasy szybkiego ruchu, przebudowa drzewostanów w kierunku monokultur sosnowych (na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska nie prowadzi się tego typu działań), kłusownictwo, to kolejne czynniki, zagrażające ptakom i przyrodzie obszaru. Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz koryto rzeczne wymagają utrzymywania ich w należyтым stanie technicznym. Na obszarze będą prowadzone działania zapewniające swobodny spływ wód oraz lodu. Przy wykonywaniu powyższych zadań zachowana zostanie dbałość o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego doliny. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość obszaru Natura 2000.

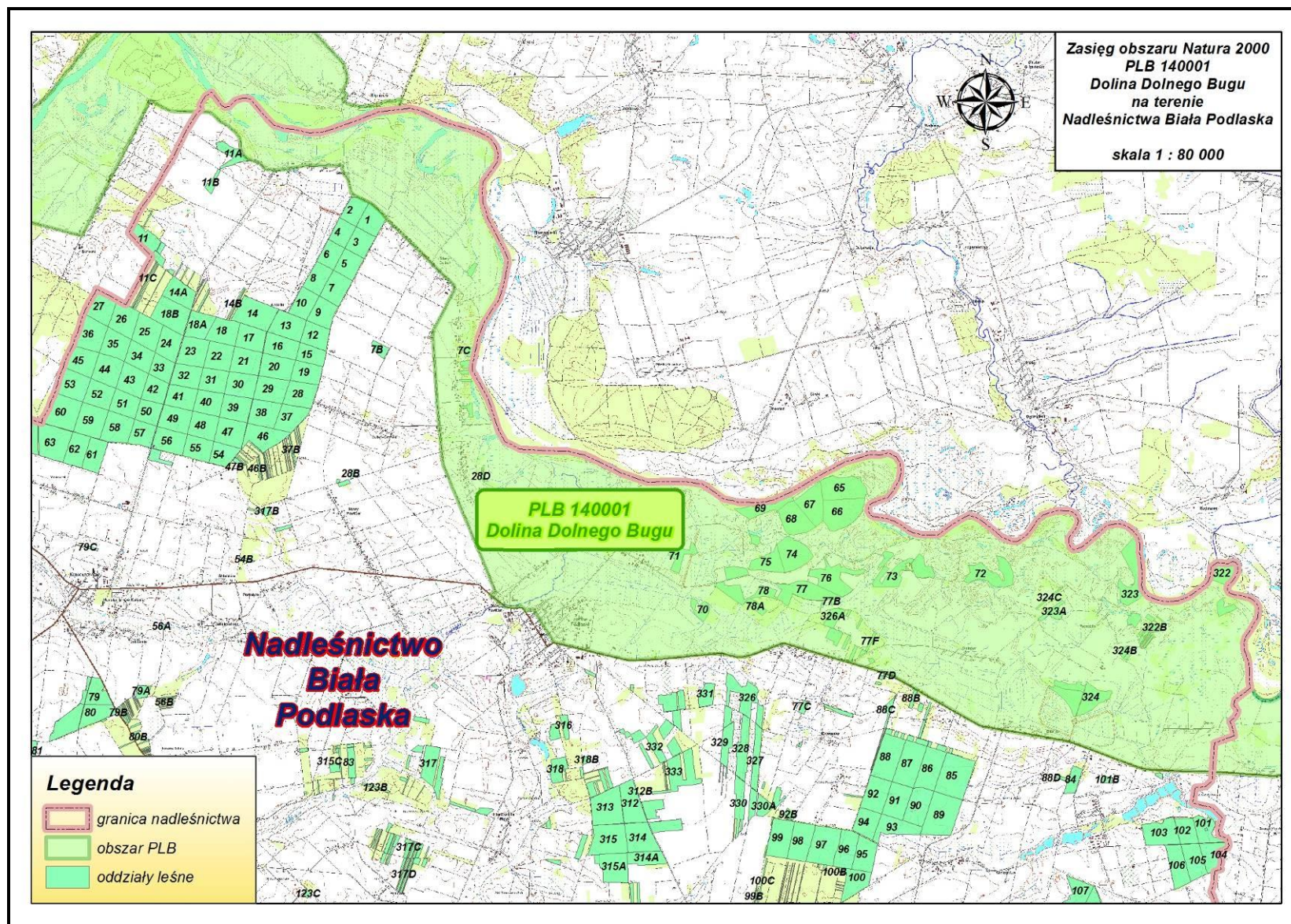
Obszar nie ma sporządzonego planu zadań ochronnych i planu ochrony.

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie.

W 2012 roku RDOŚ w Warszawie rozpoczął prace związane z opracowaniem planu zadań ochronnych dla obszaru. Zakończenie procedury tworzenia planu zadań ochronnych dla obszaru zaplanowane jest na koniec 2013 roku.

Tabela 13. Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB180005 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska)

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji	Opis siedliska	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	8
1.	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	1	Lł	NIE
Gatunki ptaków, które nie są przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000						
2.	A089	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	1	Lł	NIE

Rycina nr 14 Zasięg obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB140001 w Nadleśnictwie Biała Podlaska

3.3.2 Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w lutym 2008 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska.

Status prawny Zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10.01.2011 r. jako OZW.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – 46036,74 ha (wg SDF)
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska – 4964,75 ha (10,78% pow. obszaru)
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – 488,10 ha (leśna: 470,63 ha, nieleśna 17,47 ha), (1,06% pow. obszaru)

Powierzchnia obszaru Natura 2000 – Ostoja Nadbużańska PLH140011		
	[ha]	[%]
Ogólna	46036,74	100,00
W zasięgu RDLP Lublin	15335,27	33,31
W zasięgu Nadleśnictwa Biała Podlaska	4964,75	10,78
W zasięgu Nadleśnictwa Chotyłów	1890,74	4,11
W zasięgu Nadleśnictwa Sarnaki	8479,78	18,42

Położenie

Ostoja obejmuje ok. 260 km odcinek doliny Bugu od ujścia Krzyny do Jeziora Zegrzyńskiego. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska położony jest fragment obszaru zaczynający w okolicy miejscowości Derło do miejscowości Gnojno.

W zasięgu obszaru specjalnej ochrony siedlisk Ostoja Nadbużańska PLH140011 znajdują się następujące oddziały i wydzielenia Nadleśnictwa Biała Podlaska:

- Obręb Kijowiec:

Leśnictwo Konstantynów – oddz. 7C, 28D – pow: 12,24 ha (tylko powierzchnia leśna);

Leśnictwo Cieleśnica – oddz. 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 77B, 77Da, 77F, 78, 78A, 322, 322B, 323, 323A, 324, 324B, 324C, 326A – pow: 475,86 ha (leśna: 458,39 ha, nieleśna: 17,47 ha).

Opis obszaru

Większość doliny pokrywają suche, ekstensywnie użytkowane pastwiska. Obszary bagienne są usytuowane głównie przy ujściach rzek, dopływów Bugu oraz wokół pozostałych fragmentów dawnych koryt rzecznych. Koryto Bugu jest w większości nie zmienione przez człowieka, pozostały

tu liczne, piaszczyste wyspy, nagie lub porośnięte wierzbowymi lub topolowymi łągami nadrzecznymi, z dobrze rozwiniętymi zaroślami wierzbowymi. Pierwsza terasa rzeki obfituje w starorzecza, zróżnicowana pod względem wielkości, głębokości i stopnia porośnięcia przez roślinność wodną. Do ostoi włączony jest także kompleks lasów liściastych między miejscowościami Drażniew i Platearów. Lasy zajmują niecałe 20% obszaru. Dominują siedliska nieleśne: łąki i pastwiska oraz uprawy rolnicze.

Wartość przyrodnicza i znaczenie

Naturalna dolina dużej rzeki. Szczególnie cenny jest kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. Na terenie obszaru znajduje się 16 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Tabela 14. Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Siedlisko przyrodnicze		Na gruntach N-ctwa [ha]	Stopień reprezen.	Stan zachowania	Ocena ogólna
Kod	Nazwa				
1	2	3	4	5	6
2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	Nie stwierdzono	A	A	A
3130	Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	Nie stwierdzono	D		
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Nie stwierdzono	A	A	A
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	Nie stwierdzono	A	A	A
4030	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylon</i>)	Nie stwierdzono	A	B	C
6120	Cieplolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Nie stwierdzono	A	A	A
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>)	Nie stwierdzono	B	A	B
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Nie stwierdzono	A	B	A
6430	Ziólorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziólorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Nie stwierdzono	A	A	A
6440	Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Nie stwierdzono	A	A	A
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Nie stwierdzono	A	B	A
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	1,73	B	A	B
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i>)	Nie stwierdzono	A	B	A
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	170,13	A	A	A
91I0*	Cieplolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	Nie stwierdzono	A	B	A
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	0,90	C	C	C

* siedliska priorytetowe

Stwierdzono tu występowanie 21 gatunków z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to jeden z najważniejszych obszarów dla ochrony ichtiofauny w Polsce. Obejmuje ona 10 gatunków ryb z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z koza złotawą i kielbim białopłetwym. Stanowiska rzadkich gatunków roślin w tym 2 gatunki z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Tabela 15. Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
Rośliny						
1437	<i>Thesium ebracteatum</i>	Leniec bezpodkwiatkowy	C	B	C	C
1477	<i>Pulsatilla patens</i>	Sasanka otwarta	C	B	C	C
1617	<i>Angelica palustris</i>	Starodub łąkowy	C	B	C	C
Bezkęgowce						
1032	<i>Unio crassus</i>	Skójka gruboskorupowa	C	B	C	C
1060	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	C	B	C	B
1083	<i>Lucanus cervus</i>	Jelonek rogacz	C	B	B	B
1084	<i>Osmoderma eremita</i>	Pachnica dębowa	C	B	C	C
4030	<i>Colias myrmidone</i>	Szlaczkoń szafraniec	C	B	B	B
Ryby						
1096	<i>Lamperta planeri</i>	Minóg strumieniowy	D			
1098	<i>Eudontomyzon spp</i>	Minóg ukraiński	D			
1124	<i>Gobio albipinnatus</i>	Kiełb białopłetwy	D			
1130	<i>Aspius aspius</i>	Boleń	C	B	C	B
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Różanka	B	B	C	B
1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz	C	B	C	B
1146	<i>Sabanejewia aurata</i>	Koza złotawa	A	B	B	A
1149	<i>Cobitis taenia</i>	Koza	C	B	C	B
1163	<i>Cottus gobio</i>	Głowacz białopłetwy	C	B	C	C
4009	<i>Phoxinus phoxinus</i>	Strzebla błotna	D			
Płazy						
1166	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta	C	B	C	C
1188	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	C	B	C	B
1220	<i>Emys orbicularis</i>	Żółw błotny	D			
Ssaki						
1337	<i>Castor fiber</i>	Bóbr	C	B	C	B
1352	<i>Canis lupus</i>	Wilk	D			
1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	C	B	C	B

Bogata jest fauna bezkręgowców, m.in. interesujące gatunki pajaków (*Agyneta affinis*, *A. saxatilis*, *Chocorna picinus*, *Enoplognatha thoracica*, *Enophrys aequipes*, *Hahnha halveola*, *Iberina candida*, *Leptyphantus flavipes*, *Styloctetor stivus*).

Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Tabela 16. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk	D			
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	D			
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	D			
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały	D			
A037	<i>Cygnus columbianus</i>	Łabędź czarnodzioby	D			
A038	<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy	D			
A055	<i>Anas querquedula</i>	Cyranka	D			
A056	<i>Anas clypeata</i>	Płaskonos	D			
A060	<i>Aythya nyroca</i>	Podgorzałka	D			
A072	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad	D			
A073	<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna	D			
A074	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda	D			
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	D			

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	Gadożer	D			
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	D			
A084	<i>Circus pygargus</i>	Błotniak łąkowy	D			
A089	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy	D			
A094	<i>Pandion haliaetus</i>	Rybołów	D			
A098	<i>Falco columbarius</i>	Drzemlik	D			
A104	<i>Bonasa bonasia</i>	Jarząbek	D			
A119	<i>Porzana porzana</i>	Kropiatka	D			
A120	<i>Porzana parva</i>	Zielonka	D			
A122	<i>Crex crex</i>	Derkacz	D			
A127	<i>Grus grus</i>	Żuraw	D			
A136	<i>Charadrius dubius</i>	Sieweczka rzeczna	D			
A140	<i>Pluvialis apricaria</i>	Siewka złota	D			
A151	<i>Philomachus pugnax</i>	Batalion	D			
A154	<i>Gallinago media</i>	Dubelt	D			
A168	<i>Acitis hypoleucos</i>	Brodzicz piskliwy	D			
A170	<i>Phalaropus lobatus</i>	Płatkonóg sztydłodzioby	D			
A177	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	Mewa mała	D			
A190	<i>Hydroprogne caspia</i>	Rybitwa wielkodzioba	D			
A193	<i>Sterna hirundo</i>	Rybitwa rzeczna	D			
A195	<i>Sternula albifrons</i>	Rybitwa białoczelna	D			
A197	<i>Chlidonias niger</i>	Rybitwa czarna	D			
A215	<i>Bubo bubo</i>	Puchacz	D			
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek	D			
A229	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek	D			
A231	<i>Coracias garrulus</i>	Kraska	D			
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny	D			
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni	D			
A246	<i>Lullula arborea</i>	Lerka	D			
A272	<i>Luscinia svecica</i>	Podróżniczek	D			
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarząbatka	D			
A320	<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała	D			
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	Muchołówka białoszyja	D			
A338	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek	D			
A341	<i>Lanius senator</i>	Dzierzba rudogłowa	D			
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	Ortolan	D			

Zagrożenia wg SDF: Obwałowania i odcinanie starorzeczy od współczesnego koryta rzeki; zanieczyszczenie wód, melioracje, kłusownictwo.

Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową wymagają utrzymywania ich w sprawności technicznej. Na obszarze będą prowadzone działania związane z swobodnym spływem wód i kry. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość obszaru Natura 2000.

Obszar nie ma sporządzonego planu zadań ochronnych i planu ochrony.

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie.

W 2012 roku RDOŚ w Warszawie rozpoczął prace związane z opracowaniem planu zadań ochronnych dla obszaru. Zakończenie procedury tworzenia planu zadań ochronnych dla obszaru zaplanowane jest na koniec 2013 roku.

Tabela 17. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych w obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska)

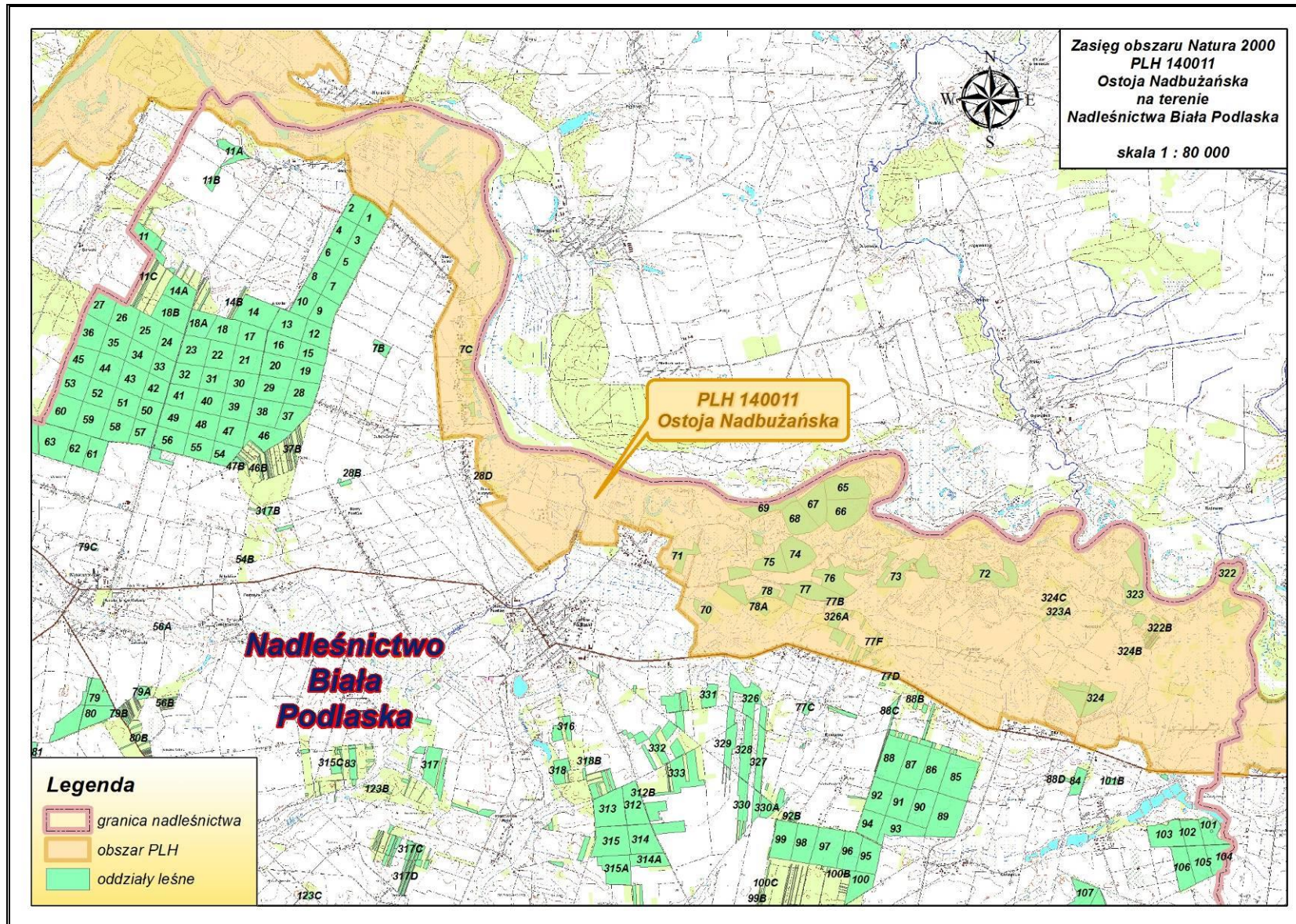
Lp	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha]	Występowanie w nadleśnictwie	
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodniczego	Nazwa łacińska siedliska przyrodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym		Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni pow. nieleśna
1	2	3	4	5	6	7	8
1	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Tilio-Carpinetum</i>	NIE	1,73	Lśw	-
2	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	<i>Ficario-Ulmetum</i>	NIE	170,13	Lł, Lw	-
3	91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	<i>Cladonio-Pinetum</i>	NIE	0,90	Bs	-
	Razem				172,76		

Tabela 18. Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w obszarze Ostoja Nadbużańska PLH140011 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska)

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	7	Zbiorniki, rozlewiska i ciek wodne, brzegi rzek drzewostany na siedliskach Lw, Lł	TAK	NIE

Na terenie nadleśnictwa bardzo prawdopodobne jest występowanie wydry i kumaka nizinnego, jednak nie ma konkretnych lokalizacji dotyczących występowania tych gatunków.

Na gruntach nadleśnictwa nie stwierdzono występowania wilka i traszki grzebieniastej.

Rycina nr 15 Zasięg obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011 w Nadleśnictwie Biała Podlaska

3.4 Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska aktualnie występuje 37 pomników przyrody. Szczegółowe dane o pomnikach przyrody zestawiono w tabeli nr 1.

Tabela 19. Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach nadleśnictwa (wg wzoru nr 5a)

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
OBRĘB BIAŁA														
1	70	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z 30 grudnia 1994 r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1995 r. Nr 1 poz. 3, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Biała Podlaska Jaźwiny Grabarka 120k	Stan. Wawrzyńska wilczelyko Ok. 100 egz. <i>Daphne mezereum</i>				Populacja w dobrej kondycji, wawrzynek wilczelyko w pełnym ulistnieniu	brak				Występuje pojedynczo w d-stanie BrzSo z gęstym podszytym leszczykowym i drugim piętrzem grabowym
2	79	Zarządzenie Nr 20 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 20 grudnia 1986r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1987 r. Nr 1, poz. 1, zm. z 1995 r. Nr 1 poz. 2	Biała Podlaska Jaźwiny Grabarka 121i	Głaz narzutowy		600	0,6	stan dobry	brak				Gnejs ciemnoszary
3	80	Zarządzenie Nr 20 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 20 grudnia 1986r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1987 r. Nr 1, poz. 1, zm. z 1995 r. Nr 1 poz. 2	Biała Podlaska Jaźwiny Grabarka 121i	Głaz narzutowy		815	0,6	stan dobry	brak				Granit rapakiwi czerwony wietrzejący, gruboziarnisty zagłębiony w ziemi

¹³ a - tylko dla drzew

¹⁴ b - dla drzew na wys. 1,3m, dla głazów i innych w najszerszym miejscu

¹⁵ c - dla głazów wystawiane ponad powierzchnię ziemi

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4	82	Orzeczenie Nr 29 z dnia 26 października 1984 r. Wojewody Białkopodlaskiego	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. Nr 1 z 1985 r. poz. 2	Biała Podlaska Jażwiny Grabarka 48a	Głaz narzutowy		490	1,5	bez uszkodzeń z napisem	brak				Granit czerwony drobnziarnisty Na głazie znajduje się napis „Czuwamy na pamiątkę wspólnej żołnierskiej doli na wielkich ćwiczeniach w 1939 r. 3 KS Pol.”
OBRĘB KIJOWIEC														
5	466	Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 31 grudnia 1996r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1997 r. Nr 18, poz. 76	Konstantynów Konstantynów Wieś Konstantynów 38g	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	260	373	28	2	brak				Położony w drzewostanie
6	465	Orzeczenie Nr 4 z dnia 24 lutego 1983 r. Wojewody Białkopodlaskiego o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Białej Podlaskiej Nr 3 z 1983 r. poz. 9	Konstantynów Konstantynów Wieś Konstantynów 39f	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	260	330	30	3	brak				Położony przy drodze gruntowej.

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	464	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Lubelskiego z dnia 30 lipca 2009 r. poprzedzone Rozporządzeniem Nr 92 Wojewody Białskopodlaskiego z dnia 28 grudnia 1998r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2009 r. Nr 103, poz. 2327, zm. z 2010 r. Nr 33, poz. 743 Dz. Urz. Woj. Białskopodl. Nr 15, poz. 217	Konstantynów Konstantynów Wieś Konstantynów 41b	Świerk pospolity 1 szt. <i>Picea abies</i>	120	297	35	3	brak				Położony przy drodze publicznej. Widoczne objawy zasiedlenia przez kornika drukarza W momencie utworzenia była to grupa 2 Św, jeden Św obumarł i został wycięty Uchwała Nr VII/47/11 Rady Gminy Konstantynów z dn. 24 sierpnia 2011r. w spr. pozbawienia statusu pomnika przyrody.
8	462	Zarządzenie Nr 1 Wojewody Białskopodlaskiego z dnia 4 stycznia 1988 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białskopodl. z 1988 r. Nr 1 poz. 2 i Nr 6 poz. 66	Konstantynów Konstantynów Wieś Konstantynów 56j	Dąb szyp. 2 szt. <i>Quercus robur</i>	160	272 312	16 20	1 3	brak				Położony przy drodze publicznej.
9	463	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białskopodlaskiego z 30 grudnia 1994 r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białskopodl. z 1995 r. Nr 1 poz. 3, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Konstantynów Konstantynów Wieś Konstantynów 57a	Modrzew europejski 1 szt <i>Larix decidua</i>	100	251	35	1	brak				Położony przy drodze publicznej w pobliżu leśniczówki.

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
10	382	Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Białskopodlaskiego z dnia 31 grudnia 1996r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białskopodl. z 1997 r. Nr 18, poz. 76	Janów Podlaski Janów Podlaski Wygoda Cieleśnica 74c	Dąb szyp. 9 szt. <i>Quercus robur</i>	170	383 228 244 273 280 310 292 357 396	20-26	1	brak				Położony na obrzeżu drzewostanu
11	381	Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Białskopodlaskiego z dnia 31 grudnia 1996r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białskopodl. z 1997 r. Nr 18, poz. 76	Janów Podlaski Janów Podlaski Wygoda Cieleśnica 74f	Dąb szyp. 3 szt. <i>Quercus robur</i>	170	392 318 315	24-25	1	brak				Położony na obrzeżu drzewostanu

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi	
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
12	380	Rozporządzenie Nr 27 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 28 grudnia 1995r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1996 r. Nr 10, poz. 46	Janów Podlaski Janów Podlaski Wygoda Cieleśnica 74f, 75bh	Dąb szyp. szpaler 26 szt. <i>Quercus robur</i>	170	295 297 375 350 433 384 400 357 302 488 348 393 310 361 311 424 353 340 301 359 320 329 286 382 321 353	24-30	24szt – 1 2szt – 2	brak					Położony na obrzeżu drzewostanu 74f – 15szt. 75b – 8szt 75h – 3szt
13	376	Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 31 grudnia 1996r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1997 r. Nr 18, poz. 76	Janów Podlaski Janów Podlaski Wygoda Cieleśnica 78d	Sosna zwyczajna 1 szt. <i>Pinus sylvestris</i>	105	270	20	2	brak					Położony w drzewostanie, jeden boczny konar złamany

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
14	377	Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 31 grudnia 1996r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1997 r. Nr 18, poz. 76	Janów Podlaski Janów Podlaski Wygoda Cieleśnica 78d	Sosna zwyczajna 1 szt. <i>Pinus sylvestris</i>	105	250	18	2	brak				Położony w drzewostanie
15	978	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z 30 grudnia 1994 r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1995 r. Nr 1 poz. 3, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Rokitno Cieleśnica Cieleśnica 87f	Lipa dr. 1 szt. <i>Tilia cordata</i> Modrzew europejski 1 szt <i>Larix decidua</i> Świerk pospolity 1 szt. <i>Picea abies</i>	105	281 190 153	17- 21	Lp – 2 Md – 2 Św – 2	brak				Położony w cz. SE wydzielenia przy skrzyżowaniu linii oddziałowych w środku krzyż drewniany.
16	979	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z 30 grudnia 1994 r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1995 r. Nr 1 poz. 3, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Rokitno Cieleśnica Cieleśnica 90d	Lipa dr. 1 szt. <i>Tilia cordata</i>	100	434	26	1	brak				Położony w drzewostanie przy drodze gruntowej
17	1001	Rozporządzenie Nr 1 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 22 października 1990 r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1990 r. Nr 16, poz. 108, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Rokitno Cieleśnica Cieleśnica 96a	Głaz narzutowy		510	0,95		brak				Granit średnioziarnisty szary porośnięty mszakami, położony na skraju drzewostanu przy drodze gruntowej

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
18	980	Orzeczenie Nr 1 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 30 marca 1984r. o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Białej Podlaskiej z 1984 r. Nr 5, poz. 25	Rokitno Cieleśnica PGR Cieleśnica 103f	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	160	440	28	2	brak				Położony w drzewostanie przy drodze gruntowej, pojedyncze suche konary w dolnej części korony
19	988	Orzeczenie Nr 36 z dnia 8 listopada 1983r. Wojewody Białkopodlaskiego o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Białej Podlaskiej Nr 2 z 1984 r. poz. 10	Rokitno Serwin 148c	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	150	420	26	2	brak				Położony w drzewostanie przy drodze leśnej, w dolnej części pnia ubytek wgłębny o pow. ok. 0,5m ²
20	71	Zarządzenie Nr 1 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 4 stycznia 1988 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1988 r. Nr 1 poz. 2 i Nr 6 poz. 66	Rokitno Serwin 189b	Sosna zwyczajna 1 szt. <i>Pinus sylvestris</i>	150	340	30	2	brak				Położony w drzewostanie przy drodze leśnej

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
21	986	Orzeczenie Nr 37 z dnia 9 listopada 1983r. Wojewody Białkopodlaskiego o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Białej Podlaskiej Nr 2 z 1984 r. poz. 10	Rokitno Rokitno Serwin 190c	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	160	280	26	3	brak				Położony w drzewostanie przy skrzyżowaniu linii oddz. 149/190/191, pod pomnikiem kamień z napisem „Pamięci kolegów których już nie ma w 40-lecie koła łowieckiego AKTEON w Warszawie”, do połowy korony konary obumierają, na pniu dziupla na wys. 6m.

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
22	987	Orzeczenie Nr 3 z dnia 18 sierpnia 1981r. Wojewody Białkopodlaskiego o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Białej Podlaskiej Nr 3 z 1983 r. poz. 9	Rokitno Rokitno Kniejówka oddz. 182abc, Serwin 183bc 184c	Modrzew europejski 27 szt. <i>Larix decidua</i> Świerk pospolity 1 szt. <i>Picea abies</i>	140	310 294 312 262 235 273 255 223 264 272 189 190 234 239 270 274 299 235 253 240 251 317 249 224 227 257 261 300	28- 34	Md 24 szt – 1 Md 2 szt – 2 Md 1 szt – 3 Św. p. – 3	brak				Położony przy leśnej drodze gruntowej. Na Św widoczne wycieki żywicy w dolnej cz. pnia na dł. 1,5m. 1 egz. Md ma ubytek ok 1,5m ² po oderwanej części pnia. Md 182a – 3szt. 182b – 2szt. 182c – 8szt. 183b – 5szt. 183c – 9szt Św – 184c Ob.=300cm H=34m

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
23	981	Orzeczenie Nr 38 z dnia 9 listopada 1983r. Wojewody Białkopodlaskiego o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Białej Podlaskiej Nr 2. z 1984 r. poz. 10	Biała Podlaska Kalińów Kniejówka 266Bi	Dąb szyp. 3 szt. <i>Quercus robur</i>	140	336 360 336	24 22 23	2	brak				Położony przy osadzie leśnej, na 1 Db ubytek ok. 1m ² wymaga przeprowadzenia prac konserwatorskich – oczyszczenia ubytku i zabezpieczenia środkami grzybobójczymi
24	985	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z 30 grudnia 1994 r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1995 r. Nr 1 poz. 3, zm. z 1996r. Nr 18 poz. 77	Biała Podlaska Kalińów Kniejówka 266Bi	Lipa dr. 1 szt. <i>Tilia cordata</i>	140	370	20	2	brak				Położony w uprawie leśnej na 2 konarach pęknięcia i ubytek ok. 0,5m ²
25	982	Orzeczenie Nr 39 z dnia 11 listopada 1983r. Wojewody Białkopodlaskiego o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Białej Podlaskiej Nr 2. z 1984 r. poz. 10	Biała Podlaska Kalińów Kniejówka 266Bd/f	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	190	339	24	2	brak				Położony na skraju młodnika i drzewostanu przy drodze publicznej
26	983	Zarządzenie Nr 31 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 12 grudnia 1988r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1988 r. Nr 15. poz. 111	Biała Podlaska Kalińów Kniejówka oddz. 266Bax	Buk zwyczajny odm. purpurowa 1 szt. <i>Fagus sylvatica</i>	160	293	23	1	brak				Położony przy osadzie leśnej

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
27	984	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z 30 grudnia 1994 r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1995 r. Nr 1 poz. 3, zm. z 1996r. Nr 18 poz. 77	Biała Podlaska Kalińów Kniejówka oddz. 266Bax	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	130	330	24	1	brak				Położony przy osadzie leśnej
28	73	Zarządzenie Nr 1 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 4 stycznia 1988r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1988 r. Nr 1 poz. 2 i Nr 6 poz. 66	Biała Podlaska Roskosz Szadek 159c	Dąb szyp. 2 szt. <i>Quercus robur</i>	145	340 390	28 28	2 3	brak				Położony w drzewostanie na jednym dębie ubytek ok. 1m ² „Święte Dęby”
29	72	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 20 grudnia 1989r.	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1990r. Nr 2, poz. 2	Biała Podlaska Roskosz Szadek 159c	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	145	317	28	3	brak				Położony w drzewostanie, ubytek ok. 2m ² na wysokości ok. 4m.
30	989	Zarządzenie Nr 1 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 4 stycznia 1988r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1988 r. Nr 1 poz. 2 i Nr 6 poz. 66	Rokitno Klonowica Duża Szadek 212g	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>		282 bez kory		5	brak				Drzewo złamane przez wiatr w maju 2004r. pozostał kikut pnia
31	74	Zarządzenie Nr 1 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 4 stycznia 1988 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1988 r. Nr 1 poz. 2 i Nr 6 poz. 66	Biała Podlaska Kalińów Szadek 277d	Sosna zwyczajna 1 szt. <i>Pinus sylvestris</i>	150	308	30	3	brak				Położony w drzewostanie

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
32	608	Orzeczenie z dnia 4 marca 1959 r. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie Nr Or VI Sekr I/108/3/59	Dz. Urz. WRN w Białej Podlaskiej Nr 7 z 1984 r. poz. 50	Leśna Podlaska Leśna Podlaska Leśna Podlaska 278d	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	350	618	31	2	brak	-		W czerwcu 2011r. uszkodzeniu uległ jeden z 3 głównych konarów – został złamany na skutek pęknięcia linki zabezpieczającej. Miejsce po złamanym konarze zabezpieczono środkiem grzybobójczym. W dolnej części pnia ubytek wgłębny zabezpieczony o pow. 2m ²	Dąb miłości. W okresie zaborów miejsce potajemnych spotkań unitów, obecnie miejsce spotkań zakochanych W 2004 roku ostatnie prace konserwatorskie. Złamany konar leży przy pomniku do naturalnego rozkładu.
33	610	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 20 grudnia 1989r.	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1990r. Nr 2, poz. 2	Leśna Podlaska Leśna Podlaska Leśna Podlaska 278d	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	160	375	29	2	brak				Położony w uprawie leśnej, widoczna zgnilizna i ślady uderzenia pioruna w 2012r. od konara do napływów korzeniowych

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ Lublin	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
34	609	Orzeczenie Nr 34 z dnia 8 listopada 1983r. Wojewody Białkopodlaskiego o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Białej Podlaskiej Nr 2 z 1984 r. poz. 10	Leśna Podlaska Leśna Podlaska Leśna Podlaska 278d	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	160	302	25	4	brak				Położony w uprawie leśnej, postępujący proces zamierania pomnika
35	612	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z 30 grudnia 1994 r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1995 r. Nr 1 poz. 3, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Leśna Podlaska Leśna Podlaska Leśna Podlaska 278f	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	210	387	24	4	brak				Położony w uprawie leśnej, postępujący proces zamierania pomnika, widoczne ślady uderzenia pioruna w 2012r.
36	611	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z 30 grudnia 1994 r. W sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1995 r. Nr 1 poz. 3, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Leśna Podlaska Leśna Podlaska Leśna Podlaska 278f	Dąb szyp. 2 szt. <i>Quercus robur</i>	160	325 273	22	2	brak				Położony w uprawie leśnej
37	613	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 20 grudnia 1989r.	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1990r. Nr 2, poz. 2	Leśna Podlaska Leśna Podlaska Leśna Podlaska 278k	Jesion wyniosły 2 szt. <i>Fraxinus excelsior</i>	160	348 350	27 29	2 3	brak				Położony w otulinie d-stanu wyłączonego olszowego drzewa oddalone od siebie ok. 50m

W kolumnie 2 zamieszczono numery pomników przyrody z na podstawie danych zawartych w zestawieniu opublikowanym na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie: „Rejestr pomników przyrody na terenie województwa lubelskiego” - <http://lublin.rdos.gov.pl>

W kolumnie 4 zamieszczono dzienniki urzędowe w których opublikowano zarządzenia o uznaniu za pomniki przyrody na podstawie danych zawartych w zestawieniu zamieszczonym na stronie internetowej RDOŚ w Lublinie. W Programie Ochrony Przyrody z 2004 roku zamieszczono: **Dz. Urz. woj. lubelskiego z 1999 r. Nr 8. poz. 86** dla wszystkich pomników przyrody.

W kolumnie 11 – stan zdrowotny wg uproszczonej skali Pacyniaka i Smólskiego [1-5]

[1]- drzewo zdrowe, bez ubytków i obecności szkodników

[2]- drzewo z częściowo obumierającymi cieńszymi gałęziami w wierzchołkowej partii korony, z pojedynczymi szkodnikami

[3]- drzewo mające w 50% obumarłą koronę lub pień, w znacznym stopniu zaatakowane przez szkodniki

[4]- drzewo mające w 70% obumarłą koronę lub pień, z dużymi ubytkami tkanki drzewnej

[5]-drzewo mające w ponad 70% obumarłą koronę lub pień, z licznymi dziuplami oraz martwe

W leśnictwie Serwin Pomnik przyrody gład narzutowy został przeniesiony z oddz. 333a do Stadniny Koni w Janowie Podlaskim. Zmiana statusu Uchwałą Rady Gminy w Janowie Podlaskim Nr IX/91/2112r. w sprawie zniesienia oraz ustanowienia pomnika przyrody – został zniesiony z rejestru Nadleśnictwa i wpisany do rejestru Stadniny Koni w Janowie Podlaskim.

W leśnictwie Konstantynów w oddz. 41b w momencie utworzenia był to pomnik przyrody: grupa 2 Św, jeden Św obumarł i został wycięty. Uchwała Nr VII/47/11 Rady Gminy Konstantynów z dn. 24 sierpnia 2011r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody.

W leśnictwie Szadek w oddz. 212g pomnik przyrody dąb szypułkowy w maju 2004 roku został złamany przez wiatr, pozostał kikut pnia. Drzewo jest w ewidencji pomników przyrody nadleśnictwa.

W leśnictwie Grabarka w oddz. 122 pomnik przyrody lipa drobnolistna rosnąca przy osadzie leśnictwa znajduje się na gruncie nie należącym już do nadleśnictwa – budynek z działką ewidencyjną nr 1262/4 został sprzedany w 2012 roku.

W leśnictwie Leśna Podlaska w oddz. 278c pomnik przyrody jesion wyniosły został zniesiony z ewidencji pomników przyrody Rozporządzeniem Nr 1 Wojewody Lubelskiego z dnia 30 stycznia 2007 roku poz. 910 - Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego Nr 35 z 2.03.2007 r.

3.5 Użytki ekologiczne

Wojewoda Białkopodlaski w dniu 18.10.1995r. Rozporządzeniem Nr 18 uznał 4 użytki ekologiczne (Dz. Urz. nr 8, poz. 35), a Wojewoda Lubelski Rozporządzeniem nr 159 z 16.07.2002r. ustanowił aktualizację tych użytków ekologicznych na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska na pow. 76,50ha.

Wg stanu na 1.01.2014 r. powierzchnia użytków ekologicznych po nowych obliczeniach powierzchni użytków w działkach ewidencyjnych wynosi 76,36 ha i jest niższa o 0,14 ha od powierzchni zatwierdzonej Rozporządzeniem. W porównaniu z POP z 2004 roku łączna powierzchnia użytków ekologicznych jest niższa o 0,03 ha – różnica ta wynika z zaokrągleń w obliczeniach i jest zgodna z rejestrem gruntów nadleśnictwa.

Użytki ekologiczne na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska to śródleśne powierzchnie zabagnione porośnięte brzozą, olchą, wierzbą, topolą tworząc zarośla o różnym stopniu zadrzewienia. Opis użytków zawiera tabela *Wzór nr 7a*. Na użytkach ekologicznych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie zalecał i nie wykonywano żadnych zabiegów pielęgnacyjnych i gospodarczych. Są to powierzchnie pozostawione w zasadzie do naturalnej sukcesji.

Uznanie przez wojewodę powierzchni za użytki ekologiczne miało na celu ochronę cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym unikatowych środowisk i pozostałości ekosystemów. Z gospodarczego punktu widzenia są to zazwyczaj tzw. nieużytki.

Na gruntach nadleśnictwa są grunty leśne niezalesione do naturalnej sukcesji. Są to w większości płazowiny i halizny na działkach ze współwłasnościami oraz grunty proponowane we wcześniejszych latach jako użytki ekologiczne. Lokalizację ich podaje się poniżej:

- w Obrębie Biała – na pow. **32,53** ha w oddz. 4Ad,n, 24Ad, 44b, 47Bf, 48Af, 71s, 99Bdx-mx, 100Bkx-ox, 102Cb,g, 149Af,i, 236Bm,n, 248c,d, 249c, 250g, 252f, 260b, 261d,g, 261Mr, 261Od, 262f, j, 263g, 267l, 267Bc, 288b,f, 290f,g,
- w Obrębie Kijowiec- na pow. **43,17** ha w oddz. 29f, 40h, 46Bb,c,d, 56Bf,g, 66b,f,g, 67b,d,f,h, 68c,d,g, 72c,d, 73f,j, 74b, 75g, 76f, 77b, 79Ba, 90k, 103c, 121Ca, 140b, 194f, 266h, 266Bp,r, 297g, 298n, 301b, 306y, 317Cj, 322c,d,g,h,i, 322Ba,i,j,n,o,p,w,x,y, 323Ag,h, 325Df.

Tabela 20. Wykaz istniejących użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska (wg wzoru nr 7a)

Lp	Nr Rej. Starosty	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2014 [ha]	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk. ¹⁶	
1	32	Rozp. Nr 18 woj. bialskop. z 18.X.1995r Rozp. Nr 159 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. nr 8, poz.35 Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1716	125a	Biała Podlaska Biała Grabarka	23,48	24,41	Śródleśna powierzchnia zabagniona. Użytek porośnięty brzozą, olchą i osiką, sosną w wieku 35-45lat na 80% pow. krzewy krusz., Wb, Isz. Brak zagrożeń.			
2	33	Rozp. Nr 18 woj. bialskop. z 18.X.1995r Rozp. Nr 159 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. nr 8, poz.35 Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1716	68d 69d 71g,t,w	Biała Podlaska Biała Grabarka	17,97	17,35	Śródleśna powierzchnia zabagniona. Użytek porośnięty w 70-80% olchą, brzozą, osiką w wieku 25-65lat na 40% pow. krusz., czm., Brz, Ol, Db, Wb Brak zagrożeń.			
3	34	Rozp. Nr 18 woj. bialskop. z 18.X.1995r Rozp. Nr 159 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. nr 8, poz.35 Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1716	259c,j,k 266b,m,n,o	Łomazy Biała Rudka	21,79	21,53	Śródleśna powierzchnia zabagniona Użytek porośnięty w olchą, brzozą, sosną dębem i topolą w wieku 38-57lat, na 80% pow. krzewy czm., krusz., Wb Brak zagrożeń.			
4	31	Rozp. Nr 18 woj. bialskop. z 18.X.1995r Rozp. Nr 159 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. nr 8, poz.35 Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1716	323d,g	Rokitno Kijowiec Cieleśnica	13,26	13,07	Śródleśna powierzchnia zabagniona Użytek porośnięty w olchą, brzozą, osiką, dębem, wiązem, sosną i topolą w wieku 40-125lat Brak zagrożeń.			
RAZEM POWIERZCHNIA						76,50	76,36				

¹⁶ Rok i rodzaj zabiegu

3.6 Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów

Tabela 21. Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych (wg wzoru nr 11) stwierdzonych na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
GATUNKI PODLEGAJĄCE OCHRONIE ŚCISŁEJ									
1	1	Paprotka zwyczajna <i>Polypodium vulgare</i> Paprotkowate [169]	Cieleśnica 92c	występuje płatowo, kilka płatów stanowiących składnik runa, populacja stabilna	brak	rośnie w NE części wydzielienia na siedlisku LMśw			DANE: N-ctwo
2	2	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i> Widłakowate [177]	Grabarka 54g	występuje płatowo, drobne płyty jako składnik runa na rozproszonych stanowiskach, dynamika rozwojowa dobra	brak	BMśw			DANE: N-ctwo
			Grabarka 55c			BMśw			
			Grabarka 58a			LMśw			
			Grabarka 65h			BMw			
			Grabarka 65l			BMw			
			Grabarka 66a			BMśw			
			Grabarka 66c			BMśw			
			Grabarka 66d			BMw			
			Grabarka 67d			LMśw			
			Grabarka 67f			OI			
			Grabarka 68i			BMśw			
			Grabarka 68l			BMśw			
			Grabarka 69h			BMśw			
			Grabarka 69i	BMśw					
			Grabarka 70d	LMśw					
			Grabarka 70f	LMśw					
			Grabarka 70i	BMśw					
			Grabarka 70j	BMśw					
			Grabarka 71a	LMśw					
			Grabarka 78j	BMśw					
Grabarka 84c	BMw								
Grabarka 85c	BMw								
Grabarka 85g	LMw								

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Grabarka 86a			BMśw			
			Grabarka 86b			BMw			
			Grabarka 86h			BMśw			
			Grabarka 86i			BMśw			
			Grabarka 87a			BMśw			DANE:
			Grabarka 87b			BMśw			N-ctwo
			Grabarka 87f			BMśw			
			Grabarka 88a			LMśw			
			Grabarka 89a			BMśw			
			Grabarka 97a			BMśw			
			Grabarka 99c			BMw			
			Grabarka 101a			BMśw			
			Grabarka 101b			BMśw			
			Grabarka 102a			BMw			
			Grabarka 118a			BMw			
			Grabarka 118d			BMśw			
			Grabarka 56c	występuje płatowo, populacja stabilna	brak	LMśw			DANE: BULiGL D. Piątek
			Rudka 6f	występuje płatowo, populacja stabilna		BMśw			DANE: BULiGL H. Filipowicz
			Rudka 14d	występuje płatowo, drobne płaty jako składnik runa na rozproszonych stanowiskach, dynamika rozwojowa dobra	brak	LMśw			DANE: N-ctwo
			Rudka 18a			LMśw			DANE: BULiGL M. Furmanek
			Rudka 23a			LMśw			DANE:
			Rudka 23b			BMśw			N-ctwo
			Rudka 23Ba			Bśw			
			Rudka 35c			LMśw			
			Rudka 35f	występuje łanowo dynamika rozwojowa dobra		LMśw			

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Rudka 149Db	występuje płatowo, drobne płyty jako składnik runa na rozproszonych stanowiskach, dynamika rozwojowa dobra		LMw			
			Rudka 236d			BMśw			
			Rudka 250g			BMw			
			Rudka 250i			BMśw			
			Rudka 253c			BMśw			
			Rudka 256a			BMw			
			Rudka 258a			LMśw			
			Rudka 263i			BMw			
			Rudka267Cb			LMśw			
			Rudka 269m	LMw					
			Cieleśnica 86b	występuje płatowo, drobne płyty jako składnik runa na rozproszonych stanowiskach, dynamika rozwojowa dobra	brak	BMśw			DANE: N-ctwo
			Cieleśnica 100Db	występuje płatowo, populacja stabilna		BMśw			DANE: BULiGL A. Szarowolec
			Serwin 129g	występuje płatowo, drobne płyty jako składnik runa na rozproszonych stanowiskach, dynamika rozwojowa dobra	brak	BMśw			DANE: N-ctwo
			Serwin 131Bo	występuje płatowo, populacja stabilna		BMśw			DANE: BULiGL A. Szarowolec
			Kniejówka 176f	występuje płatowo, drobne płyty jako składnik runa na rozproszonych stanowiskach, dynamika rozwojowa dobra	brak	BMśw			DANE: N-ctwo
			Kniejówka 176g			LMśw			
			Kniejówka 234f			BMśw			
			Kniejówka 256h			LMśw			
			Kniejówka 266c			BMw			
			Kniejówka 266g			BMśw			
			Kniejówka 310c	BMśw					
			Szadek 158a	występuje płatowo, drobne płyty jako składnik runa na rozproszonych stanowiskach, dynamika rozwojowa dobra	brak	BMb			DANE: N-ctwo
			Szadek 159a			LMw			
			Szadek 191f			LMśw			
			Szadek 191i			LMśw			

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Szadek 192h Szadek 210g Szadek 212f Szadek 229a Szadek 229b Szadek 230a Szadek 230b Szadek 230c Szadek 230d Szadek 230g Leśna Podlaska 118Dc			LMśw Bb LMśw BMw BMb Bb Bb BMb BMb BMb			
			Leśna Podlaska 118Dc	występuje płatowo, populacja stabilna	brak	LMśw			DANE: BULiGL M. Furmanek
3	3	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i> Widłakowate [177]	Grabarka 55c Grabarka 55p Grabarka 100Br Grabarka 100Bs Kniejówka 216i Kniejówka 217b Kniejówka 217g Kniejówka 218c Kniejówka 234a Kniejówka 234d Kniejówka 234f Kniejówka 234g	tworzy zwarte płyty zajmujące powierzchnię do kilkudziesięciu metrów kwadratowych, drobne płyty jako składnik runa na rozproszonych stanowiskach, ma tendencję do zanikania występuje pojedynczo na powierzchni wydzielań, populacja stabilna	brak	BMśw BMśw BMśw BMśw LMśw LMśw BMśw BMśw BMśw BMśw BMśw			DANE: N-ctwo
4	4	Widłak (Widlicz) spłaszczony <i>Diphasiastrum complanatum</i> Widłakowate [177]	Rudka 13b	w części środkowej wydzielenia duży płat wypierany przez mchy i trawy, ma tendencję do zanikania	brak	drzewostan sosnowy w wieku 59 lat mikrosiedlisko Bśw			DANE: N-ctwo

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5	5	Wroniec widlasty <i>Huperzia selago</i> Widłakowate [177]	Leśna Podlaska 289b	występuje kępowo w wilgotniejszych miejscach wydzielenia, kilka rozproszonych stanowisk, ma tendencję do zanikania	brak	drzewostan sosnowy w wieku 100 lat z 40-letnim podrostem dębowym siedlisko BMśw			DANE: N-ctwo
6	6	Pomocnik baldaszkowy <i>Chimaphila umbellata</i> Gruszyczkowate [243]	Rudka 30a	występuje kilka okazów w warstwie runa, populacja stabilna	brak	Rośnie w drzewostanie sosnowym w wieku 67 lat, na siedlisku BMśw			DANE: N-ctwo
			Kniejówka 310a	występuje kilka okazów w warstwie runa, populacja stabilna	brak	Rośnie w drzewostanie brzoźowym w wieku 61 lat, na siedlisku BMśw			DANE: BULiGL M. Furmanek
7	7	Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i> Jaskrowate [249]	Konstantynów 25d	występuje grupowo jako składnik runa – widne zarośla populacja stabilna	brak	Rośnie na siedlisku LMśw			DANE: N-ctwo
			Szadek 254c	występuje pojedynczo - obserwacja 1 osobnika z owocnikami	brak	Rośnie na siedlisku Lśw w drzewostanie z przewagą sosny w wieku 80 lat			DANE: Kartoteka przyrodnicza TP Bocian J. Mydlak 7 lipca 2011r.
			Szadek 274b	występuje pojedynczo - obserwacja 1 kwitnącego okazu	brak	Rośnie na siedlisku Lśw w drzewostanie z przewagą dębu w wieku 65 lat			DANE: Kartoteka przyrodnicza TP Bocian J. Mydlak 23 maja 2011r.
8	8	Przylaszczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i> Jaskrowate [253]	Grabarka 48f	występuje grupowo i kępowo jako składnik runa populacja stabilna	brak	BMśw			DANE: BULiGL Z. Pałka
			Grabarka 49b			LMśw			
			Grabarka 77b			LMśw			
			Grabarka 77d			LMśw			

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Grabarka 77f			Lśw			
			Grabarka 78a			LMśw			
			Grabarka 78b			LMśw			
			Grabarka 78c			LMśw			
			Grabarka 91d			LMśw			
			Grabarka 91g			LMśw			
			Grabarka 92f			LMśw			
			Grabarka 93a			Lśw			
			Grabarka 118k			LMśw			
			Grabarka 120g			LMw			
			Grabarka 81b			LMśw			DANE: BULiGL A. Szarwolec
			Grabarka 83c			LMśw			
			Grabarka 89h			LMw			
			Grabarka 121h			LMśw			
			Grabarka 121i			LMśw			
			Grabarka 125Ad			LMśw			
			Rudka 261b			LMśw			DANE: BULiGL M. Furmanek
			Rudka 261i			LMśw			
			Rudka 262h			LMw			
			Rudka 269g			LMw			
			Konstantynów 11d			LMśw			DANE: BULiGL M. Wawrzycki
			Konstantynów 11f			LMśw			
			Konstantynów 11Ch			LMśw			
			Szadek 243d			Lśw			DANE: BULiGL P. Pliszka
			Szadek 244g			Lśw			
9	9	Parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i> Różowate [302]	Leśna Podlaska 286b Leśna Podlaska 287a	występuje grupowo, większe skupienia przy linii 286/287 populacja stabilna		Lśw Lw			DANE: BULiGL H. Filipowicz

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	10	Wawrzynek wilczeko <i>Daphne mezereum</i> Wawrzynkowate [322]	Grabarka 120k	występuje na obrzeżach stawu ok. 100 egz. pomnik przyrody populacja w dobrej kondycji, rośliny w pełnym ulistnieniu, populacja stabilna	brak	drzewostan z przewagą brzozy w wieku 63 lat, siedlisko LMw, występuje w NE cz. wydzielenia			DANE: N-ctwo
			Grabarka 124f	występuje pojedynczo jako składnik runa, w wydzieleniu ok. 80 egz. rośliny w dobrej kondycji, populacja stabilna	brak	siedlisko LMśw, występuje w środkowej części wydzielenia			DANE: N-ctwo
			Cieleśnica 113d	występuje pojedynczo jako składnik runa, populacja stabilna	brak	Lśw			DANE: N-ctwo
			Cieleśnica 114a		Lśw				
			Cieleśnica 115a		Lśw				
			Cieleśnica 116a		Lśw				
			Serwin 149b	występuje pojedynczo jako składnik runa, populacja stabilna	brak	Lśw			DANE: N-ctwo
Szadek 162b	występuje pojedynczo, populacja stabilna	brak	drzewostan z przewagą dębu w wieku 25 lat siedl. Lśw, występuje w N części wydzielenia			DANE: BULiGL P. Pliszka			
Szadek 243b	występuje pojedynczo, populacja stabilna	brak	drzewostan z przewagą brzozy WDN siedl. Lśw, występuje w NE części wydzielenia			DANE: BULiGL P. Pliszka			

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Szadek 255c	występuje pojedynczo, znaleziono 2 osobniki	brak	drzewostan z przewagą brzozy w wieku 90 lat siedl. Lśw			DANE: Kartoteka przyrodnicza TP Bocian J. Mydlak 22 lipca 2011r.
			Leśna Podlaska 118c	występuje pojedynczo jako składnik runa, populacja stabilna	brak	LMśw			DANE: N-ctwo
			Leśna Podlaska 280c			Lw			
			Leśna Podlaska 280g			Lśw			
11	11	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i> Wrzosowate [330]	Grabarka 67l	występuje płatowo, płaty po kilka m ² w runie populacja stabilna	brak	BMw			DANE: N-ctwo
			Grabarka 85a			BMw			
			Grabarka 85c			BMw			
			Grabarka 85g			LMw			
			Grabarka 100d			mikrosiedliska			
			Grabarka 100Bix			BMw			
			Grabarka 102a			BMw			
			Rudka 149Ca	występuje płatowo, płaty po kilka m ² w runie populacja stabilna	brak	BMw			DANE: N-ctwo
			Rudka 263c						
			Rudka 289An	występuje płatowo populacja stabilna	brak	Bw			DANE: BULiGL Z. Pałka
			Szadek 210g	występuje płatowo, płaty po kilka, kilkanaście m ² w runie populacja stabilna	brak	Bb			DANE: N-ctwo
Szadek 230a	Bb								
Szadek 230b	Bb								
Szadek 230c	BMb								
Szadek 230d	BMb								
12	12	Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> Kosaćcowate [355]	Cieleśnica 75f	występuje pojedynczo, kilka osobników w cz. E wydzielenia populacja stabilna	brak	występuje w drzewostanie dębowym w wieku 80 lat na mikrosiedlisku Lł			DANE: N-ctwo Czerwona lista roślin – V (2)

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13	13	Mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i> Kosaćcowate [357]	Cieleśnica 75f	występuje pojedynczo, kilka osobników w cz. E wydzielenia populacja stabilna	brak	występuje w drzewostanie dębowym w wieku 80 lat na mikrosiedlisku Lł			DANE: N-ctwo (2)
14	14	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i> Liliowate [367]	Konstantynów 50c	występuje pojedynczo populacja stabilna	brak	występuje w drzewostanie z przewagą dębu w wieku 85 lat na siedlisku LMśw			DANE: BULiGL M. Wawrzycki
			Kniejówka 239a	występuje pojedynczo obserwacja jednej kwitnącej rośliny	brak	występuje w drzewostanie brzoźowo-dębowym w wieku 75 lat na siedlisku LMśw			DANE: Kartoteka przyrodnicza TP Bocian J. Mydlak 8 lipca 2011r.
15	15	Listera jajowata <i>Listera ovata</i> Storczykowate [389]	Cieleśnica 75f	występuje pojedynczo populacja stabilna	brak	występuje w drzewostanie dębowym w wieku 80 lat na siedlisku LMśw			DANE: BULiGL D. Piątek
GATUNKI PODLEGAJĄCE OCHRONIE CZĘŚCIOWEJ									
16	16	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i> Araliowate [33]	Grabarka 100Bb	Występuje pojedynczo populacja stabilna	brak	LMw			DANE: N-ctwo
			Leśna Podlaska 286c		brak	OIJ			DANE: N-ctwo
17	17	Grażel żółty <i>Nuphar lutea</i> Grzybieniowate [35]	Leśna Podlaska 287f	Występuje pojedynczo populacja stabilna	brak	występuje w SW części wydzielenia na siedlisku OLJ przy brzegu rzeki Klukówki			DANE: N-ctwo

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18	18	Kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i> Kokornakowate [37]	Grabarka 71Aa	Występuje kępowo, drobne kępy jako składnik runa, populacja stabilna	brak	Lśw			DANE: N-ctwo Sposób pozyskiwania: ręczny zbiór ziela
			Grabarka 117i			Lśw			
			Rudka 24Ab	Występuje kępowo, drobne kępy jako składnik runa, populacja stabilna	brak	Lw			
			Rudka 24Ac			Lw			
			Rudka 24Af			Lw			
			Rudka 262h			LMw			
			Rudka 268k			Lw			
			Rudka 269g			LMw			
			Serwin 189a	Występuje grupowo populacja stabilna	brak	Lśw			
			Serwin 189c			Lśw			
			Serwin 207b			LMśw			
			Grabarka 117h	Występuje grupowo populacja stabilna	brak	BMśw			DANE: BULiGL Z. Pałka
			Grabarka 125Ad			LMśw			DANE: BULiGL A. Szarowolec
			Konstantynów 7Cf	Występuje grupowo populacja stabilna	brak	Lśw			DANE: BULiGL Z. Pałka
			Konstantynów 54b			LMśw			
			Cieleśnica 101d	Występuje grupowo populacja stabilna	brak	Lśw			DANE: BULiGL A. Szarowolec
			Cieleśnica 101g			Lśw			
			Cieleśnica 101i			Lśw			
			Cieleśnica 101j			Lśw			
			Cieleśnica 101k			Lśw			
			Cieleśnica 101l			Lśw			
			Cieleśnica 102a			Lśw			
			Cieleśnica 102d			Lśw			
Cieleśnica 103b	Lśw								
Cieleśnica 103f	Lśw								
Cieleśnica 103g	Lśw								
Cieleśnica 112b	Lśw								
Cieleśnica 322BI	Lł								

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Cieleśnica 104a			OIJ			DANE: BULiGL D. Piątek
			Cieleśnica 104d			Lśw			
			Cieleśnica 105c			Lśw			
			Cieleśnica 111a			Lśw			
			Cieleśnica 115d			Lśw			
			Cieleśnica 116f			Lśw			
			Leśna Podlaska 56Ba	Występuje grupowo populacja stabilna	brak	Lśw			DANE: BULiGL Z. Pałka
			Leśna Podlaska 56Bb			Lśw			
			Leśna Podlaska 56Bc			Lśw			
			Leśna Podlaska 56Bd			Lśw			
			Leśna Podlaska 56Bf			Lśw			
			Leśna Podlaska 56Bg			Lśw			
			Leśna Podlaska 56Bh			Lśw			DANE: BULiGL M. Wawrzycki
			Leśna Podlaska 79Bc			Lśw			
			Leśna Podlaska 79Bd			Lśw			
			Leśna Podlaska 79Bf			Lśw			
			Leśna Podlaska 79Bg	Lśw					
			Leśna Podlaska 79Bh	Lśw				DANE: BULiGL M. Furmanek	
			Leśna Podlaska 118Cg	Lśw					
			Leśna Podlaska 278d	Lśw				DANE: BULiGL H. Filipowicz	
			Leśna Podlaska 121Bc	Lśw					
			Leśna Podlaska 121Bd	Lśw					
			Leśna Podlaska 280a	Lśw					
			Leśna Podlaska 280f	Lw					
			Leśna Podlaska 280i	Lśw					
19	19	Przytulia (marzanka) wonna <i>Galium odoratum</i> Marzanowate [38]	Kniejówka 239c	Występuje pojedynczo na pow. wydzielienia, populacja stabilna	brak	drzewostan z przewagą sosny w wieku 76 lat na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo Sposób pozyskiwania: ścinianie ziela narzędziami ręcznymi
			Cieleśnica 101g	Występuje pojedynczo i grupowo	brak	Lśw			DANE:

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Cieleśnica 101j	wo populacja stabilna		Lśw			BULiGL A. Szarowolec
			Cieleśnica 101k		Lśw				
			Cieleśnica 102d		Lśw				
			Cieleśnica 108a		Lśw				
			Cieleśnica 112f		Lśw				
			Cieleśnica 112g		Lśw				
			Cieleśnica 112h		Lśw				
			Cieleśnica 113d		Lśw				
			Cieleśnica 117b		Lśw				
			Cieleśnica 117c		Lśw				
			Cieleśnica 322f		Lł				
			Cieleśnica 322Bc		Lł				
			Cieleśnica 322Bl		Lł				
			Cieleśnica 322Bm		Lł				
			Cieleśnica 322Bt		Lł				
			Cieleśnica 104g		Lw				
			Cieleśnica 105b		Lśw				
			Cieleśnica 105d		Lśw				
			Cieleśnica 106a		Lśw				
			Cieleśnica 110a		Lśw				
			Cieleśnica 110b		Lśw				
			Cieleśnica 114b		Lśw				
			Cieleśnica 115f		Lśw				
			Serwin 131Cj		LMśw				
			Serwin 141d		LMśw				
			Serwin 142d		Lśw				
			Serwin 188a		Lśw				
			Kniejówka 220a		LMśw				
			Szadek 151a	LMśw					
			Szadek 151b	Lśw					
			Szadek 211d	Lśw					
								DANE: BULiGL D. Piątek	
								DANE: BULiGL A. Szarowolec	
								DANE: BULiGL Z. Pałka	
								DANE: BULiGL P. Pliszka	

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
20	20	Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i> Przewiertniowate [42]	Serwin 125j Kniejówka 336Ad Leśna Podlaska 305g	Występuje grupowo populacja stabilna	brak	stanowiska słoneczne i półcieniste, występuje w podszycie na siedliskach LMśw, Lśw, Ol			DANE: BULiGL
21	-	Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i> Szakłakowate [44]	Gatunek częsty na terenie nadleśnictwa	Występuje pojedynczo, grupowo i łanowo w podszycie drzewostanów populacja stabilna	brak	Rośnie w miejscach półcienistych, umiarkowanie wilgotnych			DANE: N-ctwo Sposób pozyskiwania: zdzieranie kory ze ściętych pędów
22	21	Barwinek pospolity <i>Vinca minor</i> Toinowate [45]	Cieleśnica 173Ci	Występuje kępowo populacja stabilna	Wykopywanie do celów dekoracyjnych	LMśw			DANE: BULiGL Z. Pałka
			Serwin 188g	Występuje łanowo populacja stabilna		Lśw			DANE: N-ctwo
			Serwin 189a			Lśw			
			Serwin 189c			Lśw			
			Serwin 140h	Występuje kępowo populacja stabilna		LMśw			DANE: BULiGL
			Serwin 147d			LMśw			A. Szarowolec
			Serwin 148a			LMśw			
			Serwin 187b			Lśw			
			Serwin 187d			Lśw			
			Serwin 189b			Lśw			
			Serwin 189g			Lśw			
			Serwin 315Af			BMśw			
			Kniejówka 128Ba	Występuje kępowo na pow. wydzieleń populacja stabilna		BMśw			DANE: N-ctwo
			Kniejówka 176b			LMśw			
			Kniejówka 182a			Lśw			
			Kniejówka 182b			LMśw			
Szadek 123f	Występuje kępowo na pow. wydzieleń populacja stabilna	LMśw			DANE: N-ctwo				
Szadek 151c		LMśw							
Szadek 243b		Lśw							

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Szadek 162h Szadek 165a Szadek 255c Szadek 276f Leśna Podlaska 300a Leśna Podlaska 319c Leśna Podlaska 119a Leśna Podlaska 119b Leśna Podlaska 119c Leśna Podlaska 119Cm Leśna Podlaska 290d Leśna Podlaska 295b Leśna Podlaska 307i Leśna Podlaska 170b Leśna Podlaska 280a Leśna Podlaska 282b Leśna Podlaska 284i	Występuje kępowo na pow. wydzieleń populacja stabilna		Lśw Lśw Lśw Lśw LMśw Lśw Lśw LMśw LMśw BMśw LMśw BMśw Lśw LMśw Lśw Lśw Lśw			DANE: BULiGL P. Pliszka DANE: N-ctwo DANE: BULiGL M. Furmanek DANE: BULiGL P. Pliszka DANE: BULiGL H. Filipowicz
23	-	Konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i> Liliowate [49]	Gatunek częsty na terenie nadleśnictwa	Występuje płatowo i łanowo dynamika rozwojowa dobra, populacja powiększa swój zasięg	Wykopywanie do celów dekoracyjnych, zrywanie w czasie kwitnienia do celów ozdobnych	Widne lasy i obrzeża, wymaga świeżych i zasobnych gleb			DANE: N-ctwo Sposób pozyskiwania: ręczny zbiór kwiatostanów

[...] – liczba porządkowa z Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin z dnia 5 stycznia 2012r. (Dz. U. z 20 stycznia 2012r., poz. 81) Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.)

(2) – gatunki wymagające ochrony czynnej (w kolumnie Uwagi).

W kolumnie nr 6 w tabeli 19 zawarto zagrożenia występujące na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska.

Tabela 22. Wykaz chronionych gatunków grzybów, porostów i mszaków (wg wzoru nr 10) stwierdzonych na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
GATUNKI PODLEGAJĄCE OCHRONIE ŚCISLEJ									
1	1	Torfowce <i>Sphagnum spp.</i> Torfowcowate [140]	Rudka 47Bf	grunt do naturalnej sukcesji, płaty w zadarnionej pokrywie, tendencja do zanikania w suchszych mikrosiedliskach	brak	BMw			DANE: N-ctwo
			Rudka 248c	grunt do naturalnej sukcesji, płaty w zadarnionej pokrywie, populacja stabilna	brak	BMb			DANE: N-ctwo
			Rudka 248d	grunt do naturalnej sukcesji, płaty w zadarnionej pokrywie, populacja stabilna	brak	LMb			DANE: N-ctwo
			Rudka 249c	grunt do naturalnej sukcesji, płaty w zadarnionej pokrywie, populacja stabilna	brak	LMb			DANE: N-ctwo
			Rudka 260b	grunt do naturalnej sukcesji, płaty w zadarnionej pokrywie, populacja stabilna	brak	LMb			DANE: N-ctwo
			Rudka 262k	gatunek występuje płatowo, płaty w zadarnionej pokrywie, populacja stabilna	brak	BMb			DANE: N-ctwo
			Rudka 263d	gatunek występuje płatowo, płaty w zadarnionej pokrywie, populacja stabilna	brak	LMb			DANE: N-ctwo

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura			
							proj.	wyk.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
GATUNKI PODLEGAJĄCE OCHRONIE CZĘŚCIOWEJ												
2	2	Gajnik Isniący <i>Hylocomium splendens</i> Gajnikowate [14]	Rudka 15f	drobne płyty w runie populacja stabilna	brak	BMśw			DANE: N-ctwo			
			Rudka 269g			LMw						
			Rudka 10b			BMśw				Dane: BULiGL M. Furmanek		
						Cieleśnica 108c	drobne płyty w runie populacja stabilna	brak	LMśw			DANE: N-ctwo
						Cieleśnica 90d			LMśw			DANE: BULiGL A. Szarowolec
						Serwin 127c	występuje pojedynczo populacja stabilna	brak	LMśw			DANE: N-ctwo
						Serwin 127h			LMśw			
						Serwin 127i			LMśw			
						Serwin 127j			LMśw			
						Serwin 127k			BMśw			
3	-	Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i> Gajnikowate [15]	Gatunek występuje licznie na terenie całego nadleśnictwa	Występuje łanowo głównie w lasach na siedl. borowych populacja stabilna	brak	Występuje w borach sosnowych głównie na siedlisku Bśw			DANE: N-ctwo Sposób pozyskiwania: ręczny zbiór darni			
4	3	Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i> Płonnikowate [22]	Grabarka 93i	drobne płyty w runie populacja stabilna	brak	BMśw			Dane: BULiGL Z. Pałka			
			Rudka 4d			Bśw						
			Rudka 4f			BMśw			Dane: BULiGL M. Furmanek			
			Rudka 16f			BMśw						
			Rudka 16g			BMśw						
			Rudka 39h			BMśw						
			Rudka 236Ba			BMśw						
			Kniejówka 173Dm			BMśw			Dane: BULiGL Z. Pałka			

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Załącznik Nr 2 GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH GRZYBÓW I POROSTÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ									
5	4	Chrobotki - rodzaj <i>Cladonia sp.</i> Chrobotkowate [2]	Grabarka 5Ah	drobne płaty, w runie, tendencja do zanikania	brak	Bśw			DANE: N-ctwo
			Grabarka 5Ai			BMśw			
			Grabarka 48Ac			BMśw			
			Grabarka 52Af			BMśw			
			Grabarka 51Aa			BMśw			DANE: BULiGL D. Piątek
			Grabarka 230Bi			LMśw			DANE: BULiGL M. Wawrzycki
			Rudka 253b	drobne płaty, w runie, tendencja do zanikania	brak	Bśw			DANE: N-ctwo
			Rudka 288g			Bśw			
			Rudka 288h			Bśw			
			Cieleśnica 78c	drobne płaty, w runie, tendencja do zanikania	brak	Bśw			DANE: N-ctwo
			Cieleśnica 78i			Bs			
			Cieleśnica 323Ab			BMśw			
			Cieleśnica 324b			Bśw			
			Cieleśnica 78Aa			Bśw			
			Serwin 314b	drobne płaty, w runie, tendencja do zanikania	brak	BMśw			DANE: N-ctwo
			Serwin 314c			BMśw			DANE: BULiGL A. Szarowolec

[...] – liczba porządkowa z Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin z dnia 5 stycznia 2012r. (Dz. U. z 20 stycznia 2012r., poz. 81) Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.)

[...] – liczba porządkowa z Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną z dnia 9 lipca 2004r (Dz. U. 04.168.1765 z dnia 28 lipca 2004 r.). Na podstawie art. 50 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880)

W kolumnie nr 6 w tabeli 19 zawarto zagrożenia występujące na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska.

W ramach przeprowadzonych prac terenowych w porównaniu z poprzednim POP na terenie nadleśnictwa stwierdzono występowanie następujących gatunków: płonnik pospolity *Polytrichum commune*, rokieta pospolity *Pleurozium schreberi*, paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare*, przyłuszczka pospolita *Hepatica nobilis*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, listera jajowata *Listera ovata*, kalina koralowa *Viburnum opulus*. Część gatunków wiąże się ze zmianą rozporządzenia dotyczącego roślin chronionych. Nie stwierdzono występowania rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia* w leśnictwie Kniejówka w oddz. 246Bt.

W poprzednim Programie Ochrony Przyrody zawarte zostały także informacje dotyczące występowania zbiorowisk roślinnych, roślin chronionych, które były opisane w opracowaniach rezerwatowych, parku krajobrazowego, waloryzacjach gmin. Dane zawarte w waloryzacjach przyrodniczych gmin są w zasadzie zebraniem wiadomości w zakresie występowania gatunków na tym obszarze. Poniżej przedstawiono informacje dotyczące roślin z terenu nadleśnictwa, które były odnotowane w tych opracowaniach.¹⁷

W rezerwacie „Łęg Dębowy”, „Stary Las” notowano występowanie roślin: wawrzynek wilczelyko *Daphne mezereum*, orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, grążel żółty *Nuphur lateum*, bluszcz pospolity *Hedera helix*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus*, goździk pyszny *Dianthus superbus*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, podkolan zielonawy *Platanthera chlorantha*, storczyk szerokolistny *Orchis latifolia*, storczyk krwisty *Orchis incarnata*, kruszczyk rdzawoczerwony *Epipactis atropurpurea*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis latifolia*, listera jajowata *Listera ovata*, parzydło leśne *Aruncus dioicus*, naparstnica zwyczajna *Digitalis grandiflora*, marzanka wonna *Galium odoratum*, kalina koralowa *Viburnum opulus*, konwalia majowa *Convallaria majalis*.

W waloryzacjach gmin odnotowano występowanie wielu roślin, wśród których na szczególną uwagę zasługują: *Gladiolus imbricatus* (mieczyk dachówkowaty), *Cucubalus baccifer* (wyżpin jagodowy), *Scutellaria haustifolia* (tarczyca oszczepowata), *Melampyrum cristatum* (pszeniec grzebieniasty), *Libanotis montana* (oleśnik górski).

Generalnie w dolinie Bugu dominują gatunki europejskie, środkowoeuropejskie i europejsko-zachodniosyberyjskie. Są one głównymi komponentami zbiorowisk roślinnych – mezofilnych lasów liściastych, np.: zawilec żółty (*Anemone ranunculoides*), zawilec gajowy (*A. nemorosa*), kokorycz pełna (*Corydalis solida*), rzadziej kokorycz pusta (*C. cava*) i ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*) oraz łąk: jaskier ostry (*Ranunculus acris*), jaskier różnolistny (*R. auricomus*), rzeżucha łąkowa (*Cardamine pratensis*) i wiele innych.

Na całej długości doliny częste są także gatunki subkontynentalne, w tym relikty z okresu polodowcowego, zajmujące zwykle specyficzne siedliska, np. zwydmienia śródładowe. Roślinami zajmującymi siedliska tego typu są: goździk piaskowy (*Dianthus arenarius* ssp. *borussicus*), łyszczec baldachogroniasty (*Gypsophila fastigiata*), strzęplica sina (*Koeleria glauca*), lepnica zielonawa (*Silene chlorantha*), lepnica tatarska (*S. tatarica*), wyka kaszubska (*Vicia cassubica*).

W zachodniej części doliny spotyka się gatunki subatlantyckie: goździeniec okółkowy (*Illecebrum verticillatum*) i wykę lędźwianowatą (*Vicia lathyroides*), gatunek podawany także z terenu Białorusi, gdzie prawdopodobnie został zawleczony. Dalej na wschód sięgają już tylko gatunki subatlantycko-środkowo-europejskie: szczotlicha siwa (*Corynephorus canescens*), wąkrota zwyczajna (*Hydrocotyle vulgaris*), widłaczek torfowy (*Lycopodiella inundata*) i sporek wiosenny (*Spergula morisonii*) oraz przechodzące regionalnie do zbiorowisk segetalnych: tomka oścista (*An-*

¹⁷ Na podstawie Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Biała Podlaska, Warszawa 2004.

thoxanthum aristatum) i chroszcz nagołodygowy (*Teesdalea nudicaulis*). Liczniej reprezentowane są tu również taksony bardziej kontynentalne: oleśnik górski (*Libanotis montana*), oleśnik syberyjski (*L. sibirica*) i głodek żółty (*Draba nemorosa*) oraz borealne: gnidosz królewski (*Pedicularis sceptrum-carolinum*) i wielosił błękitny (*Polemonium coeruleum*). Czarcikęsik Kluka (*Succisella inflexa*) osiąga w dolinie Bugu granicę południowo-zachodnią zwartego występowania, chociaż jego oderwane stanowiska spotykane są także dalej na południe.

Ważną rolę w szacie roślinnej tego obszaru odgrywają gatunki specyficzne dla dolin dużych rzek, jak: krwawnik wierzbolistny (*Achillea salicifolia*), kaniańka wielka (*Cuscuta lupuliformis*), wilczomlec blyszczący (*Euphorbia lucida*), wilczomlec błotny (*E. palustris*), podawany z terenów Lubelszczyzny [Fijałkowski 1995], konitru błotny (*Gratiola officinalis*), turówka leśna (*Hierochloë australis*), turówka wonna (*H. odorata*), tarczycza oszczepowata (*Scutellaria hastifolia*), ożanka czosnkowa (*Teucrium scordium*), rutewka żółta (*Thalictrum flavum*) i starzec bagienny (*Senecio paludosus*).

Licznie reprezentowane w dolinie Bugu są natomiast gatunki zbiorowisk wodnych związanych ze współczesnym korytem rzeki i bużyskami. Wynika to z faktu, że roślinność wodna ma najczęściej charakter azonalny (nie jest związana z określoną strefą klimatyczną). Jej występowanie wiąże się z dostępnością specyficznych siedlisk.

Znaczną część flory omawianego obszaru stanowią również antropofity, występujące przede wszystkim na siedliskach segetalnych i ruderalnych. Szczególną uwagę, rozpatrując zagadnienie różnorodności biologicznej, należy zwrócić na chwasty polne od wieków towarzyszące tradycyjnym uprawom, których stanowiska obecnie ulegają regresji.

Do roślin dawniej pospolitych, a obecnie szybko zanikających, należą: kąkol polny (*Agrostemma githago*), kurzyślad polny (*Anagallis arvensis*), chaber bławatek (*Centaurea cyanus*), ostróżeczka polna (*Consolida regalis*), czy gatunki z rodzaju mak (*Papaver*). Zanikają zwłaszcza gatunki związane ze specyficznymi typami siedlisk, jak występujące na rędzinach: przewiercień okrągłolistny (*Bupleurum rotundifolium*), wronóg grzebieniasty (*Coronopus squamatus*), wilczomlec drobny (*Euphorbia exigua*), wilczomlec sierpowaty (*E. falcata*), kiksja oszczepowata (*Kickxia elatine*), oraz rosnące na bogatszych piaskach: chrząstkwieć polny (*Polycnemum arvense*) i połonicznik kosmaty (*Herniaria hirsuta*).

Tabela 23. Wykaz chronionych i rzadkich zwierząt występujących na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska. (wg wzoru nr 12) – o znanych lokalizacjach

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ptaki									
OCHRONA ŚCISŁA									
1	1	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> Bocianowate załącznik nr 1, poz. [199] załącznik nr 5, poz. [6]	Szczegółowa lokalizacja zamieszczona w załączniku do „Programu...” – „Wykaz stref ochronnych w Nadleśnictwie Biała Podlaska” Cieleśnica – 1 strefa ochronna	W lasach obfitujących w bagna. Bardzo nieliczny ptak lęgowy Status – L	Niepokojenie przy gniazdach.	Podmokłe, lasy. Gnieździ się nielicznie w znacznym rozproszeniu, gniazda dość wysoko na drzewie w głębi lasu.	Utrzymać ochronę strefową w otoczeniu gniazd.		DANE: N-ctwo 1 stan. w obszarze N2000 Dolina Dolnego Bugu (1), (2) Zał. I DP
2	2	Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i> Jastrzębiowate załącznik nr 1, poz. [219] załącznik nr 5, poz. [10]	Szczegółowa lokalizacja zamieszczona w załączniku do „Programu...” – „Wykaz stref ochronnych w Nadleśnictwie Biała Podlaska” Cieleśnica – 2 strefy ochronne	W lasach otoczonych łąkami i terenami podmokłymi. Bardzo nieliczny ptak lęgowy. Status – L	Niepokojenie przy gniazdach	Gniazda usłane z gałęzi w koronach wysokich drzew	Utrzymać ochronę strefową w otoczeniu gniazd.		DANE: N-ctwo wg PCKZ kat. LC 1 stan. w obszarze N2000 Dolina Dolnego Bugu (1), (2) Zał. I DP
Ssaki									
Ochrona częściowa									
3	3	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> Bobrowate załącznik nr 2, poz. [18]	Rudka 6c, 23Bf, 247g,j, 251a, 267m, 268k Kniejówka 325Db,c Leśna Podlaska 286f, 291g, 294d Konstantynów 7Cf Cieleśnica 69a, 74a, 75i, 322a, 323d, 323Ac	cieki wodne licznie populacja stabilna, dynamika populacji dobra	brak	cieki i zbiorniki wodne drzewostany na siedliskach OI, OIJ, Lw, Lł			DANE: N-ctwo BULiGL – les. Kniejówka – H Filipowicz 7 stan. w obszarze N2000 Ostoja Nadbużańska Zał. II DS

Zał. ... DP, Zał. ... DS – gatunki „naturowe” * - gatunki priorytetowe

Polska Czerwona Księga Zwierząt: EX – całkowicie wymarłe, EXP – zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe, CR – skrajnie zagrożone, EN – bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone, VU – wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie, NT – niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia, LC – nie wykazujące regresu populacyjnego

[...] – liczba porządkowa z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną

(1) – gat. których dotyczy zakaz fotografowania, filmowania i obserwacji mogących powodować płoszenie lub niepokojenie, (2) – gatunki wymagające ochrony czynnej

Z opracowań waloryzacji gmin Biała Podlaska, Janów Podlaski, Leśna Podlaska, Rokitno i Konstantynów wiadomym jest, że obserwowano występowanie owadów: m.in. biegaczy *Carabus sp.*, trzmieli *Bombus sp.*, mrówki rudnicy *Formica rufa*, mieniaka strużnika *Apatura ilia* i pazia królowej *Papilio machaon*.

W starorzeczach i zakolach Bugu występuje chroniony kielb białopłetwy *Romanogobio albipinnatus*, rzadka – koza złotawa *Sabanejwia aurata*, jaź *Leuciscus idus*, karaś *Carasius carasius*.

Z gadów występują - zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*, jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, z płazów: kumak nizinny *Bombina bombina*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*.

Notowano występowanie następujących ptaków: bocian czarny *Ciconia nigra*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, puszczyk *Strix aluco*, brodziec samotnik *Tringa ochropus*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, bekas kszyk *Gallinago gallinago*, zimorodek *Alcedo atthis*, cyranka *Anas querquedula* oraz błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, siniak *Columba oenas*.

Ze ssaków występują: jeleń szlachetny *Cervus elephus*, sarna *Capreolus capreolus*, dzik *Sus scrofa*, lis *Vulpes vulpes*, łos *Alces alces*, wydra *Lutra lutra*, jeż wschodni *Erinaceus concolor*, kret *Talpa europaea*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, ryjówka malutka *Sorex minutus*, zębielek białawy *Crocidura leucodon*, rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*.

Tabela 24. Lista chronionych płazów i gadów występujących na terenie nadleśnictwa bez lokalizacji

Lp	Gatunek Nazwa	
	polska	łacińska
Płazy Ochrona ścisła		
1	Grzebiuszka ziemna	<i>Pelobates fuscus</i>
2	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>
3	Ropucha zielona	<i>Bufo viridis</i>
4	Ropucha paskówka	<i>Bufo calamita</i>
5	Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>
6	Żaba jeziorkowa	<i>Rana lessonae</i>
7	Żaba wodna	<i>Rana esculenta</i>
8	Żaba śmieszka	<i>Rana ridibunda</i>
9	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>
10	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>
Gady Ochrona ścisła		
1	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>
2	Padalec zwyczajny	<i>Anquis fragilis</i>
3	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>

Poniżej przedstawiono wykaz chronionych gatunków ptaków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych w dolinie Bugu w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska.¹⁸

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Uwagi (liczba obserwacji w n-ctwie) ¹⁹
1.	Perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	
2.	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	4
3.	Bączek	<i>Ixobrychus minutus</i>	
4.	Czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>	1
5.	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	1
6.	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	
7.	Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	2
8.	Świstun	<i>Anas penelope</i>	
9.	Krakwa	<i>Anas strepera</i>	
10.	Cyraneczka	<i>Anas crecca</i>	
11.	Cyranka	<i>Anas querquedula</i>	1
12.	Płaskonos	<i>Anas clypeata</i>	
13.	Głowienka	<i>Aythya ferina</i>	
14.	Czernica	<i>Aythya fuligula</i>	
15.	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	2
16.	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	6
17.	Błotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>	2
18.	Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	5
19.	Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	2
20.	Myszołów	<i>Buteo buteo</i>	5
21.	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	2
22.	Pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>	1
23.	Kobuz	<i>Falco subbuteo</i>	8
24.	Przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>	
25.	Wodnik	<i>Rallus aquaticus</i>	
26.	Kropiatka	<i>Porzana porzana</i>	
27.	Zielonka	<i>Porzana parva</i>	
28.	Derkacz	<i>Crex crex</i>	
29.	Kokoszka	<i>Gallinula chloropus</i>	
30.	Łyska	<i>Fulica atra</i>	3
31.	Żuraw	<i>Grus grus</i>	13
32.	Sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>	
33.	Czajka	<i>Vanellus vanellus</i>	1
34.	Kszyk	<i>Gallinago gallinago</i>	1
35.	Rycyk	<i>Limosa limosa</i>	
36.	Krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>	
37.	Samotnik	<i>Tringa ochropus</i>	1
38.	Brodzic piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>	
39.	Rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i>	
40.	Rybitwa białoczelna	<i>Sternula albifrons</i>	
41.	Rybitwa czarna	<i>Chlidonias niger</i>	
42.	Rybitwa białoskrzydła	<i>Chlidonias leucopterus</i>	
43.	Rybitwa białowąsa	<i>Chlidonias hybrida</i>	
44.	Grzywacz	<i>Columba palumbus</i>	1
45.	Turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>	4
46.	Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>	

¹⁸ Na podstawie Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Biała Podlaska, Warszawa 2004.

¹⁹ Na podstawie informacji zawartych w Kartotece Przyrodniczej zamieszczonej na stronie internetowej Towarzystwa Przyrodniczego Bocian

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Uwagi (liczba obserwacji w n-ctwie) ¹⁹
47.	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>	
48.	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>	
49.	Puszczyk	<i>Strix aluco</i>	2
50.	Uszatka	<i>Asio otus</i>	1
51.	Jerzyk	<i>Apus apus</i>	
52.	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	1
53.	Dudek	<i>Upupa epops</i>	4
54.	Żoła	<i>Merops apiaster</i>	
55.	Krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>	6
56.	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	1
57.	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	18
58.	Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	
59.	Dzięcioł białoszyi	<i>Dendrocopos syriacus</i>	
60.	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	7
61.	Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>	12
62.	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	3
63.	Skowronek	<i>Alauda arvensis</i>	1
64.	Brzegówka	<i>Riparia riparia</i>	
65.	Dymówka	<i>Hirundo rustica</i>	
66.	Oknówka	<i>Delichon urbicum</i>	
67.	Świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	
68.	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	2
69.	Świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>	
70.	Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>	
71.	Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>	
72.	Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	5
73.	Pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>	1
74.	Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>	1
75.	Słowik szary	<i>Luscinia luscinia</i>	
76.	Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>	
77.	Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	
78.	Pokląskwa	<i>Saxicola rubetra</i>	
80.	Kląskawka	<i>Saxicola rubicola</i>	
81.	Białorzytka	<i>Oenanthe oenanthe</i>	
82.	Kos	<i>Turdus merula</i>	1
83.	Kwiczół	<i>Turdus pilaris</i>	1
84.	Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	
85.	Drozdzik	<i>Turdus iliacus</i>	
86.	Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>	20
87.	Wąsatka	<i>Panurus biarmicus</i>	
88.	Świerszczak	<i>Locustella naevia</i>	
89.	Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>	3
90.	Brzęczka	<i>Locustella luscinioides</i>	
91.	Rokitniczka	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	
92.	Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>	
93.	Trzcinniczek	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	
94.	Trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	
95.	Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>	
96.	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	
97.	Piegża	<i>Sylvia curruca</i>	
98.	Cierniówka	<i>Sylvia communis</i>	

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Uwagi (liczba obserwacji w n-ctwie) ¹⁹
99.	Gajówka	<i>Sylvia borin</i>	
100.	Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	
101.	Świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	
102.	Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>	
103.	Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	
104.	Mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>	
105.	Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	
106.	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	1
107.	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>	
108.	Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	18
109.	Sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	
110.	Czarnogłówek	<i>Poecile montanus</i>	
111.	Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>	
112.	Sosnowka	<i>Periparus ater</i>	
113.	Modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	
114.	Bogatka	<i>Parus major</i>	
115.	Kowalik	<i>Sitta europaea</i>	
116.	Pełzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	
117.	Remiz	<i>Remiz pendulinus</i>	1
118.	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	8
119.	Srokosz	<i>Lanius excubitor</i>	1
120.	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	
121.	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	4
122.	Sroka	<i>Pica pica</i>	
123.	Kawka	<i>Corvus monedula</i>	
124.	Gawron	<i>Corvus frugilegus</i>	
125.	Czarnowron	<i>Corvus corone</i>	
126.	Kruk	<i>Corvus corax</i>	4
127.	Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	
128.	Wróbel	<i>Passer domesticus</i>	
129.	Mazurek	<i>Passer montanus</i>	
130.	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	2
131.	Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	
132.	Dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>	
133.	Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	
134.	Makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>	
135.	Dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i>	1
136.	Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	16
137.	Grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	19
138.	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	2
139.	Ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>	2
140.	Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>	
141.	Potrzeszcz	<i>Emberiza calandra</i>	

Zamieszczona tabela Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”, w której wykazane są obserwacje gatunków ptaków występujących w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Biała Podlaska są oparte na fragmentarycznych i wrywkowych obserwacjach terenowych. Dane te nie posiadają charakteru inwentaryzacji, lecz orientacyjne informacje o występowaniu poszczególnych gatunków. W toku analizy tych danych na przestrzeni 6 lat stwierdza się, że w:

- 2008 obserwowano 36 gatunków,
- 2009 obserwowano 33 gatunki,
- 2010 obserwowano 10 gatunków,
- 2011 obserwowano 24 gatunki,
- 2012 obserwowano 29 gatunków,
- 2013 obserwowano 21 gatunków.

Wyrzykowo obserwowane gatunki wykazały w 2012 roku silną fluktuację, natomiast w pozostałych latach obserwacje wykazały dość znaczne oscylacje, ale ogólny trend można uznać za stabilny.

Tabela 25. Lista chronionych ssaków występujących na terenie nadleśnictwa bez lokalizacji

Lp.	Gatunek Nazwa	
	polska	łacińska
Ssaki		
Ochrona ścisła		
1	Jeż wschodni	<i>Erinaceus romanicus</i>
2	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>
3	Ryjówka malutka	<i>Sorex minutus</i>
4	Rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>
5	Zębiełek białawy	<i>Crocidura leucodon</i>
6	Wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>
7	Łasica	<i>Mustela nivalis</i>
Ochrona częściowa		
1	Kret europejski	<i>Talpa europaea</i>
2	Badyłarka	<i>Micromys minutus</i>
3	Mysz zaroślowa	<i>Apodemus microps</i>
4	Karczownik ziemnowodny	<i>Arvicola terrestris</i>

4 Walory przyrodniczo – leśne

4.1 Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego

4.1.1 Rzeźba terenu

Szczegółowy opis geomorfologii został zamieszczony w Elaboracie urządzeniowym (rozdział „Rzeźba terenu”).

4.1.2 Warunki klimatyczne

Szczegółowy opis warunków klimatycznych został zamieszczony w Elaboracie urządzeniowym (rozdział „Warunki klimatyczne”).

4.1.3 Ogólna charakterystyka gleb

Szczegółowy opis gleb występujących w nadleśnictwie znajduje się w Operacie glebowo-siedliskowym dla Nadleśnictwa Biała Podlaska wykonanego przez BULiGL Oddział w Warszawie wg stanu na 1.01.2004 r.

Tabela 26. Zestawienie zbiorcze typów gleb w Nadleśnictwie Biała Podlaska wg opisów taksacyjnych

Lp.	Typy gleb	Powierzchnia nadleśnictwa [%]
1	Arenosole (AR)	0,90
2	Czarne ziemie (CZ)	1,22
3	Gleby brunatne (BR)	5,80
4	Gleby płowe (P)	8,05
5	Gleby rdzawe (RD)	69,38
6	Gleby bielicowe (B)	5,37
7	Gleby gruntowo-glejowe (G)	0,76
8	Gleby opadowo-glejowe (OG)	1,02
9	Gleby torfowe (T)	1,83
10	Gleby murszowe (M)	0,80
11	Gleby murszowate (MR)	3,27
12	Mady rzeczne (MD)	1,53
13	Gleby deluwialne (D)	0,07
Razem		100,00

4.1.4 Warunki hydrologiczne

Wody podziemne i powierzchniowe stanowią ważny element środowiska przyrodniczego. Wody podziemne wypełniają pory, szczeliny lub kawerny skalne. Ich zasobność zależy od wodochłonności skał i miąższości warstw wodonośnych. Wody podziemne znajdują się często na kilku poziomach, uwarunkowanych przepuszczalnością skał, przy czym największe znaczenie z hydrologicznego punktu widzenia mają wody płytkie, stanowiące retencję gruntową czynną. Wody podziemne wpływają na rozwój i charakter szaty roślinnej oraz na właściwości fizykochemiczne gleb, podobnie jak wody powierzchniowe.

Czynnikiem kształtującym stosunki wodne w północno-wschodniej części nadleśnictwa jest poziom wody rzeki Bug. Przy poziomie wody w Bugu, kształtującym się w strefie poziomów średnich, wody gruntowe znajdują się na głębokości od 0,5 do 1,5 m. W latach wilgotnych, w licznych zagłębieniach, woda utrzymuje się stale. W okresie roztopów wiosennych, kiedy poziom wody w Bugu podnosi się do 5 m ponad stan średni, obszary przylegające, w tym cała powierzchnia rezerwatu „Łęg Dębowy”, znajdują się pod wodą. Poziom wód powodziowych widoczny jest na korze starych drzew, która na części odziomkowych pnia pozbawiona jest porostów charakterystycznych dla poszczególnych gatunków drzewiastych.

Problemem pojawiającym się w ostatnich latach jest erozja brzegów rzeki Bug. Dla ustabilizowania i umocnienia jej brzegów konieczne jest zapewnienie środków finansowych z funduszków ochrony środowiska. Wskazana jest ścisła współpraca w tym zakresie Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, Dyrekcji Parku Krajobrazowego, Lasów Państwowych. Nadleśnictwo Biała Podlaska posiada grunty przylegające do rzeki Bug i są one narażone na erozję. Uwidocznione jest to na mapie zagrożeń i działań.

Główną rzeką odprowadzającą wody z terenu nadleśnictwa jest Krzna, ciek wodny V rzędu, największy lewobrzeżny dopływ Bugu. Przepływa ona przez centralną część gminy Biała Podlaska z zachodu na wschód i stanowi naturalną granicę między Niziną Południowopodlaską, a Polesiem Podlaskim. Jej zlewnia ma charakter nizinny o zmiennym ukształtowaniu terenu i zagospodarowana jest rolniczo. Koryto rzeki w całości uregulowano, a znaczną część doliny zmeliorowano.

Na kształtowanie stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa mają również wpływ rzeka Bug oraz dopływy Krzny - Zielawa, Rudka, Klukówka, Krzywula, Żarnica oraz cały szereg małych bezimiennych cieków wodnych i system rowów melioracyjnych.

Wody stojące to starorzecza Bugu i Krzny, zalane wyrobiska po eksploatacji złóż geologicznych koło Woskrzenic Dużych i Kaliłowa, stare stawy w Grabarce i Worońcu. Wszystkie wyżej wymienione zbiorniki mają charakter płytkich zbiorników eutroficznych, to znaczy obfitują w pierwiastki biogenne, takie jak fosfor, azot, potas.

Wody podziemne nie posiadają jednolitego charakteru. Największe znaczenie na obszarze nadleśnictwa z uwagi na największe zasoby, najłatwiejszą odnawialność oraz najpłytsze występowanie mają wody z utworów czwartorzędowych. Głębokość tych wód zależy od charakteru podłoża i konfiguracji terenu, a ich poziom ulega znacznym wahaniom, tak w ciągu roku, jak i w poszczególnych latach. W ostatnim okresie obserwuje się obniżenie poziomu wód gruntowych, co w skrajnych przypadkach prowadzi do zaniku pierwszego horyzontu wód podziemnych.

4.2 Zestawienie ekosystemów wodno-błotnych

Tabela 27. Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych w Nadleśnictwie Biała Podlaska

Śródleśne bagna "niełiterowane"	Bagna	Zbiorniki wodne
Obręb Biała		
5,64	0,35	76,81
Obręb Kijowiec		
4,81	0,36	1,60
Razem Nadleśnictwo Biała Podlaska		
10,45	0,71	78,41

Szczegółowa lokalizacja oraz opis bagien znajduje się w opisach taksacyjnych dla poszczególnych obrębów leśnych. Na obszarach tych nie przewiduje się prowadzenia żadnych czynności gospodarczych, w tym związanych z melioracjami wodnymi. Powierzchnie te stanowią naturalne rezerwuary wody w drzewostanach, które zwiększają witalność ekosystemów leśnych. Bagna śródleśne pozostawia się do zachowania w stanie zbliżonym do naturalnego.

4.3 Charakterystyka drzewostanów

4.3.1 Zestawienie siedliskowych typów lasu

Poniżej przedstawiono zestawienie wynikające z rozliczenia powierzchni w ramach wyłączeń taksacyjnych.

Tabela 28. Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Biała Podlaska

Lp	Nazwa TSL	Symbol	Obręb Biała		Obręb Kijowiec		Nadleśnictwo Biała Podlaska		w tym pow. wyłączone z użytkowania ¹	
			pow. [ha]	udział [%]	pow. [ha]	udział [%]	pow. [ha]	udział [%]	pow. [ha]	udział [%]
1	2	3	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Bór suchy	Bs			0,9	0,01	0,9	0,01	0,90	100,00
2	Bór świeży	Bśw	186,05	4,66	125,75	1,47	311,8	2,49	48,49	15,55
3	Bór wilgotny	Bw	112,88	2,83	0		112,88	0,90	7,61	6,74
4	Bór bagienny	Bb			11,41	0,13	11,41	0,09	6,29	55,13
5	Bór mieszany świeży	BMśw	1453,36	36,40	1119,13	13,11	2572,49	20,53	1635,13	63,56
6	Bór mieszany wilgotny	BMw	197,35	4,94	30,47	0,36	227,82	1,82	41,69	18,30
7	Bór mieszany bagien- ny	BMb	4,06	0,10	39,56	0,46	43,62	0,35	8,43	19,33
8	Las mieszany świeży	LMśw	1579,96	39,57	4408,48	51,62	5988,44	47,79	693,50	11,58
9	Las mieszany wilgotny	LMw	246,78	6,18	69,67	0,82	316,45	2,53	77,12	24,37
10	Las mieszany bagien- ny	LMb	10,41	0,26	17,48	0,20	27,89	0,22	5,35	19,18
11	Las świeży	Lśw	58,32	1,46	2090,14	24,48	2148,46	17,14	228,22	10,62
12	Las wilgotny	Lw	58,87	1,47	178,34	2,09	237,21	1,89	75,50	31,83
13	Ols	OI	84,28	2,11	230,75	2,70	315,03	2,51	101,53	32,23
14	Ols jesionowy	OIJ			39,45	0,46	39,45	0,31	32,70	82,89
15	Las łęgowy	Lł			178,00	2,08	178,00	1,42	162,76	91,44
	Razem		3992,32	100,00	8539,53	100,00	12531,85	100,00	2889,07	23,05

¹ bez gruntów do sukcesji i szczególnej ochrony

Dominującymi typami siedliskowymi w nadleśnictwie są siedliska lasu mieszanego świeżego, lasu świeżego i boru mieszanego świeżego: LMśw 47,79%, BMśw 20,53%, Lśw 17,14%.

W nadleśnictwie występuje ok. 23% drzewostanów, w których PPUL nie przewiduje wykonanie żadnych czynności gospodarczych (cięć rębnych, cięć pielęgnacyjnych, cięć sanitarnych zabiegów ochronnych).

Lp.	Kategoria drzewostanu	Powierzchnia [ha]
1	Rezerwaty	205,37
2	WDN	19,57
3	Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego prze-	40,64

Lp.	Kategoria drzewostanu	Powierzchnia [ha]
	bywania zwierząt (całoroczne)	
4	Drzewostany na borze suchym	0,90
5	Drzewostany na borze bagiennym	6,29
6	Drzewostany na borze mieszanym bagiennym	8,43
7	Drzewostany na lesie mieszanym bagiennym	5,35
8	Drzewostany na lesie łągowym	162,76
9	Drzewostany nie wymagające pielęgnowania	2256,19
10	Drzewostany współwłasnościowe	183,57
Razem		2889,07

W powyższej tabeli wykazane są drzewostany, w których nie projektowano wskazań gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu. Są to drzewostany w rezerwach, w strefach ochrony okresowej i całorocznej, wyłączone drzewostany nasienne, drzewostany tworzące cenne ekosystemy leśne na siedliskach Bb, BMb, LMb, Lł, drzewostany głównie starszych klas wieku, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, drzewostany rębne, które ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie objęto użytkowaniem rębnym, w których pozostawały fragmenty (kolejne pasy), drzewostany o niskim i równomiernym zwarciu i zadrzewieniu nie wymagające pielęgnowania, drzewostany w szachownicy z gruntami innych własności.

Miejsca pamięci, obiekty kultu religijnego, pomniki przyrody, stanowiska roślin chronionych nie są osobnymi wyłączeniami, ich powierzchnie ujęte są w wyłączeniu urządzeniowym literowanym, dla którego projektowano wskazania gospodarcze. W trakcie wykonywania zabiegów nadleśnictwo wyłącza z użytkowania te fragmenty drzewostanu wraz z otuliną, w których zlokalizowane są te osobliwości. Wykaz obiektów załączony jest w POP i Prognozie w tabelach:

- zestawienie ciekawszych obiektów kultury materialnej,
- wykaz istniejących pomników przyrody,
- wykaz gatunków chronionych i rzadkich.

4.3.2 Bogactwo gatunkowe

Tabela 29. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (wg wzoru nr 13)

Obręb Nadleśnic- two	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jed- nost- ka	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem %
			<= 40 lat	41 – 80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Biała	jednogatunkowe	ha	173,89	867,01	235,15	1276,05	32,3
	dwugatunkowe	ha	252,6	783,97	253,31	1289,88	32,7
	trzygatunkowe	ha	300,93	380,04	250,81	931,78	23,6
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	131,03	171,61	146,65	449,29	11,4
Kijowiec	jednogatunkowe	ha	532,72	842,22	869,43	2244,37	26,5
	dwugatunkowe	ha	627,97	1077,02	1129,65	2834,64	33,5
	trzygatunkowe	ha	699,76	637,26	729,91	2066,93	24,4
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	620,21	387,22	304,46	1311,89	15,5
Nadleśnictwo Biała Podlaska	jednogatunkowe	ha	706,61	1709,23	1104,58	3520,42	28,4
	dwugatunkowe	ha	880,57	1860,99	1382,96	4124,52	33,2
	trzygatunkowe	ha	1000,69	1017,3	980,72	2998,71	24,2
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	751,24	558,83	451,11	1761,18	14,2

Pod względem bogactwa składu gatunkowego drzewostanów nadleśnictwa dominują drzewostany dwugatunkowe 33,2%. Pozostaje to w korelacji z układem siedliskowych typów lasu – dominują siedliska lasu mieszanego świeżego, boru mieszanego świeżego i lasu świeżego. Zauważalne jest bogactwo gatunkowe w drzewostanach najmłodszych klas wieku, tj. do 40 lat. Udział w nich drzewostanów trzygatunkowych oraz cztero i więcej gatunkowych wynosi łącznie ok. 14%. Wynikiem tej sytuacji jest między innymi udział coraz bardziej rozbudowanych gatunkowo TD (GTD) przyjmowany w kolejnych planach urządzania lasu.

4.3.3 Struktura piętrowa

Tabela 30. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury. (wg wzoru nr 14)

Obręb Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem %
			<= 40 lat	41 – 80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Biała	jednopiętrowe	ha	858,45	2134,82	627,76	3621,03	91,8
	dwupiętrowe	ha	-	62,39	107,86	170,25	4,3
	wielopiętrowe	ha	-	-	-	-	-
	o budowie przerębowej	ha	-	-	-	-	-
	w KO i KDO	ha	-	5,42	150,3	155,72	3,9
Kijowiec	jednopiętrowe	ha	2480,66	2882,77	2299,41	7662,84	90,7
	dwupiętrowe	ha	-	57,89	106,66	164,55	1,9
	wielopiętrowe	ha	-	1,53	-	1,53	0,0
	o budowie przerębowej	ha	-	-	-	-	-
	w KO i KDO	ha	-	1,53	627,38	628,91	7,4
Nadleśnictwo Biała Podlaska	jednopiętrowe	ha	3339,11	5017,59	2927,17	11283,87	91,0
	dwupiętrowe	ha	-	120,28	214,52	334,8	2,7
	wielopiętrowe	ha	-	1,53		1,53	0,0
	o budowie przerębowej	ha	-	-	-	-	-
	w KO i KDO	ha	-	6,95	777,68	784,63	6,3

Pod względem budowy pionowej drzewostany nadleśnictwa są mało zróżnicowane. Zdecydowanie dominują drzewostany jednopiętrowe 91,0%. Drzewostany w KO i KDO zajmują – 6,3% powierzchni.

4.3.4 Pochodzenie drzewostanów

Tabela 31. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (wg wzoru nr 15)

Obręb Nadleśnictwo	Rodzaj i pochodzenie drzewostanów	Jednostka	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem %
			<= 40 lat	41 – 80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Biała	plantacje drzew szybko rosnących	ha	-	-	-	-	-
	plantacje topolowe	ha	-	-	-	-	-
	odroślowe	ha	-	-	-	-	-
	z samosiewu	ha	97,36	49,19	-	146,55	3,7
	z sadzenia	ha	761,09	1100,44	4,81	1866,34	47,3
	brak informacji	ha	-	1053	881,11	1934,11	49,0
	ogółem obręb	ha	858,45	2202,63	885,92	3947	100,0
	w tym z panującym gatunkiem obcym	ha	-	-	-	-	-
Kijowiec	plantacje drzew szybko rosnących	ha	-	-	-	-	-
	plantacje topolowe	ha	-	-	-	-	-
	odroślowe	ha	-	-	-	-	-
	z samosiewu	ha	244,29	73,59	-	317,88	3,8
	z sadzenia	ha	2236,37	1276,1	21,95	3534,42	41,8
	brak informacji	ha	-	1594,03	3011,5	4605,53	54,5
	ogółem obręb	ha	2480,66	2943,72	3033,45	8457,83	100,0
	w tym z panującym gatunkiem obcym	ha	-	-	-	-	-
Nadleśnictwo Biała Podlaska	plantacje drzew szybko rosnących	ha	-	-	-	-	-
	plantacje topolowe	ha	-	-	-	-	-
	odroślowe	ha	-	-	-	-	-
	z samosiewu	ha	341,65	122,78	-	464,43	3,7
	z sadzenia	ha	2997,46	2376,54	26,76	5400,76	43,5
	brak informacji	ha	-	2647,03	3892,61	6539,64	52,7
	ogółem nadleśnictwo	ha	3339,11	5146,35	3919,37	12404,83	100,0
	w tym z panującym gatunkiem obcym	ha	-	-	-	-	-

Jak wynika z powyższej tabeli w nadleśnictwie przeważają drzewostany, dla których nie określono pochodzenia. Dotyczy to w znacznej mierze drzewostanów starszych klas wieku. Na podstawie danych historycznych dotyczących gospodarki leśnej można domniemywać, że również i one powstały w wyniku sztucznego sadzenia. Drzewostany z sadzenia stanowią 43,5%. Drzewostanów z samosiewu jest 3,9%. Są to drzewostany powstałe z planowych odnowień naturalnych powstałych w ubiegłym 10-leciu, jak i część drzewostanów brzoźowych i olszowych na różnych siedliskach.

W nadleśnictwie nie występują drzewostany odroślowe, plantacje topolowe i plantacje drzew szybko rosnących oraz z panującym gatunkiem obcym.

4.3.5 Charakterystyka zespołów leśnych

Występowanie określonych zespołów leśnych wiąże się w znacznej mierze z udziałem powierzchniowym poszczególnych typów siedliskowych lasu. Podczas prac nad „Programem....” nie wykonywano prac fitosocjologicznych, dane do tabeli uzyskano z Siedliskowych podstaw hodowli lasu i Przewodnika do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski W. Matuszkiewicza 2006 oraz danych z inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych LP z 2006/2007 roku.

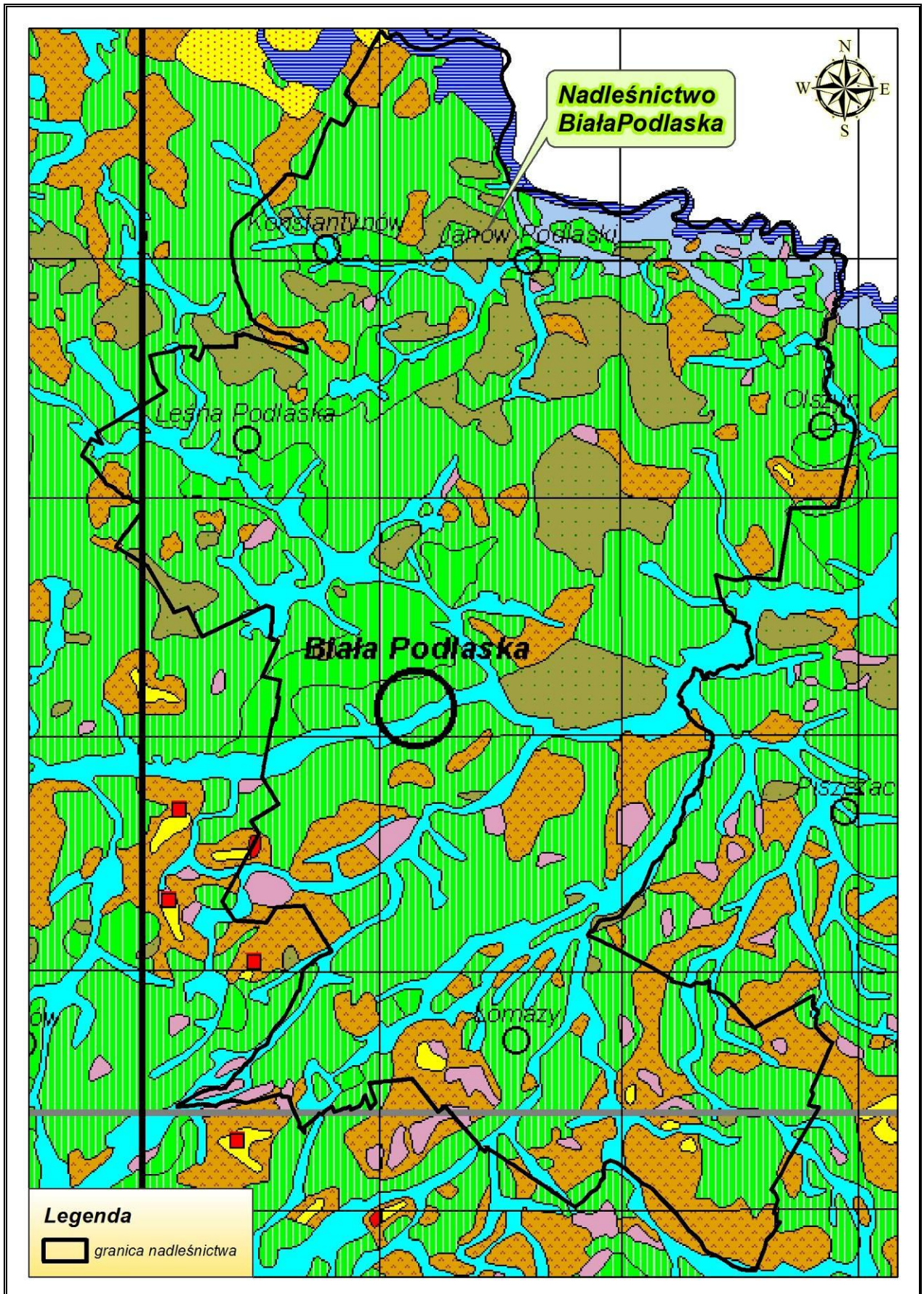
Fitosocjologiczne zespoły roślinne, jako jednostki opisujące podstawowe typy ekosystemów leśnych, korespondują z typami siedliskowymi lasu stosowanymi w gospodarce leśnej.

Tabela 32. Relacje między typami siedliskowymi lasu a zespołami leśnymi w Nadleśnictwie Biała Podlaska

Lp.	Nazwa TSL	Symbol	Nazwa dominującego zespołu	
			łacińska	polska
1	Bór suchy	Bs	<i>Cladonio-Pinetum</i>	Sosnowy bór chrobotkowy
2	Bór świeży	Bśw	<i>Peucedano-Pinetum</i>	Subkontynentalny bór świeży
			<i>Leucobryo-Pinetum</i>	Suboceaniczny bór świeży
3	Bór wilgotny	Bw	<i>Molinio-Pinetum</i>	Śródlądowy bór wilgotny
4	Bór bagienny	Bb	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	Sosnowy bór bagienny
5	Bór mieszany świeży	BMśw	<i>Quercu roboris-Pinetum</i>	Kontynentalny bór mieszany
6	Bór mieszany wilgotny	BMw	<i>Quercu roboris-Pinetum</i>	Kontynentalny bór mieszany
7	Bór mieszany bagienny	BMb	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum molinetosum</i>	Sosnowy bór bagienny podzespół z trzęślicą
8	Las mieszany świeży	LMśw	<i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	Grąd subkontynentalny trzcinnikowy
			<i>Tilio-Carpinetum typicum</i>	Grąd subkontynentalny typowy
			<i>Quercu roboris-Pinetum coryletosum</i>	Kontynentalny bór mieszany z leszczyną
9	Las mieszany wilgotny	LMw	<i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i>	Grąd subkontynentalny niski
10	Las mieszany bagienny	LMb	<i>Ribeso nigri-Alnetum comaretosum</i>	Ols porzeczkowy z <i>Comarum palustre</i>
11	Las świeży	Lśw	<i>Tilio-Carpinetum typicum</i>	Grąd subkontynentalny typowy
12	Las wilgotny	Lw	<i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i>	Grąd subkontynentalny niski
13	Ols typowy	OI	<i>Ribeso nigri-Alnetum</i>	Ols porzeczkowy
14	Ols jesionowy	OIJ	<i>Fraxino-Alnetum</i>	Łęg jesionowo-olszowy
15	Las łęgowy	Lł	<i>Ficario-Ulmetum minoris</i>	Łęg jesionowo-wiązowy
			<i>Salicetum albo-fragilis</i>	Nadrzeczny łęg wierzbowy

Potencjalna Roślinność Naturalna Polski Skala 1: 300 000 Legenda:

1	Ols środkowoeuropejski (Carici elongatae-Alnetum sensu lato = Ribis nigri-Alnetum i Sphagno squarrosi-Alnetum). Middle-European alder fen forest (Carici elongatae-Alnetum sensu lato = Ribes nigri-Alnetum + Sphagno squarrosi-Alnetum)	37	„Kwaśna” buczyna nizowa (Luzulo pilosae-Fagetum). Lowland acidophilous beech forest with graminoids and/or dwarf-shrubs in undergrowth (Luzulo pilosae-Fagetum).
2	Nizowe nadrzeczne łągi wierzbowo-topolowe w strefie zalewów periodycznych (kompleks dynamiczny: Salici-Populetum, Salicetum triandro-viminalis i in.). Lowland willow-poplar floodplain forest; regularly flooded - (dynamic complex of Salici-Populetum, Salicetum triandro-viminalis etc.)	39 ★	Zboczowe lasy jaworowe (Acerenion). Montane sycamore forest with tall forbs in undergrowth (Acerenion pseudoplatani)
3	Nizowe nadrzeczne łągi jesionowo-wiązowe w strefie zalewów epizodycznych (Ficario-Ulmetum typicum). Lowland ash-elm floodplain forest; occasionally flooded (Ficario-Ulmetum typicum)	40	Górskie i podgórskie żyzne lasy jodłowe (Galio-Abietetum, prov.). Montane/submontane eutrophic and forb-rich fir forests (Galio-Abietetum, prov.)
4	Nizowy łągowy las wiązowo-dębowy siedlisk wodogruntowych poza strefą zalewów rzecznych (Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum, ex. Violo-Ulmetum i in.). Lowland eutrophic forb-rich elm-oak forests on the ground-water soils out of floodplains (Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum, Violo-Ulmetum etc.)	41	Świeżelista dąbrowa (Potentillo albae-Quercetum typicum). Subxero-thermophilous sarmatian oak- and pine-oak forest (Potentillo albae-Quercetum typicum)
5	Nizowe łągi olszowe i jesionowo-olszowe siedlisk wodogruntowych, okresowo lekko zabagnionych (Cirsaeo-Alnetum). Lowland alder and ash-alder forest on the periodically swamped ground-water soils (Cirsaeo-Alnetum)	42	Ciepłolubne dąbrowy typu wyżynnego (Potentillo albae-Quercetum roseotum gallicae i in.). Thermophilous oak forest of upland-type (Potentillo albae-Quercetum roseotum gallicae etc.)
16	Grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (Tilio-Carpinetum), odmiana małopolska z bukiem i jodłą; forma wyżynna, seria uboga. Subcontinentale colline lime-oak-hornbeam forest (Tilio-Carpinetum); Little-Poland-vicariant with beech and fir, mesotrophic („poor”) communities	45	Nizowa dąbrowa acidofilna typu środkowoeuropejskiego (Calamagrostio-Quercetum petraeae). Middle-European lowland acidophilous oak forest (Calamagrostio-Quercetum petraeae)
17	Grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (Tilio-Carpinetum), odmiana małopolska z bukiem i jodłą; forma wyżynna, seria żyzna. Subcontinentale colline lime-oak-hornbeam forest (Tilio-Carpinetum); Little-Poland-vicariant with beech and fir, eutrophic („rich”) communities	46	Podgórska dąbrowa acidofilna typu środkowoeuropejskiego (Luzulo-Quercetum petraeae = Pino-Quercetum luzuletosum). Submontane Middle-European acidophilous oak forests (Luzulo-Quercetum petraeae, Molinio arundinaceae-Quercetum, Pino-Quercetum luzuletosum)
20	Grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (Tilio-Carpinetum), odmiana środkowopolska; seria uboga. Subcontinentale lowland lime-oak-hornbeam forest (Tilio-Carpinetum); Central-Poland-vicariant, mesotrophic („poor”) communities	47	Kontynentalne bory mieszane (Pino-Quercetum auct. polon. = Quercu roboris-Pinetum i Serratulo-Pinetum). Continental mesotrophic oak-pine mixed forest (Pino-Quercetum auct. polon. = Quercu roboris-Pinetum, Serratulo-Pinetum)
21	Grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (Tilio-Carpinetum), odmiana środkowopolska; seria żyzna. Subcontinentale lowland lime-oak-hornbeam forest (Tilio-Carpinetum); Central-Poland-vicariant, eutrophic („rich”) communities	49	Suboceaniczne śródładowe bory sosnowe w kompleksie boru świętego (Leucobryo-Pinetum), boru suchego (Cladonio-Pinetum) i boru wilgotnego (Molinio-Pinetum). Suboceanic Middle-European pine forest complex: Cladonio-Pinetum (dry), Leucobryo-Pinetum (middle) and Molinio-Pinetum (moist)
24	Grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (Tilio-Carpinetum), odmiana wyżynska z gatunkami ciepłolubnymi, bez buka, seria uboga. Subcontinentale colline lime-oak-hornbeam forest (Tilio-Carpinetum); Wolyńska-vicariant without beech - with many thermophilous species, mesotrophic („poor”) communities	50	Kontynentalne śródładowe bory sosnowe w kompleksie boru świętego (Peucedano-Pinetum), boru suchego (Cladonio-Pinetum) i boru wilgotnego (Molinio-Pinetum), odmiana „sarmacka”. Continental East-European pine forest complex: Cladonio-Pinetum (dry), Peucedano-Pinetum (middle) and Molinio-Pinetum (moist); sarmatian vicariant with subxerophilous species
25	Grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (Tilio-Carpinetum), odmiana wyżynska z gatunkami ciepłolubnymi, bez buka, seria żyzna. Subcontinentale colline lime-oak-hornbeam forest (Tilio-Carpinetum); Wolyńska-vicariant without beech - with many thermophilous species, eutrophic („rich”) communities	53 ●	Kontynentalny bór bagienny (Vaccinio uliginosi-Pinetum). Continental swamp/bog pine forest (Vaccinio uliginosi-Pinetum)
26	Nizowo-wyżynne eutroliczne lasy jodłowe z grabem i dębem zwane „czarnym lasem”. Lowland/colline forb-rich fir forest with hornbeam and oak, so-called „black wood”	56	Wyżynne lasy jodłowe (Abietetum polonicum). Colline/submontane mesotrophic fir forest (Abietetum polonicum)
30	Żyzna buczyna subecka (Dentario ensaphyllidis-Fagetum), forma podgórska. Submontane forb-rich subetian beech forest (Dentario ensaphyllidis-Fagetum)	84 ▲	Mszary wysokotorfowiskowe (Sphagnetalia magellanici). Raised bog complexes (Sphagnetalia magellanici)
32	Żyzna buczyna karpacka (Dentario glandulosae-Fagetum); odmiana zachodniokarpacka, forma podgórska. Submontane forb-rich carpathian fir-beech forest (Dentario glandulosae-Fagetum); west-carpathian vicariant	88 ■	Naturalne i półnaturalne wapieniolubne i kserotermiczne murawy trz. „stepowe” (Festucetalia valesiacae). Natural and semi-natural xero- and calciphilous grassland - so called stepelike communities (Festucetalia valesiacae)
34	Żyzna buczyna karpacka (Dentario glandulosae-Fagetum); odmiana wschodniokarpacka, forma podgórska. Submontane forb-rich carpathian fir-beech forest (Dentario glandulosae-Fagetum); east-carpathian vicariant	89	Roślinność środowisk zdeprawowanych o nieznanej tendencji sukcesyjnej; obszary pozbawione roślinności. Devastated environment vegetation, succession unknown; also areas of missing vegetation

Rycina nr 16 Roślinność potencjalna w zasięgu Nadleśnictwa Biała Podlaska wg Matuszkiewicza 2008

4.3.6 Drzewostany ponad 100 - letnie

W Nadleśnictwie Biała Podlaska drzewostany ponad 100-letnie zajmują łączną powierzchnię **1293,40** ha, co stanowi 10,28% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. W układzie gatunków panujących w drzewostanie występowanie tych drzewostanów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Zestawienie drzewostanów ponad 100 – letnich w Nadleśnictwie Biała Podlaska

Gatunek panujący	Powierzchnia drzewostanów ponad 100 letnich [ha]		
	Obręb Biała	Obręb Kijowiec	Nadleśnictwo Biała Podlaska
Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	238,50	726,48	964,48
Dąb, Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	7,01	283,25	290,26
Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>		33,60	33,60
Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>		1,79	1,79
Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>		2,77	2,77
Razem	245,51	1047,89	1293,40

4.3.7 Lasy ochronne

Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie Zarządzenia Nr 32 MOŚZNIŁ z dnia 31.03.1994r. (Nadleśnictwo Biąta Podlaska - 3929ha) i Zarządzenia Nr 115 MOŚZNIŁ z dnia 18.08.1994r.(Nadleśnictwo Chotyłów - oddz. 230-235 - §1 pkt1. lit. d.) oraz lokalizacji lasów ochronnych w planie urządzenia lasu na lata 2004-2013. Lasy ochronne w Nadleśnictwie Biąta Podlaska występują na powierzchni 3389,26 ha, co stanowi 72,87% powierzchni leśnej (szczegółowe zestawienie zamieszczono w Elaboracie urządzeniowym).

Tabela 34. Zestawienie powierzchni lasów ochronnych

Kategoria ochronności	Powierzchnia lasów ochronnych [ha]		
	Obręb Biąta (pow. leśna zależna i niezależna)	Obręb Kijowiec (pow. leśna zależna i niezależna)	Nadleśnictwo Biąta Podlaska (pow. leśna zależna i niezależna)
1	2	3	5
1. Lasy wodochronne	77,79	266,81	344,60
2. Lasy w granicach administracyjnych miast i wokół nich	2679,50		2679,50
3. Lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności Państwa	172,17		172,17
4. Lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych	85,44	99,36	184,80
5. Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego		8,19	8,19
Razem	3014,90	374,36	3389,26

4.3.8 Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF)

Na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska wyznaczono lasy HCVF w sześciu kategoriach.

Lp.	Kategoria HCVF	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	HCVF 1.1.1	205,37	Rezerwaty przyrody: leśnictwo Leśna Podlaska oddz.: 283b,c,~b,~c, 284d,f,g,~a, 285g, 286a,b,c,~a,~b, 287 leśnictwo Cieleśnica, oddz. 65, 66, 67, 68, 69 leśnictwo Konstantynów, oddz. 56d,i,~c
2	HCVF 1.1.2	2161,26	Park Krajobrazowy "Podlaski Przełom Bugu" leśnictwo Konstantynów oddz. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 7B, 7C, 8, 9, 10, 11, 11A, 11B, 11C, 12, 13, 14, 14A, 14B, 15, 16, 17, 18, 18A, 18B, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 28B, 28D, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 37B, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 46B, 47, 47B, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56a-j,s,~a,~b,~c, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64 leśnictwo Cieleśnica oddz. 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 77B, 77Da, 77F, 78, 78A, 101, 101B, 102, 103, 104, 105, 106, 322, 322B, 323, 323A, 324, 324B, 324C, 326A
3	HCVF 1.2	99,21	Strefy ochrony (całorocznej i okresowej) leśnictwo Cieleśnica
4	HCVF 3.2	172,76	Obszar Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 leśnictwo Cieleśnica oddz. 65a,c,g, 66a, 67a,c, 68a,b, 69a,b, 72a,b, 73a,c,i, 74g,h,i, 75a,i, 76b, 78i, 322a,b,m, 322Bb,c,d,f,g,h,i,k,l,m,n,o,r,s,t,w,x,y, 323Ac,g,h,i
5	HCVF 4.1	344,60	Lasy ochronne – wodochronne leśnictwo Rudka oddz. 248cdhj, 249bcdfghi, 259bd, 261dgh, 263cdfgi, 264abcdghij, 265f, 266agi leśnictwo Cieleśnica oddz. 74bcdfghi, 75abcdghi, 322acdfghim, leśnictwo Szadek oddz. 158a, 159ad, 210fg, 229abfg, 230abcdfg, 231abcfg, leśnictwo Leśna Podlaska oddz. 291abcdfghjk, 292dhijk, 293bcdfg, 294abcdfghi, 306bcdhi, 307agh, 308abcd, 291Acdf

Lp.	Kategoria HCVF	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
6	HCVF 6.1	3,19	leśnictwo Leśna Podlaska oddz. 306r,s, leśnictwo Serwin oddz. 184c, leśnictwo Kniejówka oddz. 337c, leśnictwo Rudka oddz. 42h.
Razem		2986,39	

4.3.9 Ekosystemy referencyjne

Lp	Rodzaje powierzchni	Pow. całkowita w ha	Lokalizacja
1	Rezerwy przyrody	205,37	leśnictwo Leśna Podlaska oddz.: 283b,c,~b,~c, 284d,f,g,~a, 285g, 286a,b,c,~a,~b 287 leśnictwo Cieleśnica, oddz. 65, 66, 67, 68, 69 leśnictwo Konstantynów, oddz. 56d,i,~c
2	Drzewostany wyłączone z użytkowania dla ochrony siedlisk w obszarach o znaczeniu wspólnotowym (Natura 2000)	-	brak
Razem		205,37	

4.4 Zestawienie występujących na terenie nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków

Ocenę występowania niektórych gatunków i siedlisk sporządzono na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19.07.2006 r. w sprawie ustalenia systemu powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt, innych organizmów i siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie wskaźnikowe przy ocenie stanu lasów oraz prognozowaniu zmian w ekosystemach leśnych [Zo -732 -2-18/2006] oraz Decyzji nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25.07.2006 r. w sprawie przeprowadzenia w roku 2006-2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. W Nadleśnictwie Biała Podlaska wykonano inwentaryzację wybranych siedlisk przyrodniczych, wybranych gatunków dzikiej flory i

fauny oraz 6 gatunków ptaków (bocian czarny *Ciconia nigra*, bielik *Haliaeetus albicilla*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, puchacz *Bubo bubo*, żuraw *Grus grus*, cietrzew *Tetrao tetrix*).

Siedliska przyrodnicze na terenie nadleśnictwa były przedmiotem weryfikacji i uzgodnień podczas prac terenowych wykonywanych w ramach taksacji lasu.

Aktualnie trwają prace związane z opracowaniem planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 i Ostoja Nadbużańska PLH140011. Zakończenie procedury tworzenia planów zadań ochronnych dla obszarów zaplanowane jest na koniec 2013 roku.

Wyniki inwentaryzacji zamieszczone zostały w tabelach 35, 36, 37.

Tabela 35. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska) – wg inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych w LP 2006/2007 – dane zweryfikowane podczas prac terenowych w 2013 przez BULiGL Oddział w Lublinie

Lp	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha]	Występowanie w nadleśnictwie	
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodni- czego	Nazwa łacińska siedliska przy- rodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu prioryteto- wym		Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni pow. nieleśna
1	2	3	4	5	6	7	8
1	9170	Grąd środkowoeuro- pejski i subkontynental- ny	<i>Tilio-Carpinetum</i>	NIE	985,28 (1,73*)	Lśw, LMśw, Lw	-
2	91D0	Bory i lasy bagienne	<i>Vaccinio uliginosi- Pinetum</i>	TAK	25,29	Bb, BMb	-
3	91E0	Łęgi wierzbowe, topo- lowe, olszowe, i jesio- nowe	<i>Salicetum albo- fragilis, Populetum albae, Alnenion gluti- noso-incanae</i>	TAK	129,66	Lw, Oi, OIJ	-
4	91F0	Łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe	<i>Ficario-Ulmetum</i>	NIE	209,49 (170,13*)	Lw, Lł	-
5	91T0	Sosnowy bór chrobot- kowy	<i>Cladonio-Pinetum</i>	NIE	0,90 (0,90*)	Bs	-
	Razem				1350,62		

* - w nawiasie powierzchnia siedlisk przyrodniczych w obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011

Tabela 36. Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska (dane LP)

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji w tym na obszarze Natura 2000	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	19 / 7	cieki wodne, brzegi rzek drzewostany na siedliskach OI, OIJ, LMw, Lw	TAK	NIE

Tabela 37. Wykaz gatunków ptaków z Załącznika nr 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska (dane LP)

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji / w tym na obszarze Natura 2000	Opis siedliska	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	8
1	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	1 / 1	Lł	NIE
Gatunki ptaków, które nie są przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000						
2	A089	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	2 / 1	Lł, Lw	NIE

4.5 **Zabytkowe parki wiejskie**

Zespoły zieleni zabytkowej są tą częścią krajobrazu, która przetrwała w mniej lub bardziej zmienionej formie do czasów współczesnych. Do zespołów tych zaliczyć można parki dworskie i pałacowe, zadrzewienia przy obiektach sakralnych, folwarkach, szkołach, starych cmentarzach oraz aleje.

Na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska są grunty zarejestrowane u Konserwatora Zabytków. Jest to część parku dworskiego w miejscowości Witulin w gminie Leśna Podlaska w oddz. 306o,r.

Założenie dworsko- pałacowe z XIX wieku na pow. 10ha, zespół dworski silnie zniszczony. Pozostałość parku krajobrazowego z końca XIX w. na pow. 1,9ha wraz z oranżerią jest zarządzana przez nadleśnictwo.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Biała Podlaska znajdują się parki, w zasadzie pozostałości po dawnych parkach dworskich. Na skutek zniszczeń, spowodowanych brakiem właściwej gospodarki w latach powojennych, obiekty te często zatraciły swój pierwotny charakter. Jednak z uwagi na swoją architekturę i walory botaniczne, mają znaczenie dydaktyczno-rekreacyjne, są również świadectwem kultury i historii narodu. Podlaskie pejzaże, to także ukryte w zieleni parków dwory i pałace. Ich niezaprzeczalny urok tkwi w harmonijnym wpisaniu się w otaczający krajobraz oraz w doskonałym zespoleniu z przyrodą.

Założenia dworsko-ogrodowe stanowiące parki krajobrazowe są w miejscowościach: Zaci-sze, Woskrzenice Duże, Terebela, Roskosz PGR, Ortel Książęcy, Cicibór Duży, Miasto Biała Podlaska (w rejestrze zabytków), Białka, Witulin, Nosów, Ludwinów, Leśna Podlaska, Droblin, Bukwi-ce, Michałki, Cieleśnica PGR, Woroblin, Klownica, Kajetanka, Janów-Wygoda, Janów Podlaski, Konstantynów.

Tabela 38. Wykaz parków wiejskich występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Biała Podlaska

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo oddz. poddz.	Powierzchnia [ha]	Ogólny opis, rok powstania (budowy), rodzaj obiektu, walory	Zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Zespół dworsko-parkowy	Leśna Podlaska 306s	1,79	Zespół dworsko-parkowy z oficyną i oranżerią na pow. 10 ha wpisany do rejestru zabytków Woj. lubelskiego A/132, uznany Decyzją nr KL.VII-5340/40/83 z 31.12.1983r. Park krajobrazowy z końca XIX w., 23 dęby, lipa	brak			
2.	Oranżeria	Leśna Podlaska 306r	0,11	Oranżeria – szczytkowe aleje i wałca się oranżeria, obiekt wpisany do rejestru zabytków A/132, uznany Decyzją nr KL.V-7/134/66 z 16.12.1966r Na 50% pow. drzewostan na siedlisku Lśw z lipą, dębem i klonem	brak			

Tabela 39. Wykaz parków wiejskich (założeń dworsko-ogrodowych, parkowych, pozostałości parków krajobrazowych) w zasięgu działania nadleśnictwa

Lp	Nazwa parku	Wieś Gmina	Powierzchnia	Ogólny opis, główne gatunki, wiek, charakter, podstawowe walory, gatunki rzadkie, cenne, sposób występowania, stan zdrowotny	Uwagi
1	2	3	4	5	8
1	Park zamkowy Radziwiłowski	Miasto Biała Podlaska	11,10ha	Zespół Pałacowy Radziwiłów pozostałość dawnego zamku zbudowanego na planie gwiazdy pięcioramiennej z pięcioma bastionami otoczonymi fosą i wałem ziemnym. Park, obecnie miejski z k. XIXw. o bogatym drzewostanie liczącym ok. 29 gatunków drzew. Zespół przylega do ulicy Warszawskiej, od wschodu ograniczony jest ulicą Zamkową, od zachodu do parku w którym jest położony, przylega zabudowa miejska, a od południa rozciąga się dolina Krzny. Zespół zamkowy został zbudowany z inicjatywy Aleksandra Ludwika Radziwiłła w XVII wieku. Ogólnym układem zespół nawiązywał do siedziby Radziwiłłów w Nieświeżu, jednak obiekt biański był znacznie większy i znakomitszy architektonicznie. Zachowane do dzisiaj obiekty to: Brama wjazdowa z końca XVII w. wieża wjazdowa zwana wartowniczą, połączona ćwierćkolistą szczytą bramną z bramą wjazdową, przykryta dachem namiotowym z hełmem, latarenką i galerijką, posiada sześć kondygnacji. Obecnie jest to siedziba Muzeum Okręgowego. Skrzydła oficyn północnych leżące naprzeciwko wieży, po obu stronach leżącego szerokiego i otwartego na park dziedzińca. Budynek wschodni to tzw. oficyna północno-wschodnia, w którym obecnie mieści się Miejska Biblioteka Publiczna. Zachodni budynek łączy się z długim, parterowym budynkiem oficyn zachodnich. Wieżyczka wschodnia wolnostojąca w głębi parku, w stylu barokowym, dwukondygnacyjna, przykryta kopułą i dachem namiotowym. Późnorenesansowa Kaplica zamkowa z I połowy XVII wieku, ze sklepieniem kolebkowym i dwuspadowym dachem.	
2	Białka	Miasto Biała Podlaska, ul.Powstańców 12	10,5ha	Park dworski pochodzący z XIXw. .	
3	Kozuła	Kozuła Biała Podlaska	5,6ha	Założenie parkowo-dworskie z poł.XIXw. Drzewostan niemal wyłącznie w południowo-zachodniej części założenia. Tworzy go 19 gatunków drzew	
4	We wsi Zacisze	Zacisze Biała Podlaska	Było 7ha jest 3,5ha	Założenie dworsko-ogrodowe z elektyczną częścią ozdobną. Dwór drewniany z lat 30, 23 dęby, lipa Park krajobrazowy z pocz. XXw.	
5	We wsi Woskrzenice Duże	Woskrzenice Duże Biała Podlaska	15ha, w tym 0,5ha wody	Park dworski krajobrazowy z II poł. XIXw., park z pawilonem ogrodowym, zabytkowy dworek, Park w stylu angielskim z bogatym drzewostanem (23 gatunki), w tym kilka drzew osiągających pomnikowe rozmiary	
6	We wsi Terebela Dawna nazwa Niewęglowszczyzna	Terebela Biała Podlaska	5,5ha (obecnie 4,2ha)	Założenie dworsko-ogrodowe, czworak o wartościach zabytkowych, Park krajobrazowy z 2 poł. XIXw.	

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp	Nazwa parku	Wieś Gmina	Powierzchnia	Ogólny opis, główne gatunki, wiek, charakter, podstawowe walory, gatunki rzadkie, cenne, sposób występowania, stan zdrowotny	Uwagi
1	2	3	4	5	8
7	Cicibór Duży	Cicibór Duży Biała Podlaska	14,5ha	Zespół dworski założony w XVI w. I rozbudowany w XIXw. Pozostałości parku krajobrazowego z końca XIXw. to główna aleja lipowa prowadząca przez środek założenia.	
8	Grabanów	Grabanów Biała Podlaska	8,8ha	Założenie parkowe z 2 poł. XIX w. W parku występują głównie graby, lipy, klony i jesiony. Zespół dworski z XIXw. Dwór, wozownia,	
9	Roskosz	Roskosz Biała Podlaska	13ha	Zespół dworski z założony w 2 poł. XVI w. – dwór, stajnia, gorzelnia, Park krajobrazowy z 2 poł. XIXw. W skład parku wchodzi łąg olszynowy o pow. 3 ha.	
10	Jakówki	Jakówki Janów Podlaski	15ha	Park podworski krajobrazowy z końca XIX w. Folwark z XVI w. Przebudowany na założenie dworskie w XIX w.	
11	Janów Podlaski	Janów Podlaski Janów Podlaski	10ha	Pozostałości zespołu pałacu (dawny zamek biskupi) z lat 1770-1789, pozostałości obwałowań ziemnych z fosą i podjazdem z końca XVIII w. Oraz tzw. Grota Naruszewicza z 1796 roku. Park zamkowy o pow. ok. 10ha z dobrze zachowanym układem przestrzennym. Jest ok. 2000drzew: lipy, olsza, klon, kasztanowiec, jesion, sosna wejmutka,	
12	Klonownica	Klonownica- Plac Janów Podlaski	7,1ha	Park krajobrazowy z 2 poł. XIXw., założenie parkowe bardzo skromne. W granicach obiektu jest naturalny las sosnowo-brzozowy. Ośrodek dworski z poł. XIXw. z dworkiem murowanym	
13	Woroblin	Woroblin Janów Podlaski	2,5ha	Zespół dworski z XIXw. Pozostałości parku krajobrazowego z końca XIXw. Zachowany drzewostan jest fragmentem zespołu dworskiego (który zajmował 33ha). Drzewa zachowały się w półn.-zach. części i w alejach. Dominują drzewa młode: lipy, klony, brzozy, jesiony. Pozostało ok.50 starych drzew.	
14	Wygoda	Janów Podlaski - Wygoda Janów Podlaski	110ha	Zespół stajni, założenie parkowo- krajobrazowe z XVIII-XIXw. Obiekt ma wartości krajobrazowe. W parku rośnie ok. 300 drzew. Kilka okazów dębu posiada obwody powyżej 300cm. i stanowi pomniki przyrody, Obecnie użytkowany przez znaną w kraju i za granicą stadninę koni	
15	Witulín	Witulín Leśna Podlaska	10ha	Zespół dworski z XIXw. silnie zniszczony. Pozostałości parku krajobrazowego z końca XIXw. Część parku jest na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska – oddz. 306o,r	
16	Leśna Podlaska	Leśna Podlaska Lesna Podlaska	18ha	Bardzo rozległy zespół przyklasztorny z XVIII-XIXw. Posiada wartości zabytkowo-krajobrazowe i dendrologiczne.	
17	Ludwinów	Ludwinów Lesna Podlaska	19,4ha	Odrestaurowane założenie parkowe w stylu angielskim z XVIII-XIXw. Obiekt pałacowy odbudowany od podstaw.	

Lp	Nazwa parku	Wieś Gmina	Powierzchnia	Ogólny opis, główne gatunki, wiek, charakter, podstawowe walory, gatunki rzadkie, cenne, sposób występowania, stan zdrowotny	Uwagi
1	2	3	4	5	8
18	Cieleśnica	Cieleśnica Rokitno	35 ha założenie parkowe – 15ha	Zespół pałacowy. Park krajobrazowy z 2 poł.XIXw. położony przy stawach rybnych w Cieleśnicy. Układ przestrzenny dość dobrze zachowany. Po obu stronach pałacu są duże skupiska drzew, wśród których są drzewa o wymiarach pomnikowych. Park ma charakter parku krajobrazowego. Przeważają tu: olsza czarna, jesion, brzoza, klon, grochodrzew,. Kilka jesionów ma wymiary pomnikowe.	
19	Konstantynów	Konstantynów Konstantynów	22 ha	Założenie parkowo pałacowe z 1 połowy XI w. typowe dla posiadłości ziemskich. Jest to pałac z parkiem krajobrazowym na lokalnym wzniesieniu, cerkiew, budynki mieszkalne i gospodarcze	
20	Dubów Bielany	Dubów Bielany Łomazy	8ha	Założenie dworskie z XVIII-XIXw.. Granice założenia obsadzone lipami, grabami i dębami. Do zachowanego drewnianego dworu prowadzi młoda aleja lipowa.	

4.6 Zestawienie zadrzewień na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo

Na gruntach nadleśnictwa ewidencyjna powierzchnia zadrzewień wynosi **154,27** ha są to zadrzewienia występujące na bagnach, rolach, łąkach, pastwiskach, pod liniami energetycznymi, zarośnięte linie oddziałowe, w pobliżu osad leśnych itp..

Tabela 40. Zestawienie zbiorcze zadrzewień w Nadleśnictwie Biała Podlaska (wg wzoru nr 17)

Lp.	Leśnictwo oddz. poddz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. panującego	Ogólny opis, skład gatunkowy, stan zdrowotny, gatunki rzadkie, gatunki cenne	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi
						projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	02- 1B-a	OL	0,44	50	LZ-Ł: ZADRZEW: OL 50			
2	03- 42-d	KL	0,12	60	B-R: ZADRZEW: KL 60			
3	03- 42-f	KL	1,59	60	R: ZADRZEW: KL 60			
4	03- 42-j	ŚW	0,07	12	PL CH-R: ZADRZEW: AK 60			
5	02- 54--b	SO	0,05	17	LINIE: ZADRZEW: SO 17			
6	02- 55--c	SO	0,17	20	LINIE: ZADRZEW: SO 20			
7	02- 63--a	SO	0,11	18	LINIE: ZADRZEW: SO 18,BRZ 18			
8	02- 68-d	OL	7,56	40	E-LS: ZADRZEW: OL 40,OL 25,OL 50,OL 65,BRZ 50;ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0,DB 0,CZM 0,OL 0			
9	02- 69-d	OL	7,54	50	E-LS: ZADRZEW: OL 50,OL 70,BRZ 50,BRZ 70,OL 30;ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0,OL 0,WB 0			
10	02- 71-g	OL	2,02	32	E-LS: ZADRZEW: OL 32,BRZ 37,OL 47,OS 32			
11	02- 71-t	OS	0,13	32	E-LS: ZADRZEW: OS 32			
12	02- 89-ax	BRZ	2,26	30	Ł: ZADRZEW: BRZ 30,OL 30			
13	02- 96-f	BRZ	0,07	40	R: ZADRZEW: BRZ 40,DB 60,SO 40			
14	02- 101-d	TP	0,17	50	Ł: ZADRZEW: TP 50			
15	02- 101-f	OL	0,12	73	ROWY-R: ZADRZEW: OL 73,SO 73,BRZ 73			
16	02- 101-g	OL	0,24	73	Ł: ZADRZEW: OL 73,SO 73,TP 50			
17	02- 102-d	BRZ	6,15	30	Ł: ZADRZEW: BRZ 30,OL 30			
18	02- 102-g	TP	1,30	50	Ł: ZADRZEW: TP 50,SO 30,BRZ 30			
19	02- 120-h	WB	34,47	60	STAW RYB: ZADRZEW: WB 60,BRZ 50			

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Leśnictwo oddz. poddz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. panującego	Ogólny opis, skład gatunkowy, stan zdrowotny, gatunki rzadkie, gatunki cenne	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi
						projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
20	02- 121-d	OL	13,85	40	STAW RYB: ZADRZEW: OL 40;ZAKRZEW: OS			
21	02- 121-l	BRZ	0,33	30	ROWY-R: ZADRZEW: BRZ 30,OS 30			
22	02- 122-i	BRZ	0,14	60	BUD INNE: ZADRZEW: BRZ 60,WB 60			
23	02- 125-a	BRZ	24,41	45	E-LS: ZADRZEW: BRZ 45,OL 35,OS 35,OL 45,OS 45,BRZ 35,SO 35,WB 45;ZAKRZEW: KRU ,WB 0,LSZ 0			
24	03- 259-c	OL	1,96	36	E-LS: ZADRZEW: OL 36,BRZ 36,TP 36			
25	03- 259-j	OL	3,29	36	E-LS: ZADRZEW: OL 36,BRZ 36,TP 36			
26	03- 259-k	OL	5,37	36	E-LS: ZADRZEW: OL 36,BRZ 36,TP 36			
27	03- 261C-h	OS	0,25	30	LZ-PS: ZADRZEW: OS 30,BRZ 30,SO 30;ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0,OS 0,WB 0			
28	03- 261G-c	OL	0,02	15	PS: ZAKRZEW: OL 15			
29	03- 261L-g	OS	0,08	40	LZ-PS: ZADRZEW: OS 40;ZAKRZEW: KRU ,JAŁ 0			
30	03- 266-b	OL	2,28	57	E-LS: ZADRZEW: OL 57,BRZ 57,TP 57,DB 57,SO 57,OL 38,BRZ 38,TP 38;ZAKRZEW: CZM ,KRU 0,WB 0			
31	03- 266-m	OL	5,37	57	E-LS: ZADRZEW: OL 57,BRZ 57,TP 57,DB 57,SO 57,OL 38,BRZ 38,TP 38;ZAKRZEW: CZM ,KRU 0,WB 0			
32	03- 266-n	OL	0,61	57	E-LS: ZADRZEW: OL 57,BRZ 57,TP 57,DB 57,SO 57,OL 38,BRZ 38,TP 38;ZAKRZEW: CZM ,KRU 0,WB 0			
33	03- 266-o	OL	2,65	57	E-LS: ZADRZEW: OL 57,BRZ 57,TP 57,DB 57,SO 57,OL 38,BRZ 38,TP 38;ZAKRZEW: CZM ,KRU 0,WB 0			
34	06- 36--b	SO	0,20	76	LINIE: ZADRZEW: SO 76			
35	06- 56-j	DB	0,51	160	B-R: ZADRZEW: DB 160,TP 60			
36	07- 88C-d	DB	0,36	25	BAGNO: ZADRZEW: DB 25,LP 25,BRZ 25;ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0,CZM 0,DB 0			
37	07- 90-i	ŚW	0,38	45	L-CTWO: ZADRZEW: ŚW 45,SO 25,KSZ 45			
38	11- 118A-g	DB	0,05	130	B-R: ZADRZEW: DB 130			
39	10- 123-b	LP	0,24	45	L-CTWO: ZADRZEW: LP 45,ŚW 45			
40	10- 123-c	ŚW	0,35	12	PL CH-R: ZAKRZEW: JRZ ,GŁG 0;SAMOS: BRZ 7			
41	08- 125-h	LP	0,36	55	L-CTWO: ZADRZEW: LP 55			
42	08- 128-i	TP	0,96	60	Ł: ZADRZEW: TP 60,OL 60,SO 75,BRZ 75			
43	10- 151--b	SO	0,11	52	DROGI L: ZADRZEW: SO 52			
44	09- 173-h	LP	0,96	40	R: ZADRZEW: LP 40			
45	09- 173-i	LP	1,84	40	R: ZADRZEW: LP 40			
46	09- 173G-h	SO	0,09	35	R: ZADRZEW: SO 35			

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp.	Leśnictwo oddz. poddz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. panującego	Ogólny opis, skład gatunkowy, stan zdrowotny, gatunki rzadkie, gatunki cenne	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi
						projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
47	09- 181-p	SO	0,47	150	BUD INNE: ZADRZEW: SO 150,BRZ 90,ŚW 90,DB 150			
48	10- 193A--a	SO	0,17	61	LINIE: ZADRZEW: SO 61,SO 48,BRZ 48,SO 36			
49	10- 193B--a	BRZ	0,18	38	DROGI L: ZADRZEW: BRZ 38,SO 38,BRZ 48			
50	10- 228-d	GB	0,33	15	BUD INNE: SAMOS: GB 15,OS 15			
51	10- 243-f	GB	0,96	12	R: SAMOS: GB 12,BRZ 12			
52	10- 243-h	BRZ	0,20	15	R: SAMOS: BRZ 15			
53	09- 266B-n	DB.S	0,65	160	BUD INNE: ZADRZEW: DB.S 160,BK 160			
54	11- 278-b	AK	0,86	50	PS: ZADRZEW: AK 50			
55	11- 300--b	SO	0,06	47	LINIE: ZADRZEW: SO 47			
56	11- 306-x	OL	0,68	25	R: ZADRZEW: OL 25,WB 25			
57	11- 308-h	OL	0,75	60	DROGI I: ZADRZEW: OL 60			
58	09- 309-c	BRZ	0,48	13	R: SAMOS: BRZ 13			
59	09- 311-b	SO	0,51	15	PS: SAMOS: SO 15,BRZ 15,DB 15			
60	09- 311-c	AK	0,08	70	R: ZADRZEW: AK 70			
61	09- 311-g	AK	0,31	70	B-R: ZADRZEW: AK 70,KSZ 70			
62	08- 315A--d	BRZ	0,12	55	LINIE: ZADRZEW: BRZ 55			
63	08- 317-t	KRU	0,04		L ENERG: ZAKRZEW: KRU ,JRZ 0,DB 0			
64	08- 317C-l	SO	0,40	50	N KOP: ZADRZEW: SO 50;ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0,SO 0,WB 0,CZM 0,OS 0			
65	07- 322-j	OL	1,06	40	Ł: ZADRZEW: OL 40			
66	07- 322-k	OL	0,42	40	Ł: ZADRZEW: OL 40			
67	07- 323-d	DB	10,14	125	E-LS: ZADRZEW: DB 125,SO 125,DB 70,OL 70,BRZ 70,OS 70,TP 70,DB 40,BRZ 40,OL 40,OS 40,SO 40			
68	07- 323-g	DB	2,93	91	E-LS: ZADRZEW: DB 91,DB 61,OL 61			
69	08- 333-d	KRU	0,03		L ENERG: ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0,BEZ.C 0			
70	07- 335A-f	WB	0,84	35	ZADRZEW: WB 35;ZAKRZEW: WB ,BRZ 0,SO 0			
Razem powierzchnia			154,27					

4.7 Ciekawe obiekty kultury materialnej

Na gruntach nadleśnictwa znajdują się miejsca związane z historią kraju, wojen, martyrologią, miejsca kultu religijnego, miejsca o charakterze naturalnych źródeł, czy twory fizjograficzne. Lokalizację i krótką charakterystykę ciekawszych z nich podaje się w tabeli 41.

4.8 Ciekawe obiekty przyrody nieożywionej

Na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska za ciekawe obiekty przyrody nieożywionej można uznać głazy narzutowe występujące w leśnictwach Grabarka i Cieleśnica (szczegóły w rozdziale 3.4 Pomniki przyrody niniejszego opracowania).

Na gruntach nadleśnictwa nie występują stanowiska archeologiczne.

Tabela 41. Zestawienie ciekawszych obiektów kultury materialnej na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska

Lp	Nazwa obiektu	Lokalizacja (Leśnictwo, Oddz, Poddz., gmina)	Pow.	Ogólny opis, rok powstania (budowy) rodzaj obiektu, walory,	Zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						Projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Cmentarz	Serwin – 184c <i>Rokitno</i>	0,30 ha	W cz. Pn cmentarz z 1915 r. - obiekt zabytkowy wraz z drzewostanem uznany Decyzją Nr PSOZ-892/4/95 z 25.08.1995r. wpisany do rejestru zabytków – Nr rej – A/248. pow. 0,30ha				Nr rej. zabytków – A/248.
2	Pomnik	Kniejówka – 337c <i>Biała Podlaska</i>	0,89 ha	Bśw, drzewostan So 75 lat, w cz. Pn pomnik ku czci pomordowanych z czasów II wojny światowej.				
3	Miejsce kultu religijnego	Leśna Podlaska – 320a <i>Leśna Podlaska</i>	6 m ²	W cz. SW kapliczka murowana				
4	Miejsce pamięci	Cieleśnica – 103a <i>Rokitno</i>	25 m ²	W cz. NW pomnik lotników radzieckich				
5	Miejsce pamięci	Rudka – 39a <i>Biała Podlaska</i>	25 m ²	LMśw, przy szosie Biała Podlaska – Włodawa, obelisk, miejsce pamięci z okresu II wojny światowej.				
6	Miejsce pamięci	Rudka – 42h <i>Biała Podlaska</i>	0,10 ha	Wśród dębów, brzoź i osiki na ok. 0,10ha miejsce z mogiłami z okresu II wojny światowej. Rozstrzelano tam kilkaset osób. Dwie mogiły zbiorowe, dwa drewniane krzyże, ogrodzone (w odległości ok.300m od siebie), ślady okopów.				
7	Miejsce pamięci	Grabarka – 52f <i>Biała Podlaska</i>	8 m ²	Dwa krzyże przy drodze przy mogiłach z okresu I i II wojny światowej (z lat 1914 i 1941).				
8	Miejsce pamięci	Grabarka – 98a <i>Biała Podlaska</i>	5 m ²	Przy drodze grób powojenny z drewnianym krzyżem. Grób człowieka zabitego dla pieniędzy.				
9	Miejsce pamięci	Grabarka – 93i <i>Biała Podlaska</i>	150 m ²	Mogiły z okresu II wojny światowej				
10	Miejsce kultu religijnego	Grabarka – 79b <i>Biała Podlaska</i>	8 m ²	Przydrożna kapliczka na dębie				

Program Ochrony Przyrody - Nadleśnictwo Biała Podlaska

Lp	Nazwa obiektu	Lokalizacja (Leśnictwo, Oddz, Poddz., gmina)	Pow.	Ogólny opis, rok powstania (budowy) rodzaj obiektu, walory,	Zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						Projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	Miejsce kultu religijnego	Grabarka – 52d <i>Biała Podlaska</i>	8 m ²	Kapliczka na dębie				
12	Miejsce pamięci	Grabarka – 48Ba <i>Biała Podlaska</i>	30 m ²	Mogiły z okresu II wojny światowej				
13	Miejsce pamięci	Grabarka – 69h <i>Biała Podlaska</i>	40 m ²	Mogiła				

4.9 Ekologiczna ocena stanu lasu

Ekologiczną ocenę lasu wykonano na podstawie oceny zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem, ogólnego stanu siedliska i formy degradacji lasu. Zestawienie powierzchni w Nadleśnictwie Biała Podlaska przedstawiono w tabelach 42, 44.

Tabela 42. Zestawienie powierzchni [ha] według typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (wg wzoru nr 21)

Obręb	Grupa siedlisk	Forma siedlisk	Jedn. [ha]	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80 lat	>80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Biała	Bory	Naturalne	ha	34,47	222,93	2,80	260,20	6,3
		Zniekształcone	ha	9,26	44,26	0,00	53,52	1,3
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
	Bory mieszane	Naturalne	ha	258,63	854,53	277,26	1390,42	33,9
		Zniekształcone	ha	107,36	199,04	4,50	310,90	7,6
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
	Lasy mieszane	Naturalne	ha	391,94	796,39	555,42	1734,75	42,5
		Zniekształcone	ha	65,80	84,96	0,96	151,72	3,7
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
	Lasy	Naturalne	ha	5,87	60,58	40,26	106,71	2,6
		Zniekształcone	ha	8,83	0,00	0,00	8,83	0,2
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
Razem	Naturalne	ha	709,99	1986,27	880,58	3576,84	87,1	
	Zniekształcone	ha	194,09	330,04	5,46	529,59	12,9	
	Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-	
	Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-	
	Brak informacji	ha	-	-	-	-	-	
Kijowiec	Bory	Naturalne	ha	20,42	27,66	21,73	69,81	0,8
		Zniekształcone	ha	26,83	35,94	11,60	74,37	0,9
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
	Bory mieszane	Naturalne	ha	196,70	250,87	201,73	649,30	7,7
		Zniekształcone	ha	181,49	360,86	0,00	542,35	6,4
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
	Lasy mieszane	Naturalne	ha	1124,52	1201,39	1771,86	4097,77	48,3
		Zniekształcone	ha	113,09	259,54	6,61	379,24	4,5
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
	Lasy	Naturalne	ha	708,98	686,19	949,47	2344,64	27,7
		Zniekształcone	ha	33,70	34,49	0,00	68,19	0,8
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
Razem	Naturalne	ha	2123,68	2271,20	3015,24	7410,12	87,4	
	Zniekształcone	ha	356,98	691,09	18,21	1066,28	12,6	
	Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-	
	Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-	
	Brak informacji	ha	-	-	-	-	-	

Tabela 43. Zestawienie powierzchni [ha] według typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (wg wzoru nr 21)c.d.

N-ctwo	Grupa siedlisk	Forma siedlisk	Jedn. [ha]	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80 lat	>80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nadleśnictwo	Bory	Naturalne	ha	54,89	250,59	24,53	330,01	2,6
		Zniekształcone	ha	36,09	80,20	11,60	127,89	1,0
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
	Bory mieszane	Naturalne	ha	455,33	1105,40	478,99	2039,72	16,2
		Zniekształcone	ha	288,85	559,90	4,50	853,25	6,8
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
	Lasy mieszane	Naturalne	ha	1516,46	1997,78	2327,28	5841,52	46,4
		Zniekształcone	ha	178,89	344,50	7,57	530,96	4,2
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
	Lasy	Naturalne	ha	714,85	746,77	989,73	2451,35	19,5
		Zniekształcone	ha	42,53	34,49	0,00	77,02	0,6
		Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-
		Brak informacji	ha	-	-	-	-	-
Razem	Naturalne	ha	2833,67	4257,47	3895,82	10986,96	87,3	
	Zniekształcone	ha	551,07	1021,13	23,67	1595,87	12,7	
	Zdegradowane	ha	-	-	-	-	-	
	Silnie zdegradowane	ha	-	-	-	-	-	
	Brak informacji	ha	-	-	-	-	-	

W Nadleśnictwie Biła Podlaska przeważają siedliska w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego odpowiadające potencjalnym możliwościom produkcyjnym.

Siedliska zniekształcone występują na gruntach porolnych.

Tabela 44. Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem. (wg wzoru nr 20)

Obręb	Siedliskowy typ lasu	Drzewostany o składzie gatunkowym							
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie		niezgodnym negatywnie	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Biała	Bśw	180,96	99,0	1,75	1,0	-	-	-	-
	Bw	111,75	100,0	-	-	-	-	-	-
	BMśw	1316,76	91,0	77,52	5,4	52,39	3,6	-	-
	BMw	152,62	80,0	6,61	3,5	31,6	16,6	-	-
	BMb	-	-	1,44	51,1	1,38	48,9	-	-
	LMśw	746,02	47,4	716,47	45,5	103,75	6,6	7,47	0,5
	LMw	12,03	5,1	127,91	53,8	96,87	40,8	0,8	0,3
	LMb	1,5	30,1	3,1	62,2	0,38	7,6	-	-
	Lśw	4,43	7,6	11,61	19,9	3,54	6,1	38,74	66,4
	Lw	2,72	4,8	36,72	64,2	16,13	28,2	1,65	2,9
OI	69,29	86,2	5,06	6,3	6,03	7,5	-	-	
Razem		2598,08	65,8	988,19	25,0	312,07	7,9	48,66	1,2
Kijowiec	Bs	0,9	100,0	-	-	-	-	-	-
	Bśw	124,84	99,3	0,8	0,6	0,11	0,1	-	-
	Bb	11,41	100,0	-	-	-	-	-	-
	BMśw	994,46	89,2	101,37	9,1	19,44	1,7	-	-
	BMw	30,47	100,0	-	-	-	-	-	-
	BMb	23,72	62,5	-	-	14,24	37,5	-	-
	LMśw	2441,27	55,5	1755,44	39,9	193,89	4,4	11,58	0,3
	LMw	17,73	25,4	21,81	31,3	25,66	36,8	4,47	6,4
	LMb	1,12	59,9	-	-	0,75	40,1	-	-
	Lśw	907,55	44,0	263,35	12,7	278,68	13,5	614,65	29,8
	Lw	45,44	25,8	106,1	60,2	24,63	14,0	-	-
	OI	179,74	85,2	16,39	7,8	14,79	7,0	-	-
OIJ	-	-	33,6	86,2	5,38	13,8	-	-	
Lł	126,32	73,4	41,29	24,0	4,44	2,6	-	-	
Razem		4904,97	58,0	2340,15	27,7	582,01	6,9	630,7	7,5
Nadleśnictwo	Bs	0,9	100,0	-	-	-	-	-	-
	Bśw	305,8	99,1	2,55	0,8	0,11	0,0	-	-
	Bw	111,75	100,0	0	-	0	-	-	-
	Bb	11,41	100,0	0	-	0	-	-	-
	BMśw	2311,22	90,2	178,89	7,0	71,83	2,8	-	-
	BMw	183,09	82,7	6,61	3,0	31,6	14,3	-	-
	BMb	23,72	58,2	1,44	3,5	15,62	38,3	-	-
	LMśw	3187,29	53,3	2471,91	41,4	297,64	5,0	19,05	0,3
	LMw	29,76	9,7	149,72	48,7	122,53	39,9	5,27	1,7
	LMb	2,62	38,2	3,1	45,3	1,13	16,5	-	-
	Lśw	911,98	43,0	274,96	13,0	282,22	13,3	653,39	30,8
	Lw	48,16	20,6	142,82	61,2	40,76	17,5	1,65	0,7
	OI	249,03	85,5	21,45	7,4	20,82	7,1	-	-
OIJ	0	-	33,6	86,2	5,38	13,8	-	-	
Lł	126,32	73,4	41,29	24,0	4,44	2,6	-	-	
Ogółem		7503,05	60,5	3328,34	26,8	894,08	7,2	673,21	5,4

Jak wynika z powyższego zestawienia w nadleśnictwie dominują drzewostany o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu – 60,5%, natomiast udział drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym obojętnie wynosi 7,2%, a drzewostanów niezgodnych negatywnie jest 5,4%. Są to najczęściej drzewostany iglaste na żyzniejszych siedliskach lasów mieszanych i lasów. Najwięcej drzewostanów negatywnych występuje na siedlisku Lśw – 30,8%.

4.9.1 Borowacenie

Borowacenie (pinetyzacja) jest słabe, jeżeli udział sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* w składzie gatunkowym drzewostanów wynosi: ponad 80% na siedliskach borów mieszanych, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych, 10-30% na siedliskach lasowych.

Borowacenie jest średnie, jeżeli udział sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* wynosi: ponad 80% na siedliskach lasów mieszanych, 30-60% na siedliskach lasowych.

Borowacenie jest mocne jeżeli udział sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi ponad 60% na siedliskach lasowych.

Tabela 45. Zestawienie powierzchni [ha] wg borowacenia (wg wzoru 22)

Obręb Nadleśnictwo	Stopień Borowacenia	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	>80 lat		
1	2	4	5	6	7	8
Biała	Brak	369,76	737,88	129,79	1237,43	31,4
	Słabe	405,74	1106,43	434,54	1946,71	49,3
	Średnie	82,95	349,59	300,79	733,33	18,6
	Mocne	-	8,73	20,8	29,53	0,7
Kijowiec	Brak	1040,57	729,93	477,76	2248,26	26,6
	Słabe	1118,53	1353,68	865,07	3337,28	39,5
	Średnie	287,79	643,98	1388,62	2320,39	27,4
	Mocne	33,77	216,13	302	551,9	6,5
Nadleśnictwo Biała Podlaska	Brak	1410,33	1467,81	607,55	3485,69	27,7
	Słabe	1569,9	2592,36	1299,73	5461,99	43,4
	Średnie	370,74	993,57	1689,41	3053,72	24,2
	Mocne	33,77	224,86	332,8	591,43	4,7

Jak wynika z powyższego zestawienia w Nadleśnictwie Biała Podlaska zjawisko borowacenia występuje na 72,3% powierzchni drzewostanów, w tym borowacenie średnie – 24,2% powierzchni lasów, a udział borowacenia mocnego to 4,7%.

4.9.2 **Monotypizacja**

Monotypizacja jest to zjawisko polegające na zubożeniu składu gatunkowego drzewostanów i uproszczeniu struktury warstwowej i wiekowej.

Zestawienie kompleksów leśnych z punktu widzenia monotypizacji, tj. ujednoczenia gatunkowego lub wiekowego drzewostanów wykonuje się dla kompleksów powyżej 200 ha, z uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów 1-40, 41-80 oraz powyżej 80 lat, oraz podziału drzewostanów na: sosnowe + świerkowe i pozostałe.

monotypizacja częściowa ma miejsce wówczas gdy udział jednego gatunku lub jednej (20 letniej) klasy wieku wynosi 50-80%, lub udział jednej klasy wieku różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80%.

monotypizacja pełna występuje wówczas gdy udział jednego gatunku i jednej klasy wieku przekracza 80% całej analizowanej, zwartej powierzchni leśnej.

W Nadleśnictwie Biała Podlaska nie stwierdzono występowania monotypizacji, ponieważ w wyniku prowadzonej gospodarki leśnej, nie występują zwarte, 100-hektarowe bloki drzewostanów jednowiekowych.

4.9.3 Neofityzacja

Neofityzacja wyróżniana jest w drzewostanach, które w swoim składzie gatunkowym, podroście lub podszytcie posiadają gatunki „obce” takie jak np. sosna czarna *Pinus nigra*, sosna Banksa *Pinus banksiana*, sosna wejmutka *Pinus strobus*, dąb czerwony *Quercus rubra*, czeremcha amerykańska *Padus serotina*, robinia akacjowa *Robinia pseudacacia*, topola *Populus x hybrida*.

Tabela 46. Zestawienie powierzchni [ha] wg neofityzacji (wg wzoru nr 24)

Obręb	Gatunek obcy	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	>80 lat		
1	2	4	5	6	7	8
Biała	Robinia akacjowa	0,98			0,98	0,01
	Dąb czerwony	25,75	3,31	38,04	67,10	0,53
Razem		26,73	3,31	38,04	68,08	0,54
Kijowiec	Robinia akacjowa	0,36	8,51		8,87	0,07
	Dąb czerwony		0,87		0,87	0,01
Razem		0,36	9,38	0	9,74	0,08
Nadleśnictwo	Robinia akacjowa	1,34	8,51	0	9,85	0,08
	Dąb czerwony	25,75	4,18	38,04	67,97	0,54
Ogółem		27,09	12,69	38,04	77,82	0,62

W tabeli 42 zestawiono gatunki obce występujące z udziałem co najmniej 1 w składzie gatunkowym.

Poniżej przedstawiono gatunki obcego pochodzenia występujące w drzewostanach nadleśnictwa pojedynczo lub miejscami oraz w podszytcie:

Tabela 47. Zestawienie powierzchni [ha] wg występowania gatunków obcych pojedynczo i miejscami

Obręb	Gatunek obcy	Udział w d-stanie pjd. i mjsc. [ha]	Podszyt [ha]
1	2	3	
Biała	Robinia akacyjowa	229,00	25,21
	Dąb czerwony	418,66	293,48
	Sosna Banksa	14,20	
	Sosna wejmutka	3,59	
	Czeremcha amerykańska		173,53
Razem		665,45	492,22
Kijowiec	Robinia akacyjowa	534,07	188,99
	Dąb czerwony	397,76	108,05
	Sosna Banksa	13,47	4,58
	Sosna smołowa	28,26	
	Sosna wejmutka	45,59	
	Kasztanowiec	1,79	
	Czeremcha amerykańska		493,53
Razem		1020,94	795,15
Ogółem		1686,39	1287,37

Gatunki obce występują w składzie drzewostanów na obszarze 77,82 ha. Ponadto na powierzchni 1686,39 ha (13,4% powierzchni leśnej nadleśnictwa) występują w domieszce nie przekraczając 5% udziału składu gatunkowego (udział tych gatunków określany w opisie taksacyjnym jest jako miejscami lub pojedynczo).

W podszytcie gatunki obce występują na powierzchni 1287,37 ha (powierzchnia całych wydzieleń) w tym ok. 52% stanowią podszyty z udziałem czeremchy amerykańskiej *Padus serotina*. Gatunek ten wprowadzany był do podszytów w ubiegłych okresach gospodarczych. Aktualnie nie przewiduje się wprowadzania podszytów. Czeremcha amerykańska usuwana jest i będzie w ramach prowadzonych zabiegów melioracji agrotechnicznych przy odnowieniach.

Na terenie nadleśnictwa nie występują rośliny i zwierzęta gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, Dziennik Ustaw Nr 210 Poz. 1260).

4.9.4 Drewno martwe

W ramach prac terenowych w Nadleśnictwie Biela Podlaska założonych zostało 1571 losowych kołowych powierzchni próbnych. Zgodnie z § 62 Instrukcji Urządzania Lasu na 178 powierzchniach dokonano pomiarów drewna martwego. Drewno martwe zostało stwierdzone na 58 powierzchniach próbnych. Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwe stojące, złamane oraz martwe leżące.

Tabela 48. Zestawienie miąższości drewna martwego – Tabela XXI z Instrukcji Urządzania Lasu

Grupy typów siedliskowych lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
Bory suche i świeże	287,21	0,70	201,99	0,83	238,65	1,53	415,15
Bory i lasy bagienne	339,05	10,23	3468,59	0,34	113,68	10,57	3582,72
Bory mieszane świeże i wilgotne i bory wilgotne	2628,86	0,80	2111,61	1,00	2621,10	1,80	4560,39
Lasy mieszane świeże i wilgotne	5310,45	1,27	6753,66	1,00	5318,46	2,27	12000,75
Lasy świeże i wilgotne	1981,12	4,92	9750,62	1,09	2152,34	6,01	11897,78
Ogółem n-ctwo	10546,69	2,11	22286,47	0,99	10444,24	3,10	32456,79

Jak wynika z powyższej tabeli miąższość drewna martwego zinwentaryzowanego w nadleśnictwie podczas prac taksacyjnych przedstawia się następująco: w odniesieniu do całego nadleśnictwa miąższość posuszu stojącego na jeden hektar wynosi 2,11m³, a miąższość drewna martwego leżącego wynosi 0,99m³/ha. Łączna miąższość drewna martwego w nadleśnictwie to ok 3,10m³/ha.

Tabela 49. Zestawienie miąższości drewna martwego na siedliskach przyrodniczych

Siedlisko przyrodnicze		Udział drewna martwego		
Nazwa	Kod	ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	9
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	985,28	11035,14	11,20
Bory i lasy bagienne	91D0*	25,29	-	-
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0*	129,66	3854,79	29,73
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	209,49	2325,34	11,10
Sosnowy bór chrobotkowy	91T0	0,90	-	-
Razem		1350,62	17215,27	12,75

Na podstawie danych z założonych powierzchni kołowych, na których inwentaryzowano drewno martwe, można stwierdzić, że średnia miąższość drewna martwego łącznie na siedliskach przyrodniczych w nadleśnictwie wynosi 12,75 m³/ha. Na siedliskach borów bagiennych i boru chrobotkowego nie zostało zinwentaryzowane drewno martwe ponieważ powierzchnie próbne objęte pomiarem drewna martwego nie zostały zlokalizowane na tych siedliskach.

Średnia ilość drewna martwego w RDLP Lublin na podstawie danych WISL 2008-2012²⁰ wynosi 4,30 m³/ha, średnia ilość drewna martwego w skali kraju na podst. danych WISL 2008-2012 wynosi 5,18 m³/ha.

²⁰ <http://www.lasy.gov.pl/dokumenty/gospodarka-lesna/urzedzanie/wielkoobszarowa-inwentaryzacja-stanu-lasow-w-polsce-za-okres-2008-2012/raport-koncowy>

5 Zagrożenia środowiska leśnego

Zanieczyszczenia powietrza

Zanieczyszczenie powietrza jest główną przyczyną globalnych zagrożeń środowiska i jednocześnie należy do najbardziej niebezpiecznych dla przyrody i człowieka, gdyż są mobilne i mogą powodować skażenie na dużych obszarach praktycznie wszystkie komponenty środowiska.

Obszar Nadleśnictwa Biała Podlaska nie jest szczególnie narażony na zanieczyszczenia przemysłowe emitowane do atmosfery. Występujące zanieczyszczenia, to przede wszystkim pyły, tlenki węgla, siarki i azotu, które w sprzyjających warunkach meteorologicznych poprzez atmosferę przenoszone są na znaczne odległości. Sąsiedztwo aglomeracji białkopodlaskiej, zakładów energetycznych i przemysłowych oraz rozbudowany transport towarów i ludzi jest głównym dostarczycielem zanieczyszczeń na teren omawianego nadleśnictwa.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w mieście Biała Podlaska. Ponadto brak jest zakładów uciążliwych znajdujących się na liście wojewódzkiej z obszaru działania nadleśnictwa.

Innym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest transport i komunikacja. Z roku na rok wzrasta liczba pojazdów samochodowych. Z uwagi na położenie, obszar Nadleśnictwa Biała Podlaska narażony jest na wzmożony ruch ciężkich pojazdów transportu międzynarodowego. Trudno jest określić wielkość zanieczyszczeń komunikacyjnych emitowanych do środowiska.

Na podstawie corocznych badań przedstawianych w raportach o stanie środowiska, obserwuje się widoczny spadek emisji zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w ostatnim okresie. Wynika to z wprowadzania nowych technologii produkcji, wyposażania zakładów w technologie ograniczające szkodliwe emisje. Ponadto przestarzałe źródła energii wypierane są na rzecz gazu ziemnego i lekkich olei opałowych.²¹

Zanieczyszczenia wody

Głównymi źródłami antropogenicznego zanieczyszczenia wód powierzchniowych są zakłady przemysłowe i większe skupiska ludności, odprowadzające ścieki do odbiorników systemami kanalizacyjnymi. Około 90% tych ścieków to ścieki komunalne. Równie istotnym źródłem zanieczyszczeń są spływy powierzchniowe, które zawierają związki biogenne pochodzenia rolniczego, środki ochrony roślin i wypłukiwane frakcje gleby oraz nie oczyszczone wody opadowe odprowadzane do rzek z terenów zakładów, ciągów komunikacyjnych i przede wszystkim terenów miejskich.

W klasyfikacji ogólnej stan sanitarny rzek przepływających przez omawiane tereny zakwalifikowano do III klasy czystości, a rzeka Bug jest poza normą (NON). Natomiast w klasyfikacji fizykochemicznej i bakteriologicznej to w większości rzeki III klasy czystości, II klasy czystości

²¹ Program Ochrony Przyrody na lata 2004-2013 BULiGL Warszawa

rzeki to Lutnia i Rudka. Stan ten nie ma jednak większego wpływu na drzewostany Nadleśnictwa Biała Podlaska.

Zagrożeniem zmian stosunków wodnych pojawiającym się w ostatnich latach jest erozja brzegów rzeki Bug. Na gruntach nadleśnictwa narażone na erozję są grunty przylegające do rzeki Bug, a więc oddziały 65-69 w rezerwacie „Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego” oraz oddziały 7C, 322 i 323 w Obrębie Kijowiec.

Na osobną uwagę zasługuje zagrożenie wód podziemnych, będących ostatnim elementem rezerwy wody pitnej dobrej jakości. Wody te są w znacznie mniejszym stopniu zdegradowane niż wody powierzchniowe. Wynika to z faktu, że lepiej są chronione przed bezpośrednimi wpływami z powierzchni przez glebę ponad poziomem zwierciadła wody. Na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska znajduje się obszar wysokiej ochrony (OWO) i zajmuje prawie połowę terytorium nadleśnictwa.

W Białej Podlaskiej znajdują się dwa punkty badawcze sieci krajowej monitoringu wód podziemnych wgłębnych: - otwór nr 826 (stratygrafia – jura- J, głębokość stropu wody – 392, woda klasy Ib), otwór nr 827 (stratygrafia – trzeciorzęd - X, głębokość stropu wody – 36, woda klasy II).

Gospodarka odpadami

Z uwagi na dość duże skupisko ludności w Białej Podlaskiej i okolicy, bardzo istotnym elementem w ochronie środowiska jest gospodarka odpadami zarówno przemysłowymi jak i komunalnymi. Z dniem 1.07.2013 r. weszła w życie ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 6.03.2013 r., wnosząca zasadnicze zmiany w zakresie gospodarowania odpadami. Ustawa ta określa zasady postępowania z odpadami, stawiając na pierwszym miejscu ich segregację oraz zapobieganie powstawaniu odpadów lub minimalizację ich ilości.

W zasięgu działania Nadleśnictwa Biała Podlaska zlokalizowane są wysypiska odpadów miejskie w Białej Podlaskiej (na pow. 12ha – eksploatacja w 2003r.) i miejsko-gminne w Kaliłowie (na pow. 4,78ha o poj. 320000m³), gminne w Janowie Podlaskim (na pow. 4,12ha o poj. 79500m³), w Komarnie (gm. Konstantynów – na pow. 1,50ha o poj. 56000m³), w Łomazach II (na pow. 0,45ha o poj. 2500m³).

Odpady niebezpieczne pochodzą głównie z przemysłu, rolnictwa, transportu, służby zdrowia, zakładów opieki weterynaryjnej oraz laboratoriów badawczych.

Miasto Biała Podlaska należy do tych w woj. lubelskim, gdzie jest największy udział procentowy odpadów nieszkodliwych w ogólnej ilości odpadów wytwarzanych (powyżej 70%)²².

Na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska jednostkami, które posiadają decyzje na prowadzenie działalności w zakresie nieszkodliwiania, transportu, usuwania odpadów niebezpiecznych są Spalarnia odpadów WSS w Białej Podlaskiej, Stadnina koni Sp. Z.o.o. w Janowie Podlaskim.

²² Raport o stanie środowiska woj. lubelskiego w 2012r.

Zagrożenia spowodowane penetracją terenów leśnych

Do czynników antropogenicznych powodujących zanieczyszczenie środowiska i mających wpływ na stan sanitarny lasu można zaliczyć zaśmiecanie terenów leśnych przez człowieka. Zaśmiecanie terenów leśnych to problem, który dotyczy również terenu Nadleśnictwa Biała Podlaska. Problem dotyczy również lasów znajdujących się w niewielkiej odległości od mniejszych miejscowości, lasów przy szlakach komunikacyjnych oraz miejsc w pobliżu postoju pojazdów, jak i terenów służących do rekreacji.

Powszechnym zjawiskiem są „dzikie wysypiska” na terenach leśnych. Dotyczy to zwłaszcza kompleksów położonych w granicach miast, przylegających do okolicznych miejscowości oraz wzdłuż dróg publicznych przebiegających przez obszary leśne. Corocznie nadleśnictwo wydaje na sprzątanie lasów duże środki finansowe. Ograniczeniem tego problemu może być współdziałanie z samorządami lokalnymi m.in. przy usytuowaniu w pobliżu lasów kontenerów na śmieci oraz prowadzenie działalności edukacyjnej.

Do bezpośrednich form negatywnego oddziaływania ludzi na lasy Nadleśnictwa Biała Podlaska i w terytorialnym jego zasięgu zaliczyć należy:

- a) nagminne wwożenie do lasu śmieci (przez okolicznych mieszkańców) oraz zaśmiecanie lasu (przez wczasowiczów, turystów, grzybiarzy),
- b) nadmierną penetrację lasów w okresie zbioru jagód i grzybów przez ludność (miejscową, turystów, wczasowiczów i wędkarzy) w szczególności w okolicach miasta Biała Podlaska. Następstwem penetracji lasów jest wydeptywanie i niszczenie runa leśnego, płoszenie zwierzyny, zaśmiecanie lasu (papiery, butelki plastikowe i szklane) oraz niejednokrotnie przyczynienie się do powstania pożaru poprzez zaproszenie ognia (niedopałki papierosa, nieodpowiedzialne rozpalanie ognisk),
- c) nielegalną wycinkę i kradzież drewna,
- d) kłusownictwo,
- e) kradzieże sadzonek z upraw i niszczenie drzewek,
- f) wyrzucanie śmieci z samochodów w trakcie przejazdu przez lasy,
- g) celowe podpalenia lasu,
- h) niszczenie urządzeń turystycznych, tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- i) niszczenie i kaleczenie drzew,
- j) niszczenie stanowisk roślin chronionych,
- k) płoszenie zwierzyny, niszczenie gniazd, mrowisk.

Szlaki turystyczne przebiegające przez teren nadleśnictwa nie kolidują z prowadzoną przez nadleśnictwo gospodarką i nie wpływają negatywnie na drzewostany.

Szczególnie uciążliwym problemem jest zaśmiecanie lasu. Powstanie setek mniejszych i większych dzikich wysypisk śmieci jest faktem. Problem ten w nadleśnictwie częściowo rozwiązywany jest poprzez systematyczne uprzątanie.

Innym problemem są niebezpieczeństwa wynikające z przebiegu przez teren nadleśnictwa tras przejazdu samochodów ciężarowych oraz lokalizacji miejsc ich postoju w pobliżu lasów państwowych. Teren ten jest zaśmiecany i narażony na powstanie pożarów.

Do miejsc takich na terenie nadleśnictwa należą lasy przylegające do głównych dróg przebiegających przez teren nadleśnictwa i parkingów usytuowanych w pobliżu kompleksów leśnych, a więc Biała Podlaska –Rokitno, Biała Podlaska – Łomazy, Biała Podlaska – Leśna Podlaska, teren rezerwatu Łęg Dębowy koło Janowa Podlaskiego i Chmielinne, obszar wokół szlaków turystycznych i ścieżki dydaktycznej oraz w miejscach postoju w Obrębie Kijowiec w oddz. 77g, 90l, 266Bg.

Zagrożenie pożarowe

Szczegółowe dane dotyczące zagrożenia pożarowego omówione są w planie ochrony przeciwpożarowej zamieszczonym w tomie I planu ul. Nadleśnictwo Biała Podlaska znajduje się w II kategorii zagrożenia pożarowego. Problematyka pożarowa przedstawiona została na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej.

6 Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonywania prac leśnych

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Biała Podlaska prowadzona będzie w oparciu o wytyczne w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych (Zarządzenie nr 11A Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych) oraz w oparciu o aktualnie obowiązujące Zasady Hodowli Lasu, i Instrukcję Ochrony Lasu, które wprowadzają zasady ekologizacji do gospodarki leśnej.

W celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego szczególną uwagę należy zwracać na:

- pozostawianie w lesie jak największej biomasy (części stojących drzew, martwych, połamanych, wykrotów, gałęzi, igliwia i kory), o ile nie jest to sprzeczne z zasadami ochrony lasu,
- wytyczanie i wykorzystywanie okresowych szlaków zrywkowych,
- stosowanie maszyn i urządzeń napędzanych przez silniki spalinowe z katalizatorami, stosowanie bioolejów jako smarów silnikowych (np. BIPOL – olej do pił łańcuchowych²³),
- unikanie zniszczeń stanowisk chronionych gatunków roślin i grzybów m.in. poprzez pozostawianie wokół stanowiska biogrup oraz w miarę możliwości wykonywanie zabiegów w okresie zimowym przy dużej pokrywie śniegu lub wykonywanie zrywki przy użyciu urządzeń pomocniczych w postaci czepców zrywkowych, kleszczy i tarcz poślizgowych,
- ochronę stanowisk gatunków chronionych, rzadkich i cennych podczas trzebieży i innych zabiegów, m.in. poprzez zwracanie uwagi na miejsca obalania drzew, omijanie stanowisk gatunków chronionych, wyznaczanie szlaków zrywkowych itp.
- przestrzeganie terminów ochrony okresowej gatunków „strefowych”; w strefach ochrony całorocznej zabiegi wykonywać wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, poza okresem lęgowym (za zgodą RDOŚ),
- pozostawianie starych drzew w drzewostanach oraz drzew dziuplastych i gatunków o miękkim drewnie,
- nie wykaszanie roślinności szuwarowej na zbiornikach wodnych i nie usuwanie za drzewień i zakrzaczeń w sąsiedztwie zbiorników wodnych,
- w zakresie ochrony różnorodności biologicznej stosować w praktyce zapisy zawarte w IOL,
- wykonywanie zabiegów fitomelioracyjnych w celu biologicznego uodporniania drzewostanów zgodnie z zapisami w IOL,
- kształtowanie stref ekotonowych zgodnie z zapisami zawartymi w IOL,
- pozostawianie kęp starodrzewu (biogrup) na zrębach - zgodnie z zapisami zawartymi w Zasadach Hodowli Lasu,

²³ www.biooleje.com.pl

- ochrona pożytecznej fauny owadożernej: parazytoidów i drapieżnych stawonogów, mrówek, płazów i gadów, ptaków, nietoperzy i innych pożytecznych ssaków zgodnie z zapisami zawartymi w IOL.

- w odniesieniu do gatunków roślin:

- gatunki roślin wymagające ochrony czynnej: kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus* – zachowanie siedlisk gatunków w stanie optymalnym, nie dopuścić do nadmiernego ocienienia stanowisk.

Wytyczne dotyczące działań na obszarach Natura 2000

- na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu w miejscach występowania chronionych gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony w tym obszarze, zabiegi gospodarcze wykonywać w sposób zapobiegający negatywnemu wpływowi na te gatunki ptaków i ich siedliska,

- w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu w odniesieniu do gatunków ptaków:

- bocian czarny *Ciconia nigra* – mała retencja w lasach, ochrona strefowa, w przypadku stwierdzenia nowego miejsca gniazdowania natychmiast wstrzymać wszystkie prace w tym miejscu i rozpocząć procedurę tworzenia strefy ochronnej,

- orlik krzykliwy *Aquila pomarina* – cykliczna weryfikacja stref ochronnych, w przypadku stwierdzenia nowego miejsca gniazdowania natychmiast wstrzymać wszystkie prace w tym miejscu i rozpocząć procedurę tworzenia strefy ochronnej,

- gatunki ptaków związane ze środowiskiem wodnym – na terenie nadleśnictwa podczas planowania zabiegów gospodarczych pozostawiać strefę ekotonową wokół naturalnych zbiorników wodnych i cieków.

- na obszarze Natura 2000 Ostoja Nadbużańska w miejscach występowania siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w tym obszarze, (lokalizacja występowania siedlisk w opisach taksacyjnych), zabiegi gospodarcze wykonywać w sposób zapobiegający negatywnemu wpływowi na te siedliska,

- w obszarze Natura 2000 Ostoja Nadbużańska w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych, przy dostosowaniu składów gatunkowych upraw i typów drzewostanu (TD) do warunków siedliskowych, należy uwzględniać mikrosiedliska występujące na danym obszarze.

Dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 należy przyjmować następujące składy gatunkowe drzewostanu:

Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa siedliska	Przyrodniczy typ drzewostanu	Siedliskowy typ lasu	Procentowy udział gatunków
1	2	3	4	5
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	GbDb	Lśw	I piętro Db70% Gb, Lp, inne 30% II piętro Gb70% ,Lp i inne 30%
91T0	Śródładowy bór chrobotkowy	So	Bs	So 100%

<i>Kod siedliska przyrodniczego</i>	<i>Nazwa siedliska</i>	<i>Przyrodniczy typ drzewostanu</i>	<i>Siedliskowy typ lasu</i>	<i>Procentowy udział gatunków</i>
1	2	3	4	5
91F0	Łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe	JsWz	Lł, Lw	Wz40%,Js40%,Db inne 20%

Sposoby postępowania przyjęte na KZP w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000:

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny:

- drzewostany wymagające działań ochronnych i odnowieniowych prowadzić z zastosowaniem cięć stopniowych i gniazdowych z wydłużonym okresem odnowienia pozostawiając kępy starodrzewu;

- drzewostany powyżej 140 lat z typowym składem gatunkowym bez obcych domieszek – ograniczyć użytkowanie rębne, jednak tak by nie doprowadzić do powstania dużych obszarów jednowiekowych drzewostanów;

- w drzewostanach zniekształconych musi nastąpić przerzedzenie w celu sztucznego podsadzenia gatunkami charakterystycznymi dla siedliska;

- stymulować odnowienie naturalne charakterystyczne dla siedliska;

- cięcia pielęgnacyjne (trzebieże i czyszczenia późne) powinny mieć charakter przekształceniowy polegający na popieraniu w drzewostanie gatunków ekologicznie pożądanych;

- odnowienie sztuczne wykonywać gatunkami charakterystycznymi dla siedliska.

91T0 Śródładowy bór chrobotkowy:

- cięcia pielęgnacyjne.

91F0 Łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe:

- zastosowanie rębni stopniowej udoskonalonej (IVd) z długim okresem odnowienia dla skutecznego odślania odnowień gatunków światłożądnych olszy i jesionu;

- utrzymanie trwałej pokrywy lasu i w miarę możliwości zapobieganie odwodnieniu.

7 Edukacyjna rola Programu Ochrony Przyrody

Edukacja leśna społeczeństwa jest jednym z podstawowych zadań nadleśnictwa wynikających z założeń Polityki Leśnej Państwa i przyjętych „Kierunków rozwoju edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych”.

Nadleśnictwo Biała Podlaska przygotowało następujące obiekty służące edukacji i turystyce:

- Izba edukacji leśnej. Obiekt zlokalizowany jest przy Nadleśnictwie Biała Podlaska, ul. Warszawska 37. Izba edukacyjna wyposażona jest w gabloty ekspozycyjne, pomoce dydaktyczne, sprzęt multimedialny, stoły i ławy, umożliwiającą prowadzenie zajęć dla grupy do 40 uczestników

- Zielona klasa. Obiekt zlokalizowany jest przy Nadleśnictwie Biała Podlaska, ul. Warszawska 37. Zielona klasa wyposażona jest w tablice edukacyjne, stoły i ławy, umożliwiającą prowadzenie zajęć dla grupy do 40-50 uczestników.

- Ścieżka dydaktyczna „Nadbużańskie Łęgi” w leśnictwie Cieleśnica o długości 12,5 km i 21 przystankach. - Przy bramie wejściowej do Stadniny Koni na Wygodzie jest ustawiona tablica informacyjna z planem ścieżki przyrodniczej, położonej na terenie Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych, Oddział Terenowy Janów Podlaski, w leśnictwie Cieleśnica. Ścieżkę można zwiedzić: pieszo, rowerem lub samochodem. Na trasie zobaczymy duże kompleksy łąk, zadrzewienia śródpolne, starorzecza porośnięte olszowym lasem i wierzbowymi zaroślami. Łąki stadniny są dogodnym miejscem do obserwacji ptaków. Możemy obserwować polujące myszokłowy, które w okolicznych lasach łęgowych, wczesną wiosną po lotach godowych zakładają gniazda lęgowe. Łąki te stanowią naturalną bazę pokarmową dla bociana białego. Obok bociana białego spotkamy także bociana czarnego i orlika krzykliwego oraz inne ptaki.

Potencjalni partnerzy w edukacji leśnej społeczeństwa:

1. Szkoły;
2. Samorządy;
3. Organizacje pozarządowe;
4. Media: prasa, radio i telewizja.

Wydawnictwa edukacyjne o nadleśnictwie:

1. Folder ścieżki dydaktycznej;
2. Informator o Nadleśnictwie Biała Podlaska.

Formy edukacji leśnej w nadleśnictwie:

- terenowe lekcje przyrody prowadzone w obecności pracownika nadleśnictwa w izbie edukacji leśnej i w zielonej klasie;
- prelekcje na terenie szkół w formie pogadarek tematycznych;
- sezonowe akcje (np. zbiórka karmy jesienią, wiosenne sadzenie drzew, akcja sprzątnia świata);
- współorganizowanie konkursów wiedzy przyrodniczej;
- wystawy edukacyjne.

Właściwa edukacja leśna społeczeństwa pozwoli na skuteczniejszą ochronę środowiska naturalnego. Duże znaczenie ma nadanie właściwego kierunku edukacji z uwzględnieniem charakteru regionu, lokalnej tożsamości i tradycji kulturowej. Realizowanie zadań na rzecz rozwoju edukacji ekologicznej i leśnej następuje poprzez stosowanie różnych środków i metod.

Realizując edukację leśną społeczeństwa w przyszłym dziesięcioleciu pracownicy nadleśnictwa będą kontynuować współpracę ze szkołami różnych szczebli – głównie podstawowymi i gimnazjami. Wygłaszane będą pogadanki oraz organizowane różnego rodzaju pokazy i akcje („Sprzątnię Świata”, „Las w czterech odsłonach” itp.) konkursy przyrodniczo-edukacyjne, lekcje terenowe.

W ramach edukacji leśnej pracownicy nadleśnictwa wezmą udział w licznych spotkaniach z dziećmi i młodzieżą szkolną w placówkach oświatowych, w punktach edukacji leśnej i wycieczkach po lesie. Podczas takich wycieczek uczestnikom stwarzane są możliwości aktywnego zdobywania wiedzy przez samodzielne prowadzenie obserwacji.

8 **Rekreacja i turystyka**

Na wysokie walory turystyczne terenu składają się wielorakie wartości przyrodnicze, krajo-
brazowe, kulturowe i historyczne.

Na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska wyznaczono dwie ścieżki konne oraz dwie ścież-
ki rowerowe. Ścieżki konne zlokalizowano w leśnictwach: Rudka, Kniejówka, Srewin i Szadek.
Ścieżki rowerowe przebiegają przez leśnictwa Rudka, Sadek i Kniejówka. Przebieg tych ścieżek
zaznaczono na mapie przeglądowej walorów naleśnictwa.

Szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe i ścieżki dydaktyczne przebiegające przez teren
działania Nadleśnictwa Biała Podlaska opisano poniżej.

Przez obszar nadleśnictwa przebiega Nadbużański Szlak Przyjaźni – przebiegający
przez teren Powiatu Bialskiego na 111 km i oznakowany kolorem czerwonym. Szlak ten rozpo-
czyyna się w miejscowości Kózki w województwie mazowieckim, a kończy w Hrubieszowie w
województwie lubelskim. Na teren Powiatu Bialskiego Nadbużański Szlak Przyjaźni wkracza w
miejscowości Gnojno i przebiega przez następujące miejscowości: Gnojno (30,2 km), Bubel
Stary (34,5 km), Stary Pawłów (40,8 km), Janów Podlaski (42,1 km), Wygoda - Stadnina (44,8
km), Woroblin (56,9 km), Derło (61,0 km), Zaczopki (62,0 km), Pratulin (65,1 km), Krzyczew
(71,4 km), Neple (75,9 km), (w okolicy przystanku autobusowego rozpoczynają się dwie ścieżki
przyrodnicze: "Bużny Most", "Szwajcaria Podlaska"), Samowicze (81,9 km), Łobaczew Mały
(85,2 km), Terespol (89,4 km), Kostomłoty (103,3 km), Okczyn Kol. (107,0 km), Kodeń (114,8
km), Jabłeczna (129,3 km), Mościce Dolne (134,6 km), Sławatycze (141,3 km).

Szlak zaznaczono na mapie przeglądowej walorów przyrodniczych Nadleśnictwa Biała
Podlaska.

Szlak rowerowy obręb Kijowiec - Trasa przebiega przez drogę, linię oddziałowe leśnictwa
Szadek i Kniejówka - oddz. 274/275, 269/270, 262/263, 252/253, 240/241, 240/225, 239/224,
238/223, 237/222, 237/236, 249/248, 259/258, 266B;

Szlak rowerowy obręb Biała - Trasa przebiega przez drogę, linie oddziałowe leśnictwa
Rudka -oddz. 15, 16/24, 17/25, 18/26, 19/27, 20/28, 21, 22/29, 30, 23/31, 23B, 40/44, 41/45;

Szlak konny obręb Kijowiec - Trasa przebiega przez drogi, linie oddziałowe trzech leśnictw:
Kniejówka, Serwin i Szadek - oddz. 266B/266A, 259/258, 249/248, 239/238, 222/221, 222/238,
223/238, 224/237; 203/202, 184/181, 184/143, 185/144, 186/145, 187/146, 188/147, 189/147,
190/149, 143,137, 131,127, 191/190, 210/209, 229/228, 228/243, 227/242, 226/241, 225/240,
244/245, 163, 171, 191, 212/211, 213/233, 214/214, 153,154;

Szlak konny obręb Biała - Trasa przebiega przez następujące oddziały: 41/45, 40/44, 23B,
23/31, 22/30, 21/29, 20/28, 19/27, 18/26, 17/25, 16-15/24, 22/21, 14/13, 6, 5 ,4, 4/3, 11/10,
19/18, 26/25, 3/10, 2/9,1/8-7 leśnictwa Rudka.

Szlaki zaznaczono na mapie przeglądowej walorów przyrodniczych Nadleśnictwa Biała
Podlaska.

Szlak kajakowy- rzeką Krzną umożliwia podziwianie naturalnego piękna tej rzeki w jej dolnym odcinku. Po dopłynięciu do miejscowości Neple, gdzie Krzna ma ujście do Bugu (jedno z najpiękniejszych widokowo miejsc), kierujemy się zgodnie z nurtem Bugu do miejscowości Gnojno (ta część pokrywa się z Nadbużańskim Szlakiem Przyjaźni).

Trasa nad Krzną nadaje się także do wędrowki pieszej, rowerowej i konnej. W tym celu wybudowane zostały co 15-20 km stacje turystyczne w: Roskoszy (odgałęzienie trasy nad Klukówką), Woskrzenicach i Neplach, a także dalej nad Bugiem w Janowie Podlaskim i Gnojnie,

Ścieżki, szlaki i trasy naniesione są na mapę walorów przyrodniczych nadleśnictwa.

9 Plan działań

Tabela 50. Zbiornicze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska

Lp	Nazwa zadania	Lokalizacja	Wykonawca
Zadania dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody (wg obiektów).			
1	Monitorowanie stanu rezerwatów przyrody, pomników przyrody oraz obszarów Natura 2000 zgodnie z pismem Dyrektora RDLP ZG – 7021-146/2009. – z dn. 6.10.2009r. oraz zgodnie z IOL (tom I, część IV, rozdziały 2.1, 2.2, 2.3)	Lokalizacja wg tabel nr 9, 19	Nadleśnictwo
2	Obserwacja stanu użytków ekologicznych	Lokalizacja wg tabeli nr 20	Nadleśnictwo
3	Kontynuacja współpracy z Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych – Oddział Terenowy w Janowie Podlaskim	Lokalizacja w opisie Parku Krajobrazowego	Nadleśnictwo
Zadania z zakresu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (wg gatunków).			
1	Pozostawiać drzewa dziuplaste, drzewa martwe w różnym stopniu rozkładu, chronić istniejące stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin, grzybów oraz zwierząt	Cały obszar nadleśnictwa	Nadleśnictwo
2	Obserwacja i aktualizacja wykazu stanowisk chronionych i rzadkich roślin, grzybów, porostów i mszaków, zgodnie z IOL (tom I, część IV, rozdział 2.4)	Lokalizacja zgodnie z tabelami nr 21, 22	Nadleśnictwo
3	Wykonywanie zabiegów ochronnych dotyczących gatunków wymagających ochrony czynnej – zaleconych przez RDOŚ	Lokalizacja zgodnie z tabelą nr 21	Nadleśnictwo po zapewnieniu finansowania przez RDOŚ
4	W miejscach występowania rzadkich gatunków chronionych roślin wykonywanie zabiegów w miarę możliwości w okresie zimowym przy dużej pokrywie śniegu, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, pozostawianie biogrup	Lokalizacja zgodnie z tabelami nr 21, 22	Nadleśnictwo
5	W miejscach występowania gatunków ptaków „strefowych” zabiegi ochronne wykonywać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419) Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.)	Według ustalonych stref	Nadleśnictwo (w odniesieniu do stref ochrony całorocznej za zgodą RDOŚ)
6	Pozostawiać drzewa o ciekawym pokroju, formie itp. mogące w przyszłości stać się pomnikami przyrody	Cały obszar nadleśnictwa	Nadleśnictwo
Zadania z zakresu kształtowania stosunków wodnych, odnowień i zwiększania bioróżnorodności.			
1	Zachować w stanie zbliżonym do naturalnego śródlądne bagna	Lokalizacja wg opisu taksacyjnego	Nadleśnictwo
2	Utrzymywanie we właściwym stanie urządzeń melioracyjnych: rowów, zastawek, przepustów.	Lokalizacja wg opisu taksacyjnego	Nadleśnictwo
3	Zwiększanie i utrzymanie różnorodności biologicznej poprzez przebudowę drzewostanów i stosowanie rębni złożonych, dostosowanie składu gatunkowego do właściwego siedliska, pozostawianie biogrup	Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym przeznaczony do użytkowania rębne	Nadleśnictwo
4	Zachowanie otwartego charakteru śródlądnych łąk, polan itp.	Lokalizacja wg opisu taksacyjnego	Nadleśnictwo
Zadania z zakresu edukacji leśnej i promocji zrównoważonej gospodarki leśnej.			
1	Wykonanie zaleceń zawartych w zarządzeniu Nr 57 DGLP i części Edukacja i promocja	Program edukacji leśnej	Nadleśnictwo
2	Opracowanie Programu Edukacji Leśnej społeczeństwa	Program edukacji leśnej	Nadleśnictwo
Zadania z zakresu turystyki i rekreacji.			
1	Utrzymanie we właściwym stanie ścieżki dydaktycznej, ścieżek rowerowych i konnych	Lokalizacja wg opisu taksacyjnego	Nadleśnictwo
2	We właściwym stanie utrzymywać sprzęt i miejsca wypoczynku: parkingi, zadaszenia itp.	Lokalizacja wg opisu taksacyjnego	Nadleśnictwo

10 Wykaz map stanowiących załącznik do Programu Ochrony Przyrody

1. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:50 000 – 3 egz.,
2. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000 – 3 egz.,
3. Mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów wraz ze strefami ochrony ostoi, wg obrębów leśnych w skali 1:25 000 – 3 egz.,
4. Mapa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50 000 – 3 egz.,
5. Mapa przeglądowa obszarów Natura 2000 w skali 1:25 000 – 3 egz.

Na mapach przeglądowo-gospodarczych oraz na mapach cięć w skali 1:10 000 z przeznaczeniem dla leśniczych zostaną naniesione granice istniejących w danym leśnictwie form ochrony przyrody w tym również lokalizacja stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną ścisłą.

11 Literatura

1. Atlas hydrologiczny Polski, 1987. Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa.
2. Baraniecka D. i inni Instytut Geologiczny. 1984: Budowa Geologiczna Polski Tom I – Stratygrafia, Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa.
3. Chałubińska A., Wilgat T. 1954; Podział fizjograficzny województwa lubelskiego; [w:] Przewodnik V Ogólnopolskiego Zjazdu PTG Lublin.
4. Czarniecki Z. 1991. Ptaki Europy. Warszawa. Elipsa.
5. Czuba M. 2002. Doskonalenie gospodarki leśnej. Warszawa PWR i L.
6. Gwiazdowicz D. J. red. 2007. Ochrona przyrody w lasach. I. Ochrona zwierząt. Wydawnictwo PTL Poznań.
7. Grzywacz A. 1988. Grzyby leśne. Warszawa PWR i L.
8. Kondracki J. 1988. Geografia fizyczna Polski. Wydanie VI. PWN. Warszawa.
9. Kondracki J. 2000. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
10. Liro A. red. 1998. Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska. Fundacja IUCN Poland. Warszawa.
11. Malinowski J. red. 1991. Budowa geologiczna Polski. Tom VII Hydrogeologia. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
12. Matuszkiewicz. J. M. 2002. Zespoły leśne Polski. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.
13. Matuszkiewicz M. 2008. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.
14. Piękoś-Mirkowa H. Mirek Z. 2003. Atlas roślin chronionych. Warszawa, MULTICO Oficyna Wydawnicza.
15. Pawlaczyk J. Pawlaczyk P. 2003. Ochrona rzadkich i zagrożonych roślin w lasach. Świebodzin Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
16. Romer E. 1949 – Regiony klimatyczne Polski. Prace Wrocł. Tow. Nauk., B, 16, Wrocław: 1-27.
17. Seneta W. 1973. Dendrologia. PWN. Warszawa.
18. Szafer W. Zarzycki K. (red.). 1972: Szata roślinna Polski. PWN. Warszawa.
19. Szafer W. Kulczyński S. Pawłowski B. 1986. Rośliny polskie. PWN. Warszawa.
20. Tomiałojć L. 1990. Ptaki Polski rozmieszczenie i liczebność. PWN Warszawa
21. Trampler T., Kliczkowska A., Dmyterko E., Sierpińska A. 1990. Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno – fizjograficznych. PWRiL, Warszawa.
22. Woś A. 1999 Klimat Polski Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.

23. Wilk T. Jujka M. Krogulec J. Chylarecki P. red. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP. Marki.
24. Zielony R. Kliczkowa A. 2012. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski. CILP Warszawa.
25. IMGW 1983. Podział hydrograficzny Polski. Warszawa.
26. Instrukcja ochrony lasu. 2004 Warszawa.
27. Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie. 1996 Warszawa.
28. Instrukcja urządzania lasu. 2003 Warszawa.
29. Klasyfikacja gleb leśnych Polski Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. 2000 Warszawa
30. Koncepcja sieci Natura 2000 w Polsce. Raport końcowy 2001.
31. Natura 2000 Europejska sieć ekologiczna 1999 Ministerstwo Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Warszawa.
32. Polska Czerwona Księga Roślin. 2001 Kraków Polska Akademia Nauk.
33. Polska Czerwona Księga Zwierząt – Kręgowce. 2001 Warszawa Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne.
34. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Biała Podlaska na okres 1.01.2004 – 31.12.2013r. – BULiGL Oddział w Warszawie.
35. Roczniki gleboznawcze Systematyka Gleb Polski Wydanie czwarte. 1989 Warszawa PWN
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.08.2001 roku w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie.
37. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.07.2004 roku w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną.
38. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.07.2004 roku w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną.
39. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.10.2011 roku w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną.
40. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.
41. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r, roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dz. U. 198, poz. 1226
42. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku, roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dz. U. 25, poz. 133.
43. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30.03.2005 roku w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody.
44. Siedliskowe podstawy hodowli lasu. 2004. Warszawa.

45. Zasady hodowli lasu. 2003. Warszawa. PWRiL.
46. Raport o stanie lasów w Polsce 2010. Warszawa, czerwiec 2011r.
47. Raport o stanie środowiska w Województwie Lubelskim w 2012 roku. Lublin, 2012r.
48. Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł., 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa.

Materiały niepublikowane przekazane przez pracowników Nadleśnictwa Biała Podlaska, RDOŚ w Lublinie i Warszawie, Urzędów Gmin z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Strony internetowe:

www.lublin.lasy.gov.pl

www.mos.gov.pl

www.natura2000.gdos.gov.pl

www.gus.pl

www.salamandra.org.pl

www.kobidz.pl

www.komisjafaunistyczna.pl

www.info.botany.pl

www.wios.lublin.pl

www.bocian.org.pl

12 Kronika

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page below the section header and image.

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 30 lines.

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 30 lines.

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 30 lines.

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 30 lines.

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 30 lines.

13 Tabele do uzupełnienia

Tabela 51. Wykaz pomników przyrody w Nadleśnictwie Biała Podlaska zatwierdzonych po 1.01.2014r.

Lp.	Nr rej woj.	Nr zarządzenia, rozporządzenia	Położenie		Opis obiektu					Zabiegi wykonane lub projektowane	Uwagi
			oddz poddz	obręb gmina leśnictwo	rodzaj	wiek	obwód (cm)	wys. (m)	Stan zdr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Lp.	Nr rej. woj.	Nr zarządzenia, rozporządzenia	Położenie		Opis obiektu					Zabiegi wykonane lub projektowane	Uwagi
			oddz poddz	obręb gmina leśnictwo	rodzaj	wiek	obwód (cm)	wys. (m)	Stan zdr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Tabela 52. Wykaz stwierdzonych chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska (po 1.01.2014r).

Lp.	gatunek	leśnictwo, oddział, dokładna lokalizacja	Ogólny opis występowania lokalnej populacji	Opis obiektu, walory, zalecenia. Zabiegi uzgodnione z RDOŚ.
1	2	3	4	5

Lp.	gatunek	leśnictwo, oddział, dokładna lokalizacja	Ogólny opis występowania lokalnej populacji	Opis obiektu, walory, zalecenia. Zabiegi uzgodnione z RDOŚ.
1	2	3	4	5

14 Załączniki

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Przedsiębiorstwo Państwowe Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. 81 7445820, faks 81 7442458 sekretariat@lublin.buligl.pl NIP 525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

Lublin, 3.04.2013 r.

TU- 32/2013-195

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska w Lublinie
ul. Bazylianówka 46
20- 144 Lublin**

W związku z opracowywaniem projektów planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko dla:

1. Nadleśnictwa Biała Podlaska (powiat bialski),
2. Nadleśnictwa Chotyłów (powiat bialski),
3. Nadleśnictwa Radzyń Podlaski (powiat radzyński),
4. Nadleśnictwa Zwierzyniec (powiat zamojski),

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zwraca się z prośbą u udostępnienie danych o środowisku i obszarach Natura 2000.

Do pisma załączamy wniosek dotyczący żądanych informacji.

Z wyrazami szacunku
Z up. **DYREKTORA**
Szefera Produkcji

inż. **Konstanty Kasperuk**

Załącznik:

1. Wniosek o udostępnienie informacji o środowisku
2. mapki opracowywanych nadleśnictw

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004

Załącznik nr 1

Lublin, 03.04.2013 r.

BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ
(Imię i nazwisko wnioskodawcy)

UL. STARTOWA 11, 20-352 LUBLIN
(adres)

81 744 58 20
(tel. kontaktowy)

sekretariat@lublin.buligl.pl
(e - mail)

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska w Lublinie
ul. Bazylanówka 46
20-144 Lublin**

**Wniosek
o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie**

Na podstawie art. 8 i 9 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), zwracam się z prośbą o udostępnienie informacji w następującym zakresie:

1. Obszaru Natura 2000 PLB060012 – Roztocze
2. Obszaru Natura 2000 PLB060020 – Ostoja Nieliska
3. Obszaru Natura 2000 PLB060008 – Puszcza Solska
4. Obszaru Natura 2000 PLB060004 – Dolina Tyśmienicy
5. Obszaru Natura 2000 PLB060015 – Zbiornik Podedwórze
6. Obszaru Natura 2000 PLB060003 – Dolina Środkowego Bugu
7. Obszaru Natura 2000 PLH060032 – Poleska Dolina Bugu
8. Obszaru Natura 2000 PLH060004 – Dobryń
9. Obszaru Natura 2000 PLH060101 – Horodyszczce
10. Obszaru Natura 2000 PLH060002 – Czarny Las
11. Obszaru Natura 2000 PLH060051 – Dolny Wieprz
12. Obszaru Natura 2000 PLH060053 – Terespol
13. Obszaru Natura 2000 PLH060044 – Niedzieliska
14. Obszaru Natura 2000 PLH060040 – Dolina Łętowni
15. Obszaru Natura 2000 PLH060087 – Dolina Łabuńki i Topornicy
16. Obszaru Natura 2000 PLH060008 – Hubale
17. Obszaru Natura 2000 PLH060017 – Roztocze Środkowe

18. Obszaru Natura 2000 PLH060094 – Uroczyska Lasów Adamowskich
19. Obszaru Natura 2000 PLH060034 – Uroczyska Puszczy Solskiej
20. Obszaru Natura 2000 PLH060020 – Sztolnie w Senderkach
21. Obszaru Natura 2000 PLH060003 – Debry
22. Obszaru Natura 2000 PLH060022 – Święty Roch
23. Chronione gatunki i siedliska oraz strefy ochrony gatunków na gruntach Nadleśnictwa Biała Podlaska
24. Chronione gatunki i siedliska oraz strefy ochrony gatunków na gruntach Nadleśnictwa Chotyłów
25. Chronione gatunki i siedliska oraz strefy ochrony gatunków na gruntach Nadleśnictwa Radzyń Podlaski
26. Chronione gatunki i siedliska oraz strefy ochrony gatunków na gruntach Nadleśnictwa Zwierzyniec

Szczegółowy zakres danych:

1. Wyniki inwentaryzacji ornitologicznych na obszarach Natura 2000
2. Opracowane Projekty Planu Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000.
3. Granice obszarów Natura 2000 w postaci wektorowej (warstwa shp).
4. Dokładna lokalizacja (adres leśny) chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz ustanowione strefy ochrony okresowej i całorocznej na gruntach poszczególnych nadleśnictw: Biała Podlaska, Chotyłów, Radzyń Podlaski, Zwierzyniec.

Dodatkowe informacje, które umożliwią identyfikację danych:

Sposób i forma udostępnienia informacji:

- wgląd do dokumentu w siedzibie
- kopia dokumentu
- informatyczny nośnik danych

Forma przekazania informacji:

- przesłanie informacji drogą pocztową
- odbiór osobisty przez wnioskodawcę

Biurow Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej

NIP 525-000-78-85
(1) ODDZIAŁ W LUBLINIE
20-352 Lublin, ul. Startowa 11
tel./fax (081) 744 24 58, tel. (081) 744 58 20

Z up. DYREKTORA
Szef Produkcji
Kasperuk
inż. Konstanty Kasperuk

.....
(podpis wnioskodawcy)

Uwagi:

Proszę zakreślić właściwe pole.

Udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie podlega opłacie zgodnie ze stawkami opłat określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych stawek opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz sposobu uiszczania opłat (Dz. U. z 2007 r. Nr 114, poz. 788).

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 3.04.2013 r.

TU- 33/2013 *196*

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska w Warszawie
ul. Henryka Sienkiewicza 3
00- 015 Warszawa**

W związku z opracowaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Biała Podlaska wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zwraca się z prośbą u udostępnienie danych o środowisku i obszarach Natura 2000.

Z wyrazami szacunku
Z up. **DYREKTORA**
Szeff Produkcji
Kasperuk
inż. **Konstanty Kasperuk**

Załącznik:

1. Wniosek o udostępnienie informacji o środowisku
2. Mapka zasięgu Nadleśnictwa Biała Podlaska

Stawiamy na jakość.
System zarządzania jakością prac w BULiGL spełnia standardy normy ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004

Załącznik nr 1

Lublin, 03.04.2013 r.

BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ
ODDZIAŁ W LUBLINIE
UL. STARTOWA 11, 20-352 LUBLIN
81 744 58 20
sekretariat@lublin.buligl.pl

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska w Warszawie
ul. Henryka Sienkiewicza 3
00-015 Warszawa**

**Wniosek
o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie**

Na podstawie art. 8 i 9 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), zwracam się z prośbą o udostępnienie informacji w następującym zakresie:

1. Obszaru Natura 2000 PLB140001 – Dolina Dolnego Bugu
2. Obszaru Natura 2000 PLH140011 – Ostoja Nadbużańska

Szczegółowy zakres danych:

1. Wyniki inwentaryzacji ornitologicznych na obszarze Natura 2000
2. Opracowane Projekty Planu Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000.
3. Granice obszarów Natura 2000 w postaci wektorowej (warstwa shp).

Dodatkowe informacje, które umożliwią identyfikację danych:

Sposób i forma udostępnienia informacji:

- wgląd do dokumentu w siedzibie
- kopia dokumentu
- informatyczny nośnik danych

Forma przekazania informacji:

- przesłanie informacji drogą pocztową
- odbiór osobisty przez wnioskodawcę

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej

NIP 525-000-78-85
1) ODDZIAŁ W LUBLINIE
20-352 Lublin, ul. Startowa 11
tel./fax (081) 744 24 58, tel. (081) 744 58 2

Z up. DYREKTORA
Szef Produkcji

.....inż. Konstanty Kasperk.....
(podpis wnioskodawcy)

Uwagi:

Proszę zakreślić właściwe pole.

Udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie podlega opłacie zgodnie ze stawkami opłat określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych stawek opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz sposobu uiszczania opłat (Dz. U. z 2007 r. Nr 114, poz. 788).

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 12.04.2013 r.

TU- 56/2013 ~~246-251~~

Wg rozdzielnika

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.), w związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Biała Podlaska zwraca się z prośbą o udostępnienie danych dotyczących występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Otrzymują:

1. Urząd Gminy Janów Podlaski
ul. Bialska 6a, 21- 505 Janów Podlaski
2. Urząd Gminy Konstantynów
ul. Kard. St. Wyszyńskiego 2, 21-543 Konstantynów
3. Urząd Gminy Leśna Podlaska
ul Bialska 39, 21-542 Leśna Podlaska
4. Urząd Gminy Rokitno
Rokitno 36A, 21-504 Rokitno
5. Urząd Gminy Biała Podlaska
ul. Prosta 31, 21-500 Biała Podlaska
6. Urząd Gminy Łomazy
ul. Pl. Jagielloński 27, 21-532 Łomazy

Załącznik:

mapka zasięgu opracowywanego obszaru

Z wyrazami szacunku

Z up. DYREKTORA
Szef Produkcji
Kasperuk
inż. Konstanty Kasperuk

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 12.04.2013 r.

TU- 57/2013-252

Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej
ul. Brzeska 41
20-500 Biała Podlaska

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.), w związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Biała Podlaska i Nadleśnictwa Chotyłów zwraca się z prośbą o udostępnienie danych dotyczących występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie wskazań gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres.

Z wyrazami szacunku
Z up. **DYREKTORA**
Szef Produkcji
Kospiński
inż. **Konstanty Kasperuk**

Załącznik:

1. mapki zasięgu opracowywanych nadleśnictw

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 1.08.2013 r.

TU- 101/2013 – 372

Towarzystwo Przyrodnicze „BOCIAN”

ul. Sokółowska 74

08-110 Siedlce

W związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Biała Podlaska i Chotyłów, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zwraca się z prośbą o udostępnienie danych dotyczących występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanych nadleśnictw oraz na właściwe planowanie wskazań gospodarczych w projektach planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres.

Z wyrazami szacunku
Z up. **DYREKTORA**
Szefer Produkcji

inż. Konstanty Kasperuk

Załącznik:

1. mapki zasięgu opracowywanego obszaru

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULiGL spełnia standardy normy ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel. (81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 1.08.2013 r.

TU- 102/2013 – 373

**Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu
ul. Piłsudskiego 10
21-505 Janów Podlaski**

W związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Biała Podlaska i Chotyłów, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zwraca się z prośbą o udostępnienie danych dotyczących występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanych nadleśnictw oraz na właściwe planowanie wskazań gospodarczych w projektach planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres.

Z wyrazami szacunku
Z up. **DYREKTORA**
Szef Produkcji
Kasperuk
inż. **Konstanty Kasperuk**

Załącznik:

1. mapki zasięgu opracowywanego obszaru

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULiGL spełnia standardy normy ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 1.08.2013 r.

TU- 103/2013 – 374

**Liga Ochrony Przyrody
Zarząd Okręgowy Biała Podlaska
ul. Brzeska 41
21-500 Biała Podlaska**

W związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Biała Podlaska i Chotyłów, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zwraca się z prośbą o udostępnienie danych dotyczących występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanych nadleśnictw oraz na właściwe planowanie wskazań gospodarczych w projektach planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres.

Z wyrazami szacunku
Z up. **DYREKTORA**
Szef Produkcji

inż. *Konstanty Kasperuk*

Załącznik:

1. mapki zasięgu opracowywanego obszaru

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULiGL spełnia standardy normy ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Lublinie
20-144 Lublin, ul. Bazylanówka 46

WSI.403.39.2013.PD

Lublin, dnia 25 kwietnia 2013 r.

Biurowo Urządzenie Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie

2013-05-06
141/2013 2/5
W P L Y N E Ł O

Biurowo Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin

Stosownie do złożonego wniosku z dnia 03.04.2013 r., znak: TU-32/2013-195 (data wpływu – 05.04.2013 r.) w sprawie udostępnienia danych o środowisku i obszarach Natura 2000 dla obszaru nadleśnictw Biała Podlaska, Chotyłów, Radzyń Podlaski i Zwierzyniec uprzejmie informuję, co następuje.

Z określonego w przedmiotowym wniosku zakresu informacji zostaną udostępnione następujące materiały:

1. Inwentaryzacje ornitologiczne dla obszarów Natura 2000, opracowane w ramach postępowań prowadzonych przez Generalną Dyрекję Ochrony Środowiska obejmujące następujące obszary:
 - PLB060004 Dolina Tyśmienicy,
 - PLB060012 Roztocze,
 - PLB060015 Podedwórze.
2. Projekty Planów Zadań Ochronnych dla następujących obszarów Natura 2000:
 - PLB060012 Roztocze,
 - PLB060020 Ostoja Nieliska,
 - PLH060003 Debry,
 - PLH060022 Święty Roch,
 - PLH060040 Dolina Letowni,
 - PLH060053 Terespol,
 - PLH060101 Horodyszczce.
3. Granice form ochrony przyrody w formacie SHP dla obszaru nadleśnictw wymienionych we wniosku.
4. Strefy ochrony okresowej i całorocznej w formacie SHP dla wskazanego obszaru.

Pozostałe materiały, o których mowa we wniosku, są obecnie w trakcie opracowywania lub też nie zostały ujęte w realizowanym w RDOŚ w Lublinie projekcie pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), za wyszukiwanie informacji, przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów pobiera się stosowne opłaty w wysokości odzwierciedlającej związane z tym uzasadnione koszty.

Opłatę za udostępnienie informacji nalicza się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (Dz. U. Nr 215, poz. 1415).

Stawki opłat zgodnie z ww. rozporządzeniem wynoszą:

- za wyszukiwanie informacji - **5 zł** (§ 2.1 ww. rozporządzenia),
- za przygotowanie nośnika danych (1 płyta CD) zawierającego wersje elektroniczne wnioskowanych danych **1,50 zł** (§ 4.1 ww. rozporządzenia).

Na podstawie przedłożonego w tut. Urzędzie wniosku opłata za udostępnienie informacji wynosi w sumie **6,50 zł** (słownie: pięć złotych).

Ww. opłatę wnosi się w terminie 14 dni (§ 6 ww. rozporządzenia) na rachunek:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie
20 - 144 Lublin, ul. Bazyliańówka 46
NBP O/O Lublin
Nr 92 1010 1339 0003 3222 3100 0000

z dopiskiem: opłata za udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Lublinie

dr Jerzy K...
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Lublinie

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WSI.403.66.2013.LD

Warszawa, dnia 07 maja 2013 r.

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie

2013-05-13
149/2013
W P Ł Y N E Ł O

Biuro Urządzenia Lasu
i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin

dotyczy: wniosku z dnia 03.04.2013 r. (data wpływu do RDOŚ w Warszawie 08.04.2013 r.) o udostępnienie wyników inwentaryzacji ornitologicznych, opracowanych projektów planów zadań ochronnych i granic obszarów w postaci wektorowej dla obszarów Natura 2000: Dolina Dolnego Bugu (PLB140001) i Ostoja Nadbużańska (PLH140011).

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, ze zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie przekazuje w załączeniu płytę CD z granicami wnioskowanych obszarów Natura 2000.

Jednocześnie informuje się, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie posiada inwentaryzacji ornitologicznych i siedliskowych przedmiotowych obszarów. W terminie około dwóch miesięcy tut. urząd powinien otrzymać wyniki inwentaryzacji obszaru Ostoja Nadbużańska PLH140011.

Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie może przekazać planów zadań ochronnych dla ww. obszarów. Procedura tworzenia tych planów została rozpoczęta w 2012 roku a jej zakończenie zaplanowane jest na koniec roku 2013.

z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Warszawie
Waldemar Mirecz
W. Mirecz
Naczelnik Wydziału Zapobiegania i Naprawy Szkód
w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i
Zarządzania Środowiskiem

Załączniki:

1. Płyta CD.

Otrzymują:

1. Adresat;
2. aa.

STAROSTWO POWIATOWE
w Białej Podlaskiej
ul. Brzeska 41, 21-500 Biała Podlaska

Biała Podlaska, 10 maja 2013 r.

RS.6163.11.2013.TG

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie

2013-05-14
153/2013/2/47
W P Ł Y N Ę Ł O

~~Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Lublinie
Wydział Spraw Terenowych I
w Białej Podlaskiej
ul. Brzeska 41
21-500 Biała Podlaska~~

Na podstawie art. 65 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267) przekazuję Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, Wydział Spraw Terenowych I w Białej Podlaskiej, ul. Brzeska 41, 21-500 Biała Podlaska, pismo Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Lublinie, ul. Startowa 11, 20-352 Lublin, znak sprawy TU-57/2013 z dnia 12 kwietnia 2013 r. w sprawie udostępnienia danych dotyczących występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wydział Spraw Terenowych I w Białej Podlaskiej jest organem, który zajmuje się sprawami ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska i Nadleśnictwa Chotyłów.

Z up. STAROSTY

Mariusz Łukaszuk
Dyrektor Wydziału
Rolnictwa i Środowiska

Załącznik

Pismo Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Lublinie znak sprawy TU-57/2013 z dnia 12 kwietnia 2013 r.

Otrzymuje

1. Biuro Urządzenia Lasu
i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin
2. a/a

ZESPÓŁ
LUBELSKICH PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
Oddz. Terenowy Janów Podlaski
21-505 Janów Podlaski, ul. Piłsudskiego 10
tel./ fax 83 341 37 35
ZLPK-OJP.OPK.427.4.2013

Janów Podlaski 03.09.2013r.

K. Kasperk
9.09.2013
[Signature]

Biurowo Urządzanie Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie

2013-09-06 / 279

W P Ł Y N Ę Ł O

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

Oddział w Lublinie

ul. Startowa 11

20-352 Lublin

W odpowiedzi na pismo znak TU-102/2013-373 z dnia 1.08.2013r. dotyczącego udostępnienia danych występowania chronionych gatunków, Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych Oddział Terenowy Janów Podlaski informuje, że w ostatnim czasie zostaliśmy wyposażeni w urządzenia GPS i jesteśmy na wstępnym etapie tworzenia danych dotyczących lokalizacji chronionych gatunków. Znajdujące się w naszej siedzibie dane z przeprowadzanych inwentaryzacji sprzed kilkunastu laty muszą zostać zweryfikowane i zaktualizowane. Po jej dokonaniu wszelkie dane prześlemy Państwu do wiadomości. Nasz oddział posiada bardzo małą obsadę kadrową co uniemożliwia szybką realizację zadania. Opracowania z danymi z ubiegłych lat mogą być udostępnione w siedzibie parku.

Z poważaniem
z up. DYREKTORA

[Signature]
Andrzej Łuzeba
Kierownik Oddziału

Sekretariat BULiGL O.Lublin

Od: "Elżbieta Artemiuk" <e.artemiuk@janowpodlaski.pl>

Do: <sekretariat@lublin.buligl.pl>

Wysłano: 29 kwietnia 2013 13:27

Dołącz: program-ochrony-srodowiska.pdf

Temat: ochrona przyrody

Odpowiadając na Państwa pismo z dnia 12 kwietnia 2013 r. przesyłam w załączeniu Program Ochrony Środowiska Gminy Janów Podlaski w którym znajdują się informacje istotne dla ochrony przyrody.

Elżbieta Artemiuk

2013-05-06

WÓJT GMINY ŁOMAZY
21-532 Łomazy

Łomazy, 29.04.2013r.

R.Ż.L.7114.1.13.MB

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin

2013-05-06
142/2013
W P L Y N Ę Ł O

W odpowiedzi na pismo znak: TU-56/2013 z dnia 12.04.2013r. Wójt Gminy w Łomazach informuje, że gmina Łomazy położona jest w zakłęstości Łomaskiej. Charakterystycznym akcentem krajobrazu roślinnego są łąki, torfowiska, i bagna. Na obszarach leśnych dominują typy siedliskowe borowe (bór świeży i bór mieszany świeży). Mniejszą powierzchnię zajmują wilgotne siedliska borowe (bór wilgotny i bór bagienny) oraz las mieszany. W składzie gatunkowym drzewostanów przeważa sosna pospolita z domieszką dębu. Dominującym typem siedliskowym użytków zielonych są łąki bagienne i pobagienne. Minimalną powierzchnię zajmują siedliska łąkowe i łąkowe.

Pod względem wartości przyrodniczych na uwagę zasługuje zachodnia część gminy, przewidziana do włączenia w granice projektowanego Białkopodlaskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jest to kraina leśno – łąkowo – bagienna. W lasach dominują grądy często z udziałem klonu, jaworu i lipy drobnolistnej oraz bory świeże. W dolinach Zielawy i jej krótkich dopływów zachowały się fragmenty olsów i łąków. W ekosystemach leśnych występuje wiele rzadkich gatunków leśnych, m.in. podkolan biały i zielonawy oraz kilka gatunków turzyc. Duża różnorodność zbiorowisk roślinnych panuje w dolinach rzecznych. Występują w nich zarówno siedliska eutroficzne i wilgotne, jak i suche oraz mezotroficzne. Z roślin rzadkich występują: ożanka czosnkowa, zawciąg, czosnek łąkowy.

Stosunkowo duża różnorodność siedlisk (bagna, podmokłe bądź przesuszone łąki, lasy, zagajniki i pola, głównie w układach drobnoprzestrzennych) i tym samym żerowisk sprawia, że fauna jest zróżnicowana pod względem gatunkowym. Najbardziej cennym obszarem jest kompleks leśny położony między Łomazach i Huszczą. Występują tam: dzik, sarna, kuna leśna, lis, a także kilka gatunków dzięciołów, kania ruda, krogulec, dudek czy przepiórka. Faunę związaną z siedliskami łąkowymi stanowią: brzączek, remiz, potrzos, ślepowron, derkacz, bocian biały.

WÓJT GMINY
Włodzisław Drożdżuk

Sekretariat BULiGL O.Lublin

Od: "Środowisko" <swrodowisko@lesnapodlaska.pl>

Do: <sekretariat@lublin.buligl.pl>

Wysłano: 19 kwietnia 2013 10:07

Dołącz: ochrona srodowiska.docx

Temat: informacja o chronionych gatunkach

W odpowiedzi na prośbę udostępnienia danych dotyczących występowania chronionych gatunków przesyłam pismo w załączeniu.

Barbara Horbowiec

2013-04-19

W odpowiedzi na pismo nr TU-56/2013 dotyczące udostępnienie danych dotyczących występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody występujących na terenie Gminy Leśna Podlaska informuje, co następuje:

1. Rośliny chronione występujące na terenie Gminy:

- 1) widłak wroniec
- 2) bluszcz pospolity
- 3) wawrzynek wilczełyko
- 4) parzydło leśne
- 5) listera jajowata
- 6) kruszczyk szerokolistny
- 7) podkolan biały
- 8) gnieźnik leśny
- 9) zdrojówka rutewkowata
- 10) kokorycz pusta
- 11) turzyca leśna
- 12) żonkil zwyczajny
- 13) grąźel żółty
- 14) lilia złotogłów
- 15) orlik pospolity
- 16) widłak jałowcowaty
- 17) wroniec widlasty
- 18) zawilec żółty
- 19) kalina koralowa
- 20) konwalia majowa
- 21) porzeczka czarna
- 22) kopytnik pospolity

2. Zwierzęta chronione występujące na terenie Gminy:

- 1) bocian biały
- 2) jerzyk
- 3) przepiórka

- 4) świergotek polny
- 5) pustułka
- 6) płomykówka
- 7) skowronek
- 8) trzmielojad
- 9) kobuz
- 10) słonka
- 11) dzięcioł czarny
- 12) lerka
- 13) kruk (ochrona częściowa)
- 14) ryjówka aksamitna
- 15) rzęsorek
- 16) jaszczurka zwinka
- 17) jaszczurka żyworodna
- 18) padalec
- 19) zaskroniec
- 20) żaba moczarowa
- 21) rzekotka drzewna
- 22) ropucha szara
- 23) traszka zwyczajna
- 24) paż królowej

3. Rezerwat „Chmielinne”

4. 25 pomników przyrody

4.1. na terenie uroczyska „Kołowierz” leśnictwo Leśna Podlaska, Nadl. Biała Podlaska

- 1) 6 szt. dąb szypułkowy
- 2) 2 szt. jesion wyniosły

4.2. na terenie Gminy Leśna Podlaska, w zarządzie :

- 1) Bukowice -2 szt. lipa drobnolistna;
- 2) Droblin -2 szt. lipa drobnolistna oraz jesion wyniosły;
- 3) Leśna Podlaska – szt. 4 dąb szypułkowy, klon zwyczajny, lipa drobnolistna, kasztanowiec biały, olsza czarna;
- 4) Ludwinów - aleja lipowa, jesion wyniosły, lipa drobnolistna;
- 5) Nosów -3 szt. lipa drobnolistna
- 6) Witulin – lipa drobnolistna

Sporządziła: Barbara Horbowiec

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 16.10.2013 r.

TU- 143/2013 – 470

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska w Warszawie
ul. Henryka Sienkiewicza 3
00- 015 Warszawa**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zwraca się z prośbą o udostępnienie informacji dotyczących występowania gatunków chronionych roślin i zwierząt na obszarach Natura 2000:

1. PLB140001 – Dolina Dolnego Bugu
2. PLH140011 – Ostoja Nadbużańska

Wyżej wymienione informacje będą wykorzystane na potrzeby sporządzenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Biała Podlaska.

Z wyrazami szacunku
Z up. **DYREKTORA**
Szef Produkcji
Kasperuk
inż. Konstanty Kasperuk

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULiGL spełnia standardy normy ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

ul. Sienkiewicza 3, 00-015 Warszawa
tel. +48 22 556 56 00
faks +48 22 556 56 02
www.warszawa.rdos.gov.pl

K. Kasprzak
S. 11. 2013
planu zadań ochronnych
Natura 2000

Warszawa, dnia 31 października 2013r.

WPN-II.6323.53.2013.JS

Biurowo Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie

2013-11-05
3097/2013 z/17
W P Ł Y N E Ł O

**Biuro Urządzenia Lasu
i Geodezji Leśnej Oddział
w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin**

Nawiązując do Państwa pisma z dnia 16 października 2013r., znak: TU-143/2013-470, dotyczącego udostępnienia informacji nt. występowania gatunków chronionych roślin i zwierząt na obszarach Natura 2000: *Dolina Dolnego Bugu PLB140001* oraz *Ostoja Nadbużańska PLH140011*, Regionalny Konserwator Przyrody, działający z upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, pragnie poinformować, że obecnie trwają prace nad sporządzeniem dokumentacji dla ww. obszarów.

Zdaniem RDOŚ w Warszawie przekazywanie danych, których aktualnie nie można uznać za obowiązujące jest wysoce ryzykowne – szczególnie, iż na ich podstawie planują Państwo sporządzić plan urządzania lasu dla Nadleśnictwa Biała Podlaska.

Należy nadmienić, iż ww. ekspertyzy dotyczą wyłącznie części przedmiotów ochrony, a nie całego terenu leżącego w granicach ww. obszarów Natura 2000. W związku z powyższym, przystępując do analizy wspomnianych dokumentacji, należy mieć na uwadze fakt, że nie posiadają one znamion inwentaryzacji przyrodniczych.

Niemniej jednak, zdając sobie sprawę z powagi problemu, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie udostępni Państwu wersje robocze ww. projektów planów zadań ochronnych, zaznaczając przy tym, że po zakończeniu procesu sporządzania PZO dla obszarów Natura 2000: *Dolina Dolnego Bugu PLB140001* oraz *Ostoja Nadbużańska PLH140011*, część danych może ulec dezaktualizacji.

Wnioskowane dane, zostały Państwu przesłane dnia 31 października 2013r., na adres e-mail: sekretariat@lublin.buligl.pl

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Warszawie

Marcin Kalbarczyk
Regionalny Konserwator Przyrody

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

